

LETO XXIII. Stev. 16
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska

PRAVICA

LJUDSKA PRAVICA
USTANOVLJENA 4. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BOJBO JE IZHA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULIJA 1961 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNIJA 1963 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z »BORBO«

VSA OZN TERJA
nemudni umik Izraela iz vsega Egipta

New York, 19. jan. (Associated Press). - Generalna skupščina OZN se je sestala danes dopoldne in je nadaljevala debato o izraelskih četah na egiptovskem ozemlju. Pred začetkom debate je poslušala poročilo generalnega sekretarja OZN o tem vprašanju. V poročilu je rečeno, da hočejo Izraelci ostati na področju Akabskega zaliva in Gaze tudi po sedanji fazi njihovega umika, ki naj bi bila zaključena prihodnji turek. Skupščini je bila predložena resolucija 25 azijskih in afriških dežel, v kateri je izraženo zgražanje spritno neuspeha, da bi Izrael izpolnil njene prejšnje zahteve o umiku svojih čet z egiptovskega ozemlja. Burmanski delegat U Pe Kin

je pozval skupščino, naj takoj sprejme to resolucijo. Rekel je, da burmanska delegacija ne verjame, da bi bila koristna kakršnakoli pogajanja z Izraelom o drugih vprašanjih, dokler se njegove čete popolnoma ne umaknejo z egiptovskega ozemlja. To je treba nujno storiti tembolj, ker je sedanje stanje vir naglo naraščajoče napetosti. Nizozemec Shurman je izjavil, da bo glasoval za predlog azijsko-afriških dežel, čeprav ima pomisleke proti besedilu resolucije, ker so nekateri izrazi v njej po njegovem mnenju preostri. Izrazil je upanje, da bo Hammaršköld kmalu obvestil skupščino, da je uspešno izpolnil svojo nalogo. Predstavniki

Kostarike Canas se s tem optimizmom ni strinjal. Izjavil je, da se bo vzdržal glasovanja, ker meni, da azijsko-afriški predlog ne posega v najvažnejše probleme Srednjega vzhoda. Rekel je, da sicer drži, da Izrael ni v celoti izpolnil sklepov Generalne skupščine, menil pa je, da je to samo polovična resnica. Francoški delegat se je izrazil na podoben način. Rekel je, da tudi Egipt ni izpolnil resolucije OZN s tem, da je poslal komandose smrti na izraelsko ozemlje, da je blokiral Sueški prekop s potapljanjem ladij in da zdaj zavlačuje čiščenje prekopa. Na podobno stališče se je postavil tudi Belgijec Langheove. Panamska delegacija bo glasovala za azijsko-afriško resolucijo. Delegat Aislan je menil, da sam umik Izraelcev in obnova statusa quo ante ne bosta avtomatično obrodila trajnega miru, da pa sta nujni pogoji za doseg tega cilja. Izraelec Aba Eban je ponovil znano stališče svoje dežele. Po govoru izraelskega delegata je skupščina glasovala o resoluciji. Z ogromno večino glasov je sprejela azijsko-afriški predlog, da se morajo izraelske čete povsem umakniti z vseh delov egiptovskega ozemlja. Resolucija je bila sprejeta s 74 glasovi. Izrael in Francija sta glasovali proti, Kuba in Kostarika pa sta se vzdržali glasovanja.

Dela na Sueškem prekopu

New York, 19. jan. (AFP). Sekretariat OZN je sinoči objavil, da se očiščevalna dela na Sueškem prekopu razvijajo po določenem načrtu. Izmed 14 ovir, ki so zapirale prehod ladjam do 10.000 ton, so jih pet že odstranili in vse kaže, da bodo nadaljnja dela končana do začetka marca. Hkrati potekajo tudi očiščevalna dela, ki naj omogočijo prehod tudi ladjam z večjo tonažo; izmed 19 takih ovir, ki jih je treba odstraniti, jih je ostalo le še 9. Ob zaključnih delih bo treba odstraniti še sedem drugih ovir.

Ladjeveje, namenjene za očiščevalna dela, šteje zdaj 30 ladij, ki pripadajo Nizozemski, Danski, Italiji, Zahodni Nemčiji, Jugoslaviji, Belgiji in Švedski.

V Beogradu se je tretji dan mudila delegacija Vsekitajskega ljudskega kongresa in mesta Pekinga. Prišla je pod vodstvom podpredsednika Kongresa Pen Čena v goste k naši Zvezni ljudski skupščini. V petek je bila tudi na Avall, kjer so gostje položili vence na grob Neznane- ga junaka

Arabska pomoč

bo omogočila Jordaniji, da se dokončno otrese britanskega vpliva

Kairo, 19. jan. (Tanjug). Razgovori med egiptskim predsednikom Naserjem, kraljema Saudom Huseinom in sirsrim ministrskim predsednikom Sabri El Asalijem so bili zaključeni davi s sklenitvijo sporazuma »arabske solidarnosti« o desetletni pomoči Jordaniji v znesku 12,5 milijona egiptovskih funtov na leto. Egipt in Saudska Arabija bosta prispevala po 5, Sirija pa 2,5 milijona funtov. To pomoč bodo dajali delno v devizah, delno pa v dobavah orožja tistih dežel, ki ga izdelujejo.

večkrat prišla do izraza odločnost jordanskega naroda, da bi se rešil tujega vpliva. Konec lanskega leta so Sirija, Egipt in Jordanija sklenili trojni obrambni sporazum. Danes pa je bil sklenjen sporazum o ekonomski pomoči Jordaniji, ki je odločilnega pomena za popolnejšo neodvisnost Jordanije.

POGAJANJA Z ITALIJO

o novi ureditvi kreditov za dobave blaga v trgovinskem prometu

Beograd, 19. jan. (Tanjug). - Včeraj je odpotovala v Rim jugoslovanska gospodarska delegacija, ki se bo pogajala za nov kreditni sporazum z Italijo. Vodi jo generalni direktor Investicijske banke Avgust Papić.

Italijanska vlada je pred nekaj tedni obvestila našo vlado, da ne more izpolniti sporazuma o posebnih dobavah iz lanskega marca. S tem sporazumom je bil Jugoslaviji omogočen nakup investicijske opreme na kredit v vrednosti 45 milijonov dolarjev, tako da bi v ta namen porabili tudi 15 milijonov dolarjev iz reparacij, ki jih Italija plačuje Jugoslaviji. Konec leta pa so z italijanske strani sporočili, da določbe o roku kredita (8 let) ne morejo izpolniti

in da zadevajo na težave pri finansiranju 25% teh obveznosti za dobave, ki naj bi jih prevzele italijanske privatne banke.

Sredi decembra je bil v Beogradu sklenjen dodatni sporazum o ureditvi ribolova na Jadranu in ob tej priložnosti so se sporazumeli, da se bodo začela med gospodarskima delegacijama obeh držav pogajanja za sklenitev novega kreditnega sporazuma.

Naši gospodarski krogi presojajo bližnje razgovore v Rimu kot novo skupno prizadevanje, da bi gospodarsko sodelovanje Jugoslavije z Italijo postavili na raven, ki ustreza potrebam gospodarstva obeh dežel, kakor tudi za tesnejšo povezavo obeh trgov.

Parlamentarci iz LR Kitajske

se zanimajo za naše delavsko upravljanje v gospodarstvu

Beograd, 19. jan. (Tanjug). Delegaciji Vsekitajske ljudske skupščine in mesta Pekinga sta si danes dopoldne ogledali tovarno motorjev v Rakovici in Inštitut za jedrske raziskave »Boris Kidrič« v Vinči.

V tovarni motorjev so se gostje zanimali za organizacijo proizvodnje in podjetja sploh. Precej časa so govorili s predsednikom Delavskega sveta, njegovimi člani in direktorjem o delavskem upravljanju. Zanimalo jih je zlasti, kakšne so pravice in dolžnosti delavskega sveta in njegovega upravnega odbora, kako tovarna planira in investira, sodelovanje sveta pri sprejemanju plana in sklepov, kakor tudi

odnos med delavskim svetom in komuno.

Predsednik delavskega sveta je gostom pojasnil sistem volitev v delavski svet ter vlogo in pomen delavskega upravljanja v tovarni. Ogled tovarne je trajal kake tri ure.

Drugi del delegacije je bil v Inštitutu za jedrske raziskave »Boris Kidrič« v Vinči ter si je ogledal naprave in laboratorij. Zanimal se je za naše uspehe na področju jedrske energije. Kitajski parlamentarci so se vpirali v knjigo obiskovalcev in so v razgovoru izrazili potrebo po sodelovanju med jugoslovanskimi in kitajskimi znanstveniki in ustanovami.

Popoldne so imeli kitajski parlamentarci razgovore z našimi poslanci v Zvezni ljudski skupščini, zvečer pa so jim priredili v Ljudski skupščini Srbije slovesen sprejem.

V razgovoru so sodelovali predsednik Zvezne ljudske skupščine Moša Pijade, predsednik Ljudske skupščine Srbije Petar Stambolić, podpredsednik Zvezne ljudske skupščine Vladimir Simić in Lidija Sentjurc, predsednika domov Vlada Zečević in Ivan Božičević, člana Zveznega izvršnega sveta Moma Marković in Mijalko Todorović, predsednik zunanje-političnega odbora Zvezne ljudske skupščine Veljko Vlahović, sekretar Zvezne ljudske skupščine Mitar Bakić in več poslancev.

Zvezni ljudski poslanci so seznanili goste z ustavno ureditvijo FLRJ, z volilnim sistemom, s pristojnostjo in sestavo Zvezne ljudske skupščine, njenih domov in odborov ter z volitvami in funkcijami Zveznega izvršnega sveta.

Lloydovi razgovori

z italijansko vlado o zahodnoevropskem sodelovanju

Rim, 19. jan. (Reuter). - Po zaključku tridnevnega obiska v Rimu je britanski zunanji minister Lloyd danes na sestanku z novinarji poudaril, da so na razgovorih, ki jih je imel z italijanskimi predstavniki, formulirali predloge o sodelovanju zahodnoevropskih dežel na gospodarskem, političnem in vojaškem področju.

Ti predlogi so v skladu tako z britanskimi obveznostmi v okviru Britanske skupnosti kakor tudi z željo Velike Britanije, da bi se tesneje povezala z zahodnoevropskimi deželami. Pripomnil je, da bodo predloge, ki so jih bili sestavili v Rimu, predložili Organizaciji za evropsko gospodarsko sodelovanje (OECE). Velika Britanija je trdno sklenila, da bo v sodelovanju med zahodnoevropskimi deželami zavzela svoje mesto. Kar zadeva vojaško sodelovanje, je Lloyd dejal, da bo Velika Britanija storila vse, da bi v skladu z novimi navodili, ki jih obravnava Svet Atlantske zveze, »razdelila vsa sredstva enakomerno in izločila sleherni čezmerni napos«.

V zvezi s sueškim vprašanjem je Lloyd dalje dejal, da se s tem vprašanjem zdaj ukvarja OZN in da spritno tega ne bi bilo primerno, če bi sklicali posebno konferenco o Suez. Če pa bi dala pobudo za takšno konferenco OZN, bi Velika Britanija proučila ta predlog.

Na koncu je Lloyd dejal, da se je z italijanskim zunanjim ministrom Martinom razgovarjal o ciprskem vprašanju.

Na izraelsko-jordanski meji nič izrednega

New York, 19. jan. (AP). Skupina opazovalcev komisije OZN za nadzorstvo nad premirjem v Palestini je po obhodu izraelsko-jordanske meje izjavila, da na nobeni strani niso opazili zbiranja čet.

Bulgamin v Stalinabadu

Stalinabad, 19. jan. (TASS). Predsednik sovjetske vlade je prispel v glavno mesto Tadžikistanske republike, kjer bo deželi izročil Leninovo odlikovanje za uspehe pri gojenju bombaža.

Bolgarska vladna delegacija v Tirani

Sofija, 19. jan. Radio Sofija poroča, da je danes na povabilo albanske vlade odpotovala v Tirano bolgarska vladna delegacija, ki jo vodi predsednik vlade Jugov. V delegaciji sta med drugim tudi zunanji minister Ukanov in minister za zunanjo trgovino Živkov.

Današnje volitve na Poljskem

v znamenju nove poti v socializem in novega poleta v razvoju gospodarstva

Variava, 19. jan. (Tanjug). Poljska bo jutri izvolila poslance v vrhovno narodno predstavništvo. Zadnje ure predvolilne kampanje minevajo v znamenju živahne dejavnosti najširših slo-

jev družbe, v agitaciji za kandidate Fronte narodne enotnosti.

V petek je bilo v vsej državi nad 150 zborovanj. Od konca decembra je bilo takšnih zborovanj nad 8000. Na njih so obravnavali predvsem naloge bodočega Sejma in presojali uspehe v izpolnjevanju sklepov osmega plenuma CK ZDPP. Sestankov so se udeležili nad 4 milijoni volivcev. Odbori Fronte, tovarniški sveti, družbene organizacije ter razna združenja in ustanove pa so sklicali še več tisoč ožjih sestankov, konferenc in predvolilnih zborovanj. Po splošnem pričanju bo udeležba na volitvah res množična. To dokazuje tudi zanimanje volivcev za volilne imenike. Do včeraj zvečer je preverilo svoja imena v volilnih imenikih nad 90% vseh volivcev.

nik Centralnega odbora Zveze sindikatov Poljske in koordinacijski odbor katoliških aktivistov so danes pozvali svoje člane in vse volivce v deželi, naj glasujejo za Fronto in za vodilne kandidate z Gomulko na čelu.

Od 28 milijonov prebivalcev Poljske bo imelo na jutrišnjih volitvah volilno pravico 14.499.000 ljudi, starih nad 18 let, ali nad 60% vseh prebivalcev. Izmed 723 kandidatov bodo izvolili v bodoči Sejem 459 poslancev. Od skupnega števila kandidatov je 88% kandidatov, ki še niso bili poslanci. Kandidirali so predvsem člani Partije, ki nastopajo v Fronti narodne enotnosti PZDP, Združene kmečke in Demokratske stranke, kakor tudi prestavniki t. imen. naprednih katoličanov, dalje razne strokovnjake, zdravnike, industrijske in kulturne delavce. Od celotnega števila kandidatov jih 15% ne pripada nobeni politični stranki.

Jutrišnje volitve pričakujejo Poljaki z optimizmom. Sodeč po sadovih dosedanje predvolilne kampanje bodo v veliki večini glasovali za kandidate Fronte narodne enotnosti.

Registracija preizkusov jedrskega orožja

New York, 19. jan. (Reuter). V OZN so objavili, da bodo Norveška, Japonska in Kanada predložile Generalni skupščini resolucijo o tem, naj bi vse poskuse z jedrskim orožjem vnaprej registrirala OZN. To resolucijo bodo predložili političnemu odboru.

Plenum jugoslovanskega nacionalnega odbora za socialno delo

Beograd, 19. jan. (Tanjug). - Včeraj je bila pod predsedstvom Velimira Stojnića III. razširjena plenarna seja jugoslovanskega nacionalnega odbora za socialno delo. Udeleženci seje so poslušali poročilo delegacije, ki je sodelovala na VIII. mednarodni konferenci za socialno delo v Münchenu.

Na seji so poudarili potrebo po sodelovanju z nacionalnimi organizacijami za socialno delo drugih držav prek izmenjave publikacij in socialnih delavcev. Razpravljali so o pripravah za mednarodno konferenco v Tokiju in o našem sodelovanju na sestanku predstavnikov nacionalnih odborov, ki bo na Dunaju letos v avgustu. Važna naloga odbora bo izmenjava izkušenj med republikami socialnimi delavci. Odbor bo pomagal organom državne uprave in drugim organizacijam pri uvajanju socialnih služb. V okviru povečane založniške dejavnosti bo uporabljal vsa sodobna propagandna sredstva. Razpravljali so tudi o tem, kako pomagati pri znanstveno raziskovalnem delu na področju socialne problematike.

VREMENSKA NAPOVED

na nedeljo, 20. januarja
Pretežno jasno in v nižinah mrzlo. Najnižje temperature ponoči med -15 in -20, v nekaterih kotlinah pod -20 stopinj C. Na Primorskem okoli 0, najvišje dnevne temperature med -4 in -7, v Primorju do +7 stopinj C. V višjih legah topleje. Po kotlinah deloma zamagleno.

STANJE VREMENA

Področje visokega zračnega pritiska se razprostira od Azorov prek Sredozemlja do Azorov. Na Balkanu in na njegovem severnem obrobju se s pomikajo atlantski frontalni valovi prek Skandinavije proti Rusiji. V dolinah Alp in nad Panonsko nizino se v nižjih zračnih plasteh začne zelo hladen zrak, medtem ko astopile v višjih legah otoplitev.

PLENUM CK LM SLOVENIJE KONČAN

Mladina si je naložila zelo odgovorne naloge

Ljubljana, 19. januarja. Danes je osmi plenum CK LM Slovenije zaključil dvodnevno zasedanje, na katerem so v referatih in razpravi analizirali prispevek in naloge mladine pri urejanju najbolj perečih problemov našega časa. Prav tako kot mladina sodeluje pri odpravi težav in napak pri urejanju vrste problemov v tovarnah, mora vplivati tudi na življenje občin. Doslej je mladina dogajanja v občini precej zapostavljala, letos pa naj bi mladinske organizacije vsebinsko izpopolnile svoje delovne programe prav v skupnem delu in v povezavi z občinami.

Tudi letos bo mladina vlagala vse svoje napore za dograditev raznih telesovzgojnih objektov. Skupno z okraji, občinami in podjetji bo urejala vsepovsod pereče vprašanje pomanjkanja prostorov za zbiranje, izobraževanje in razvedrilno tako delavske kot kmečke mladine. Med drugim bi bil čas, da bi tudi želja po Mladinskem domu v Ljubljani postala stvarnost.

Med sklepe plenuma so med drugim zapisali, da bo mladina pomagala pri izvajanju načel naše gospodarske politike, zlasti tistih, ki spodbujajo proizvodnjo, kolektive in občine k višji storilnosti. Za to so potrebne analitične ocene delovnih mest, normiranje vseh del, ki jih je moč

normirati, premije, ki temelje na realnih kriterijih, in takšna tarifna politika, ki bo zagotovila za enako delo enako plačilo. Mladim delavci bodo prispevali k izboljšanju organizacije proizvodnje, se zavzemali za pomoč mladim kadrom, da se bodo spopile vse njihove ustvarjalne sposobnosti. Mladina bo posredno ali neposredno organizator in pobudnik za izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje mladih delavcev, skratka sodelovala bo pri urejanju vrste vprašanj in odpravljanju vsega, kar zavira in duši socialistične odnose. Pri vseh teh naporih pa bo prva in najvažnejša skrb za izboljšanje razmer, v katerih mladi delavci delajo in živijo. M. R.

SEKRETAR NIKOLA SRZENTIČ O NEKATERIH PROBLEMIH PRAVOSODJA

Število upravnih sporov pada

Beograd, 19. jan. (Tanjug). Sekretar sekretariata za pravosodje Zveznega izvršnega sveta Nikola Srzentič je govoril danes na sestanku z novinarji v sekretariatu za informacije o nekaterih problemih pravosodja v naši državi ter hkrati odgovoril na vprašanja uredništva časnikov in naših radijskih postaj.

Poudaril je, da je število primerov, ko zaprosijo državljani za zaščito zakonitosti, od leta do leta manjše, to se pravi, da število upravnih sporov pada, kar

dokazuje, da upravni organi čedalje manj kršijo zakone. K spoštovanju zakonitosti so zlasti pripomogli sklepi četrtga plenuma CK KPJ, ki so v glavnem uresničeni.

Sprejem pri Vladimirju Bakariću

Predsednik Sabora LR Hrvatske dr. Vladimir Bakarić je včeraj sprejel delegacijo Zveze elektrotrojniških inženirjev in tehnikov Jugoslavije, ki je v Zagrebu organizirala tridnevno posvetovanje o mehanizaciji v kmetijstvu. V daljšem razgovoru so člani delegacije seznanili predsednika Bakarića s sadovi posvetovanja.

Vremenoslovci napovedujejo običajno zimo in dokaj zgodnjo pomlad

Po hudi lanskimi zimami, ki je imela v mnogih deželah katastrofalne posledice ter zahtevala več človeških žrtev, da ne računamo velike gmočne škode, je razumljivo, da se ljudje zanimajo za letošnje zimo. Vremenoslovci sicer napovedujejo vreme samo za dan ali dva, vendar pa jih čestokrat vprašajo, kako bo letos z mrazom in snegom, kako dolgo bo trajala zima, ali bo huda ali ne.

Zvezna uprava hidrometeorološke službe ne daje dolgoročnih uradnih prognoz, ker meni, da to še zmerom ni možno. Iz tega vremenoslovcev, ki samostojno, samo po svojem izmenom, napovedujejo vreme za nekaj tednov ali celo mesecev vnaprej, pa lahko v glavnem povzamemo, da bo letošnja zima vzhit mrazu, ki pritiska zadnje dni, razmeroma mila, pomlad pa dokaj zgodnja.

NA SEVERNEM TEČAJU SAMO ZA 4 STOPINJE BOLJ MRZLO KAKOR V SLOVENIJI

Začetek letošnje zime močno spominja na lanski. Lanski januar je bil izredno toplel, temperatura je padla komaj na -8 stopinj. Potem pa je nenadoma pritisnil hud mraz in začelo je močno snežiti. Velike spremembe v temperaturi so imele ponekod katastrofalne posledice.

Letos se je pred nekaj dnevi zima začela nekako tako kakor lani. V vsej Evropi je pritisnil mraz, temperatura je padla ponekod na -20 ali še bolj. Na Jadranu je burja pred nekaj dnevi onemogočila sleherni promet, nekatero ceste in železniške proge pa so pokrili snežni zameti. V nekaterih krajih Slovenije je padla temperatura na -24 in celo na -28 stopinj. Meteorološka postaja v bližini Severnega tečaja pa je sporočila, da so imeli tam -28 stopinj. Ameriški meteorologi napovedujejo, da bo trajala ostra zima kakih 8 dni in da bo padla temperatura v Kanadi in Sibiriji na -42 stopinj.

MRZAO BO KMALU POPUSTIL
Predvčeršnjim se je nebo zjasnilo in zato je temperatura še bolj padla. Začetek letošnje zime je - kot rečeno - približno enak lanskemu. Meteorologi, ki napovedujejo vreme

Mraz v Sloveniji

Včeraj so zaznamovali v Sloveniji najnižjo temperaturo to zimo. V Čaju in Slovenjem Gradcu je bila včeraj zjutraj temperatura -24 stopinj, v Novem mestu in Murski Soboti -22, v Ljubljani -20 in v Mariboru -19. Tudi v ostalih krajih republike, razen v Primorju, je pritisnil hud mraz. Zanimivo pa je, da je bila temperatura v višjih planinskih področjih nekoliko višja, na Jezerskem na primer okrog -15, na Kredarici (2215 m) pa -9 stopinj.

RAZGOVOR Z NAMESTNIKOM GENERALNEGA DIREKTORJA JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNIC DJORDJEM SAVIČEVIĆEM

Čedalje večja modernizacija prevoza

potnikov in blaga ter ugodnosti, ki se nam obetajo letos v potniškem prometu

Beograd, 18. jan. (Tanjug). Namestnik generalnega direktorja Jugoslovanskih železnic Djordje Savičević je na današnjem sestanku z novinarji govoril o čedalje večji modernizaciji prevoza potnikov in blaga po železnici ter ugodnostih, ki se nam obetajo letos v potniškem prometu. Rekel je, da so na pristojnem mestu že sklenili, da dobimo letos električne in diesel lokomotive, ki bodo vozile po vseh naših glavnih železniških progah namesto parnih.

Ze letos bo na razpolago nekaj denarja, tako da bomo lahko kupili kakih 50 električnih in diesellokomotiv. Imamo pa vse pogoje, da bi izdelovali takšne lokomotive doma. Generalna direkcija Jugoslovanskih železnic se v tem smislu že pogaja s tujimi tvrdkami. Z nakupom kakih 1680 tovornih vagonov bomo letos znatno ublažili neskladnost med množnostjo prevoza blaga po železnici in potrebami v gospodarstvu.

O NOVIH TARIFAH

Namestnik generalnega direktorja železnic je pojasnil tudi nove tarife za prevoz potnikov po železnici, ki bodo začele veljati 1. marca. V prevozu potnikov do 300 km bodo ostale cene nespremenjene, na daljših vožnjah pa

bodo postopoma naraščale. Za brze in ekspressne vlake bo treba ne glede na razdaljo doplačati 300 oziroma 500 din. Zvišanje vozovine na daljših vožnjah naj bi omogočilo večjo uporabo brzih in ekspressnih vlakov, zlasti če potujejo potniki nad 300 km daleč. Vožnja z brzovlaki nad 170 km bo v drugem razredu, nad 110 km pa v prvem razredu cenejša kakor doslej. Pri ekspressnih vlakih bo vožnja v drugem razredu cenejša na progi nad 210 km, za prvi razred pa nad 130 km. Otroci, ki imajo zdaj 50% popusta, bodo imeli v prihodnje na kolektivnih vožnjah 75%, na počitniških vožnjah pa 70% popusta. Znižana vozovina ob nedeljah in državnih praznikih bo veljala odselej samo za vožnje do 600 km. Olajšave, ki jih uživajo delavci in uslužbenci državnih ustanov, kakor tudi člani družbenih organizacij ter dijaki, bo moč dobiti z mnogo manjšimi formalnostmi kakor doslej.

Vozovna in potniških vlakov na progah nad 300 km je bila zvišana zato, ker se s potniškimi vlaki na takih progah vozilo razmeroma malo potnikov. Do 300 kilometrov daleč se vozil s potniškimi vlaki 90% potnikov, nad 300 km pa komaj 10%.

NOVI BRZOVLAKI

Po spremembi železniških tarif se bo seveda spremenil tudi voz-

ni red. Po novem voznom redu, ki bo začel veljati konec maja ali v začetku junija, bodo vozili na mesto potniških brzovlakov na progah Zagreb-Osijek, Zagreb-Banja Luka-Sarajevo, Zagreb-Bihać-Split, Zagreb-Gospić-Split, Zagreb-Divača-Pulj in Ljubljana-Reka prek Pivke (od 2. junija do 29. septembra). Vozili pa ne bodo direktni potniški vlaki Beograd-Zagreb (dva para), Beograd-Niš-Skopje (en par), Beograd-Kraljevo-Skopje (dva para) in Sarajevo-Zagreb (dva para). Ti vlaki bodo vozili v prihodnje samo kot sektorski tako, da bodo morali potniki, ki se bodo hoteli voziti s potniškim vlakom na daljši progi, večkrat prestopiti.

NOVE UGODNOSTI ZA POTNIKE

Veljajo pa že nove ugodnosti v prevozu potnikov. Če je hotel potnik doslej vožnje prekiniti, je moral dati vojni listek potrditi. Zdaj to ni več potrebno, marveč velja vojni listek do dneva, označenega na njem. Da bi se ognili gneči pred železniškimi blagajnam, lahko potnik kupi vojni listek 7 dni prej. Če se potnik ne odpelje ali če prekine vožnjo na eni izmed vmesnih postaj, lahko vrne listek na odhodni ali končni postaji brez posebnih formalnosti. Če so v mestu v prvem razredu zasedena, lahko potnik na odhodni, končni ali vmesni postaji zahteva razliko vozovine med prvim in drugim razredom proti sprevodnikovemu potrdilu na voznom listku. Tarife v blagovnem prometu pa ostanejo nespremenjene.

Svojevredna šola samoupravljanja

Lani je taborniška organizacija priredila nad 2000 izletov, 58 letnih taborjenj in blizu 200 kulturno-prosvetnih športnih prireditev

V Mariboru se bodo danes zbrali zastopniki taborniških enot iz Slovenije, da bi pregledali svoje delo v minulem letu. Združenje tabornikov Slovenije si je s svojim vzgojnim delom med mladino v naši družbi pridobil tak ugled, da je že redko katera množnica prireditelj brez tabornikov. Kot sodobna in napredno usmerjena organizacija postaja prava šola samoupravljanja v organizaciji in s tem usposabljanja mladine za življenje.

V okviru Zveze taborniških organizacij Jugoslavije, ki ima zdaj že več kot 95.000 članov, se tudi slovenska organizacija vse bolj širi. Lani so ustanovili kar 12 novih enot. Zlasti uspešno se organizacija širi med vajensko in pedagoško mladino.

Lani je bilo zlasti mnogo izletov, akcij in partizanskih pohodov, ki so z vnašanjem seznanjanjem z zgodovino partizanskih borb dobili svojo najboljšo vsebino. Okoli 20.000 tabornikov je bilo na nad 2000 izletih. Dalje so lani izvedli 58 letnih taborjenj, 64 manjših taborov in bivakov ter 22 potovalnih taborov. Lani samo štiri enote niso imele svojih taborov. Zvečalo se je število kulturno-prosvetnih in športnih prireditev, ki jih je bilo nad 200. Nad dve tretjini članov Združenja, t. j. okoli 5000 članov je preživelo svoj prva dni pod šotri. Če upoštevamo, da je bila cena tabornega oskrbnega dne v teh taborih mnogo nižja kakor drugod, potem bomo važnost te organizacije še bolj razumeli.

V teh dneh, ko so za dijake zimsko šolske počitnice, prirejajo taborniške enote smučarske in vodniške tečaje, ki jih bo kar precej. Taki tečaji bodo na Pohorju, Gorjančih, Menini planini, Planini pod Golico in drugod.

Med največje uspehe minulega leta moramo šteti zelo uspešni partizanski pohode in IV. zlet ZTS v Kamrovca, 15 odredov mladih tabornikov je potovalo v različnih smereh skozi partizanske kraje Kozijskega predela. Nekateri od-

redi so prehodili celo preko 200 km poti. Ni zletov v Kamrovca pa so se med seboj pomerili v taborniški mnogoboju, streljanju z zrčno puško in lokom ter v odbojki.

Na svoji letni skupščini pa bodo taborniki poleg uspehov ugotavljali tudi napake, ki so jih ovirale pri delu. Sprejeti bodo delovni načrt za letošnje leto, ki bo ne samo za naše, temveč za vse tabornike Jugoslavije zelo pomembno. Vse letošnje delo je namreč usmerjeno na doseg največje taborniške prireditve, ki je bila kadokoli v Jugoslaviji. V prvi polovici avgusta bo v Palah pri Sarajevu II. zlet jugoslovanskih tabornikov. Zlet bo vodil starešina jugoslovanske taborniške organizacije Sergej Kraigher, vsa prireditelja pa bo pod pokroviteljstvom predsednika Ljudske skupštine Bosne in Hercegovine Djura Pucarja - Starega. Na tem zletu se bo zbralo okoli 6000 tabornikov in gostov iz drugih držav. Od gostov so povabljeni na zlet predvsem tiste mladinske organizacije, s katerimi so taborniki že dlje vzdrževali stike. V Palah bo jugoslovanska mladina živela 14 dni v majhnem mestu, ki ga na nobenem zemljevidu ne bo moč najti. Med seboj bodo tekmovali, se spoznavali in izmenjavali izkušnje doseganega dela. Slovenski taborniki hočejo ob tej priložnosti predvsem spoznati zgodovinske kraje Bosne in Hercegovine. Med drugimi bodo obiskali Zenico, Sarajevo, Mostar, ob povratku pa še Dabrovnik in Split. Skupina najboljših članov pa bo potovala na zlet po poti slovenske delegacije na zasedanje AVNOJ v Jasnu 1943. leta.

Kulturne VESTI

PRED ČESKOSLOVANSKO-JUGOSLOVANSKO KULTURNO KONVENCIJO

Kakor poroča Tanjug iz Prage, bo prihodnji teden v torek odpotovala iz Prage v Jugoslavijo delegacija českoslovske vlade. Delegacija se bo dogovarjala o Beogradu o sklenitvi jugoslovansko-českoslovske kulturne konvencije. Českoslovska delegacija bo vodil minister za šolstvo in kulturo František Kohuda.

RAZSTAVA PRVOTISKOVO IZ DOBE NEMške KLASIKE IN ROMANTIKE

Cankarjeva založba v Ljubljani je v petek zvečer privedila v prostorih svoje knjigarne v Wolfovi ulici ogled prvotiskov in drugih knjižnih redkosti iz dobe nemške klasične in romantike. Te lepe nenadne in redke razstave so se udeležili književniki, bibliotekarji in drugi ponabljani kulturni delavci. Urednik Cankarjeve založbe književnik Božidar Borko je ugodoma nanizal nekaj tehtnih misli o razstavi, ki je nazočim pokazala po zaslugi tovariša Stefana Tausiga kulturni pomen antikvariatov. Razstavljenе antikaarne dragocene — mnoge so dragocene tudi v splošnem merilu — so bile vse iz ozemlja naše države. Podobne razstave bo Cankarjeva založba prirejala tudi v prihodnje in bo prva na vrsti razstava francoskih knjig iz istega razdobja.

»DUNDO MAROJE« V PRAGI

V Narodnem gledališču v Pragi so začeli z vajami za predstavo Držičeve komedije »Dundo Maroje«. Premiera bo predvidoma v mesecu marcu. Delo režira kot gost režiser zagrebkega Narodnega gledališča Bojan Stupica, kakor bo tudi scenarija izdelana po načrtih Bojana Stupice. »Dundo Maroje« bo ena od petih premier, ki jih bo v tem letu uprizorilo praško Narodno gledališče.

MOZARTOV TEDEN V SALZBURGU

Prihodnji teden bodo v Salzburgu proslavili »Mozartov teden«, ki se bo v prihodnosti razvil v tradicionalno vsakoletno prireditvo. Tako so namreč sklenili na lanskih proslavah njegove dvostoletnice. Na letošnjem tednu je na sporedu komorni koncert, 2 operni predstavi, orkestralni večer in matineja. V okviru prireditev bodo nastopili Dunajski simfoniki pod vodstvom londonskega dirigenta Anthonyja Collinsa. Prirejena bo tudi posebna razstava, ki bo prikazovala gradivo iz Mozartovega dela in žoljanja. Posebna zanimivost te razstave bo, da bo skušala prikazati pregled proslav ob Mozartovi dvostoletnici.

GLASBENO DELO NA TEKST MIROSLAVA KRLEŽE

Znani jugoslovanski komponist Krešimir Baranović, direktor beograjske filharmonije, je napisal novo glasbeno delo, in sicer kompozicijo za solo, zbor in orkester. Inspiracija za to delo je Baranović dobil v pesmi »Simfonija« Miroslava Krleže. Vzlic temu, da je delo namenjeno predvsem radijski izvedbi, predvidejajo tudi koncertno izvedbo.

NOVA DOMAČA FILMSKA SLIKANICA

Ta mesec bodo v zagrebškem podjetju »Zagreb-film« končali snemanje filmske slikanice, ki se imenuje »Cavoboy Jimmy«. Scenarij za ta film je napisal znani scenarist Vatroslav Mimica, film pa je režiral Dušan Vukatić. Glavni slikarji filma so: Aleksandar Marx, Oto Reisinger in Ivo Kušanić.

MLADI BEOGRAJSKI GLASBENIKI NA POLJSKEM

Te dni bo odpotovala na Poljsko skupina treh mladih beograjskih glasbenikov, ki bodo s tem vrnili nedavni obisk poljskih glasbenih umetnikov v Jugoslavijo. Sinoči so v prostorih beograjske Glasbene akademije priredili samostojni glasbeni večer, na katerem so izvajali spored, s katerim bodo nastopili v Varšavi in nekaterih drugih poljskih mestih.

REPERTOARNI NAČRTI TNP

Vilarovo gledališče »Théâtre nationale populaire« se pripravljajo na uprizoritev vrste novih del. Januarja in februarja bo igralo gledališče Beaumarchaisovo »Figarovo svatbo« ter Brechtovo dramo »Mati Hrabrosti«. V tem času predvidejajo tudi uprizoritve Shakespearovega »Julija Cezarja«. Na Dublinskem festivalu, ki bo letos maja, bo gledališče sodelovalo z Molierovim »Skopuhom« in T. S. Elliotovo dramo »Uboj v katedrali«. Na festivalu v Strassbourgu bo Vilarovo skupina nastopila z Racinovo »Fedro«.

RAZMIŠLJANJA — KRITIKA — POLEMIKA

Pešajoči pobudi prilijmo novih moči

Pred dnevi smo na tem mestu brali razmišljanja o namenu in porabi sredstev okrajnega sklada za pobijanje alkoholizma v Ljubljani. O tehtnih predlogih, ki so bili v tem članku navedeni, bi bila koristna in potrebna javna razprava. Glavni predlog, da je sklad vsekakor treba ohraniti in mu zagotoviti zakonito podlago, je dejansko utemeljen tako glede na veliko škodo zastran alkoholizma kot glede na dosedanje začetne uspehe organiziranega boja proti temu socialnemu zlu. Treba pa je tudi zagotoviti javnost tega sklada — stvar, ki je bila doslej zapostavljena v škodo skupnih prizadevanj za boj proti alkoholizmu.

Okrajni ljudski odbor v Ljubljani je bil prvi v državi, ki je davek na promet z alkoholnimi pijačami zvišal za 5% v korist pobijanja alkoholizma in proizvodnje sadnih sokov. Odlok o tem je sprejel še bivši MLO v februarju 1955. leta in imenoval upravni odbor sklada. Ta pametna in humani pobuda je odmevala po vsej državi. Doslej je v Sloveniji uvedlo protialkoholni davek že veliko občinskih ljudskih odborov in nekaj okrajnih ljudskih odborov. Podobno pa tudi marsikje v državi.

Toda upravni odbor tega sklada v Ljubljani je bil sestavljen samkrat. V odboru je bil tudi zastopnik Rdečega križa — organizacije, ki si najbolj prizadeva, da bi čimveč naših ljudskih odborov sprejelo podobne sklade in ki

na seji Okrajnega sveta za socialno varstvo v Ljubljani, ki je bila lani 25. junija, so v razpravi o socialnem varstvu družine člani Sveta želeli pojasniti, kako trošilo sklada za pobijanje alkoholizma. S poskusom, da gre največ sredstev za regres mleka, se niso strinjali. Menili so, da bi morali ta sredstva nameniti predvsem za preventivne oblike boja proti alkoholizmu, zlasti pospeševanja namena brezalkoholnih izdelkov. Tudi ta organ Okrajnega ljudskega odbora je kakor mnoge množične organizacije želel od upravnega odbora sklada, naj mu poda pregled trošenja sredstev doslej in plan trošenja v prihodnje.

VPRAŠANJA, KI ZAHTEVAJO JAVNE OBRAVNAVE

Vprašani, ki bi jih bilo treba s širšega družbenega vidika razjasniti, je veliko. Dosej je a. pr. ali iz sklada, ne da bi o tem razpravljali njegov upravni odbor, največ sredstev za regresiranje mleka. Vprašanje pa je, ali ne bi bilo v prihodnje smotnejše, ako bi OLO s svojimi pristojnimi organi podjetju »Ljubljanske mlekarne« pomagal pri racionalnejši organizaciji zbiranja, predelovanja in razpečevanja mleka in mlečnih izdelkov. Tudi ta organ Okrajnega sklada celo nameni, ali lahko iz sredstev sklada namenimo investicije za zares upravičene dopolnilne investicije predvsem za osnovanje novih mlečnih restavracij, in tako na edino zdrav go-

spodarski način znižali razpon med odkupno in prodajno ceno mleka. Spet pa je vprašanje, ali je n. pr. industrijska izdelava sladodeja smotrna oblika boja proti alkoholizmu? Kolikor bi ta proizvodnja v okviru mlečnih restavracij vzhit umerni cen donosila lep dobiček, s katerim bi restavracije krile manj donosne, a koristne pijače (jogurt, sadni sokovi itd.), bi to pa predstavljalo posreden prispevek k boju proti alkoholizmu.

Znana sredstva sklada, ki bi se z ukinitvijo regresa na mleko sprostila, bi bilo hrkone res družbeno najkoristnejše vložiti v organizacijo sadne predelave, tudi kot je to v članku predlagano za brezobrestna posojila kmetijskim družinam v okolici Ljubljane. Del sredstev bi bil zelo koristno uporabljati, če bi jih upravni odbor v sporazumu s Svetom za socialno varstvo in za zdravstvo oziroma s Koordinativnim odborom za zaščito otroka in družine namenil za štipendijo socialnega delavca, ki bi se v okrajnem merilu lotil zlasti problematike alkoholizma omanjih družin.

V javni razpravi bi bilo treba razčistiti tudi vprašanje, ali naj sklad v dolo količino ali po občinah. Na glavni družbeni nosilec organiziranega boja proti alkoholizmu je RKO oziroma njegovo protialkoholno komisije. Ni dvoma, da bi bilo zelo koristno iz sklada podpreti tudi prizadevanja teh komisij. Skratka, o tem pomembnem skladu naj bi se čimprej temeljito pomenili vsi prizadeti družbeni organi in organizacije, razjasnili stališča, uredili njegov status ter postavili inštitucije, ki bi se po širši družbeni vidiki gospodarji in dokajšnjimi sredstvi sklada za boj proti alkoholizmu. B. F.

Velika Britanija med Evropo in Ameriko

»Nova« zunanje-politična koncepcija Macmillanove vlade je tudi oživitev zamisljivosti tako imenovanih »evropskih tretjih sil«, oziroma opustitev tradicionalne britanske, oboje »splendid isolation« od evropskih zadev. Sicer stališče ni nekakšna popolnoma nova, ker so se Britanci v povojnih letih že večkrat ukvarjali s teorijo, da bi bilo prav, ko bi ustvarili nekakšen »evropski protitež«. SZ in ZDA, ker bi to pozitivno vplivalo tudi na zadržanje njihovih interesov. Toda Britanci — takrat niso toliko mislili na Evropo, kolikor na same sebe, saj je bila določena obdobja britanske politike po zadnji vojni dokaj značilna, da je London pokušal prevzeti vlogo nekakega posredovalca med ZDA in SZ, ker je pač od tega pričakoval precejšnje politične, gospodarske, pa tudi druge prednosti.

Sueški poraz je drastično pokazal, da Velika Britanija takli nalogi sama ni kos, da si bo pač morala pridobiti »zaveznike«. Odtod tudi nastajajo tako velika simpatija do »skupnega evropskega tržišča« in do evropske integracije sploh, ki bi se ji hotela Velika Britanija postaviti na čelo, če že ne drugače, pa kot »prima inter pares«. Odtod tega prizadevanje so tudi pravkar zaključeni obisk britanskega zunanjega ministra Lloyda v Rimu ter personalne spremembe v gospodarskih resorih vlade, ko so na nekatera pomembna mesta (finančni minister je postal Thorneycroft) prišli ljudje, ki so se prej, skupaj s sedanjim premijerom, zavzemali za sodelovanje z evropskimi državami. Skupno evropsko tržišče, o katerem je zadnji čas mnogo govora, je seveda le prvi korak na tej poti, ki naj bi predvsem gospodarsko osamosvojevali Evropo, ji omogočili sprostitve od dokaj duševnega dolarskega pritiska. V skladu s to večjo gospodarsko samostojnostjo pa bi se večala tudi »politična težnja« Evrope. Toda na tem področju so stvari še mnogo bolj zapletene in delkatne kot na gospodarskem. Tu se križajo razne težnje. Tako si na primer klerikalci (zahodnonemški, italijanski in francoski) predstavljajo takšno Evropo kot nekakšno klerikalno trdnjavo. Sleherni pač, da ne nastane podobnih primerov, gleda na to zamisel skozi zornik svojih političnih in drugih interesov; »evropskih smeri« je namreč na starem kontinentu toliko, kot je na primer v Franciji političnih strank. Ne glede na to, da vsebujejo te koncepcije mnogo izrazito reakcionarnih pojmov, vendar nekateri menijo, da bi njihova uresničitev, kolikor to pomeni okrepiti evropsko samostojnost in utegniti prispevati k rušenju blokovske omejenosti, k sprostitvi trgovinske izmenjave med tako imenovano Zahodno in Vzhodno Evropo (Thorneycroft) in s tem tudi posredno k zbolšanju mednarodnega ozračja.

Bližnjevzhodna doktrina, nedavna poslanica ameriškega predsednika Kongresu o položaju v državi, kakor tudi predlog novega proračuna, kjer so postavke za vojaške namene in proračunskih izdatkov večji kakor minulo leto, nudijo dovolj osnov za vsaj začetno razmišljanje o ameriški politiki v tem letu. Če izpravimo proračun, štejejo bližnjevzhodno doktrino za najbolj značilni element nove ameriške zunanje-politične koncepcije. Če hočemo biti natančni slednji ni nov: Eisenhowerjeva doktrina je sicer izšla iz Trumanove, ki se je sicer zemljepisno nanašala na drugi del sveta, vendar je za obe značilno postavljanje nekakega črte, katere prekoritve bi pomenila »casus belli«, in gospodarska pomoč prizadetim državam, ki naj bi odvrnila »komunistično nevarnost«, kakor to blokovsko kratkovidno navajajo utemeljivši teh predlogov. Nekateri ocenjujevali mednarodnih razmer vidijo v tem le ohranitev dosedanjega statusa quo, pri čemer navajajo, da so Rusi na Madžarskem nazorno pokazali, da ne mislijo dovoliti nikakršnih sprememb v vzhodni Evropi, ZDA pa so podobno ravnale na Blížnjem vzhodu, samo s to razliko, da bi »spraznino« zapolnili ameriški vplivi namesto pojemajočega britanskega. Tudi tu se nadaljuje stari proces. Kdor še pomni burni razplet spora zavoljo nacionalizacije iranskega petroleja, ve, da so Američani takrat »spolgnitili« anglo-ameriško petrolejsko družbo in da je bila pravzaprav »rešitev« v tem, da je bila petrolej ostal »zahodni«, vendar iz ameriškega »zahodnega«, vendar

dar pa so dobili glavno besedo pri njem Američani. To ravnanje, ki se zdaj ponavlja na Blížnjem vzhodu, je seveda naletelo na ostre kritike v Londonu in Parizu. Tem namenom je v glavnem veljalo tudi nedavno Macmillanovo opozorilo, da je »Velika Britanija še vedno vesela, na drugo preprosto vesela«.

Vsa ta politična »pehanja« pa potekajo še več ali manj v blokovskih okvirih in v večini primerov kratkovidno ignorirajo, da na svetu ni samo globoko zakoreninjena teoretična misel o pravilnosti koeksistence, marveč da je vedno večje število držav, ki jim je koeksistenca temelj njihove zunanje politike. Te dežele sicer nimajo jedrskega orožja, zato pa politični vpliv, ki ga ni mogoče prezreti. Popolnoma napačno je te politiki pripisati etiketo nekakšne pacifistične mistifikacije, ker njeno »zavzemanje« za mir in koeksistenco ni pasivno ostanje ob strani, marveč aktivna, dinamična in ustvarjalna dejavnost. Pomanjkljivost te politike je, da je morda včasih »prethita« v nasprotju z drugimi, ki so v zadnjem času kaj hrupe v obujanju starih koncepcij. Ta skromnost namreč ni na mestu, še posebej, ker to nekateri navajajo, da te sile podcenjujejo ali pa enostavno prepejo. ZDA in SZ pač nista sami v nekakšnem »spraznem svetu« (teorija »praznina« je namreč v zadnjem času zelo moderna). Zal pa ne gre samo za besedno igro. Tudi ravnanje določenih krogov v svetu (v glavnem »velikih« pogostokrat zelo močno spominja na to, da nekateri res menijo, da je razen njih povsod le praznina, ki si jo potem prizadevajo na razne načine »zapolniti«. Verjetno je res praznina, toda — natančneje — praznina njihovih površnih in nereálnih koncepcij.

Kuati pri Nehruju

New Delhi, 19. jan. (AP). — Predsednik indijske vlade Nehru in predsednik Sirske republike Kuatli sta se danes sestala in v razgovoru, ki je trajal polduro uro, obravnavala bližnjevzhodna vprašanja. Sirski predsednik se je z Nehrujem prvič razgovarjal že v tork, takoj po svojem prihodu v Indijo, kamor je prišel na desetdnevni obisk. Indijski krogi pripisujejo njunim razgovorom velik pomen in poudarjajo, da Nehru ne more zavzeti dokončnega stališča o Eisenhowerjevi doktrini, dokler ne bo seznanjen z gledišči ostalih arabskih državnikov.

V Budimpešti nezaheljen britanski diplomat

Budimpešta, 19. jan. (Radio Budimpešta). Zunanje ministrstvo je obvestilo britansko veleposlaništvo, da smatra britanskega vojaškega odposlanca polkovnika Cowleya za »nezaheljeno osebo« in da ga je pozvalo, naj v roku 48 ur odpotuje iz Madžarske. Nota madžarskega ministrstva pravi, da je polkovnik Cowley med oktobrskimi dogodki na Madžarskem zlorabil diplomatske privilegije. Predstavnik britanskega zunanjega ministrstva je na to v Londonu izjavil, da je polkovnik Cowley že v Londonu. Dejaj, da je Cowley odločno zavrnil obtožbe, ki jih navaja madžarska nota.

Šele brezpogojni umik izraelskih napadalcev s Sinajskega polotoka

bo omogočil pogajanja in ureditev perečih mednarodnih vprašanj na Blížnjem vzhodu

New York, 19. jan. (Tanjug). V okviru debate o Blížnjem vzhodu v Generalni skupščini OZN je sinoči govoril tudi jugoslovanski delegat dr. Jože Brilej. Omenil je resolucijo Generalne skupščine z dne 7. novembra lanskega leta, s katero je OZN zahtevala takojšen umik vseh izraelskih čet za demarkacijsko črto, določeno s splošnim sporazumom o premirju med Izraelom in Egiptom leta 1949. »Jezik te resolucije«, je rekel Brilej, »je bil nedvoumno jase in nedvoumno. Izraelske čete bi se morale takoj umakniti na demarkacijsko črto. Dopusčeni niso bili nobeni pogoji ne izjeme. To pa se še ni zgodilo in izraelske čete se še niso umaknile. To vprašanje je znova prišlo pred Generalno skupščino in proučiti ga je treba z veliko zaskrbljenostjo tembolj, ker se zdaj ni nobenih določenih zagotovil, da bo resoluciji Generalne skupščine ustrezno. Nasprotno, vse kaže, da umik še zmerom večje na določene pogoje in da nekateri dele ozemlja, ki se jih je Izrael polastil med napadom na Egipt, iz-

ločajo, da bi jih obravnavali posebej.«

»Takšno gledišče«, je dejal, »vsekakor očito nasprotuje črki in duhu vseh ustreznih resolucij Generalne skupščine. To je prav tako nezdravljivo z načelom, po katerem se ravna OZN glede na nedavno krizo na Blížnjem vzhodu in zato Generalna skupščina prek takšnega ravnanja nikakor ne more preiti. Izraelske oborožene sile se morajo brezpogojno in brez odlašanja umakniti z ozemlja, ki so ga zasedle.«

»Ob tej priložnosti se ne želim spuščati v bistvo vprašanj, ki jih, kakor vse kaže, tako ali drugače povezujejo z vprašanjem umika izraelskih čet. Ob primernem času bi lahko obravnavali probleme s

tega področja. Toda primeren čas bo napočil samo po popolnem umiku invazijskih čet, o čemer zdaj razpravljamo, in po popolni uporabi ustreznih resolucij Generalne skupščine. Takrat in samo takrat, bomo lahko proučevali ali celo začeli proučevati katerokoli dolgoročno vprašanje, na katero bi utegnili zadeti. To je bilo stališče, na katero se je postavila jugoslovanska delegacija že na prvem izrednem zasedanju Generalne skupščine v zvezi z napadom na Egipt.«

Na koncu svojega govora je Brilej rekel, da bo jugoslovanska delegacija podprla resolucijo azijsko-afriških dežel. Ta resolucija po mnenju jugoslovanske delegacije ustreza zahtevam sedanjega položaja.

Ob obisku kitajske državniške delegacije na Poljskem. Na sliki prizor z varšavskega sestanka, na katerem so se zbrali (od leve desno) predsednik Državnega sveta Aleksander Zawadzki, kitajski ministri predsednik Ču En Laj, prvi sekretar ZDPP Wladislaw Gomulka, namestnik kitajskega ministrskega predsednika Ho Lung in ministri predsednik Jozef Cyrankiewicz

OB ZAKLJUČKU OBISKA ČU EN LAJA V MOSKVI

Sovjetsko-kitajska izjava

o mednarodnem položaju, medsebojnem sodelovanju socialističnih dežel in stikih med obema državama

Moskva, 19. jan. (Tanjug). V Kremlju so sinoči podpisali sovjetsko-kitajsko deklaracijo. V prvem delu deklaracije je poudarjeno, da so med razgovori izmenjali mnenja o važnih mednarodnih vprašanjih, o nadaljnji krepitvi stikov med socialističnimi deželami in o prijateljskem razvoju stikov med Kitajsko in Sovjetsko zvezo.

Obe strani ugotavljata, da je mednarodna napetost po ženevski konferenci nekoliko popustila, da pa so z napadom na Egipt in spričo dogodkov na Madžarskem nastale nove spremembe. O Eisenhowerjevi doktrini in ameriški politiki na Blížnjem vzhodu ugotavljata deklaracija, da ustvarja ta politika novo napetost v tem delu sveta. Zelo obsejna novo politiko ZDA. SZ in Kitajska sta pripravljene »nadalje podpirati narode na Srednjem in Blížnjem vzhodu, da preprečijo agresijo in vmešavanje v svoje zadeve«. Hkrati podpirata zahteve Egipta po odškodnini, nasprotujeta mednarodni kontroli nad Sueškim prekopom in menita, da je moč vprašanje plobove urediti s pogajanjem zainteresiranih dežel ob spoštovanju egiptovske suverenosti. V deklaraciji je izraženo mnenje, da lahko »socialistične države in narodno neodvisne dežele v boju proti vojni in kolo-

nializmu ter za zaščito miru v polni meri sodelujejo v skladu s petimi načeli mirne koeksistence«.

Posebna pozornost je bila posvečena dogodkom na Madžarskem. »Upor na Madžarskem so sprožili tuji imperialistični agresivni krogi in madžarski protireakcionarni elementi, ki so izkoristili nezadovoljstvo madžarskih delovnih množic in mladine zaradi napak prejšnjega vodstva. Sovjetska zveza je s tem, da je pomagala zaupati upor na Madžarskem, izpolnila svojo med-

narodno dolžnost, kar ustreza koristim zaščite miru na vsem svetu.

Deklaracija tudi poudarja, da je uveljavljanje načel mirne koeksistence dežel z različnimi družbenimi sistemi podlaga zunanje politike vlad obeh dežel in pripominja, da SZ in Kitajska težita za mirno koeksistenco z ZDA. Delovanje ameriških monopolističnih krogov pa preprečuje zboljšanje mednarodnih stikov. Sovražna politika ZDA nasproti Kitajski močno škoduje koristim miru. Obe strani pozdravljata normalizacijo stikov z Japonsko.

V deklaraciji je izraženo mnenje, da je treba vojaške zveze zamenjati s sistemom kolektivnega miru in kolektivne varnosti. To se nanaša na Atlantski in Varšavski, pa tudi na Maniški in Bagdadski zvezo. Sporazum o razorožitvi je izredno važen za sedanjí mednarodni položaj. Če bi sprejeli sovjetske predloge, bi napravili važen korak na poti k medsebojnemu razumevanju in zaupanju med vsemi deželami.

Deklaracija obravnava tudi sodelovanje med socialističnimi deželami. To poročajo je za zaščito socializma in krepitve miru. Stiki med socialističnimi deželami novega tipa in krepitve enotnosti socialističnih dežel je mednarodna dolžnost Sovjetske zveze in Kitajske.

»Na področju medsebojnih stikov med socialističnimi deželami ni bistvenih nasprotij in trenj. Če so se v minulosti v njihovih medsebojnih stikih zgodile napake in pomanjkljivosti, jih zdaj premagujejo in odstranjujejo. Razen tega pa te napake in pomanjkljivosti nikakor ne morejo skaliiti medsebojne pomoči in sodelovanja. Vse stike med socialističnimi deželami je moč urediti na podlagi enotnosti in z odkritostnimi posvetovanji. Določa močno je pravilno združiti enotnost socialističnih dežel in neodvisnost vsake posamezne dežele v njihovih medsebojnih stikih.«

Nevzdržne razmere na Cipru pod britansko oblastjo

New York, 19. jan. (Associated Press). Grški delegat v Skrbniškem odboru Generalne skupščine OZN Savas Loizides je sinoči obdolžil Veliko Britanijo, da uveljavlja na Cipru politiko terorja, in je pozval OZN, naj pomaga vsem nesamoupravnim področjem, da si pribore svobodo. Loizides meni, da ni pametno pustiti nepopravne takšne spore, kakor je spor za Adenski protektorat, za Britanski Honduras, za Falklandske otoke, za Gibraltar, za Zahodno Novo Gvinejo, za Alžir, za Severno Irsko in še nekatera druga ozemlja.

Ko je govoril na seji Skrbniškega odbora v debati o prosvetnih razmerah na nesamoupravnih področjih, je rekel, da svetovno javno mnenje misli, da je kolonializem zastarel in da je neogibno obojen na propad. Loizides pa meni, da se motijo ljudje, ki mislijo, da je naloga OZN v tem, da skušajo zboljšati gospodarske in socialne razmere nesamoupravnih področij. Potrebno je predvsem, dati jim svobodo, ki je podlaga slehernega napredka.

Grški delegat je zlasti kritiziral angleško prosvetno politiko na Cipru, izraženo med drugim v tem, da duši med prebivalstvom narodno zavest. Dejaj, da so v minulem šolskem letu od 510 grških osnovnih šol na otoku zaprli 376 in da se 50.000 otrok

ne more solati. Angleške oblasti so odpustile 1110 izmed 1330 grških učiteljev. V minulem šolskem letu so zaprli 8 gimnazij, 24 pa časno. Prizadetih je bilo 14.000 dijakov. Več sto dijakov so aretirali in obsodili na razne kazni ali pa so jih odvedli v koncentracijska taborišča. Loizides je pripomnil, da so ti dijaki sodelovali v demonstracijah in stavkah, da pa so s tem uveljavljali samo svojo temeljno človeško pravico in izražali svojo težnjo po svobodi.

Ko je angleški delegat Giden odgovorjal na obdolžitve grškega delegata, je rekel, da gre za propagando in pačenje dejstev.

Spet pogajanja med Tunizijo in Francijo

Tunis, 19. jan. (AFP). Ministrski predsednik Habib Burgiba je danes v govoru tuniskemu narodu napovedal, da se bodo francosko-tuniška pogajanja v kratkem obnovila. Povedal je, da se bodo pogajali o postopnem umiku francoskih čet iz Tunizije ter o trgovinskem sporazumu in pravnih konvencijah med obema deželama. »Imeti moramo možnost, da svobodno sklepamo trgovinske pogodbe z drugimi deželami.« Ti razgovori se bodo začeli že med obiskom francoskega ministra Mauricea Faura v Tunisu.

Gospodarska prizadevanja

madžarske vlade izhod iz začasne krize v produkciji in prometu

Budimpešta, 19. jan. Madžarska vlada je imela včeraj sejo, na kateri je sprejela osnutek proračuna za letošnje prvo četrtletje. V vladnem poročilu je rečeno, da narekujejo določitev samo delnega proračuna namesto plana za vse leto operativni

razlogi. Sestavljanje celotnega proračuna je že dobilo določene smernice in organi za planiranje v finančnem ministrstvu so dobili napotke, kako je treba sestaviti proračun za preostali del leta.

Sprejete postavke proračuna

za prvo četrtletje izkazuje presežek izdatkov nad dohodki. Primanjkljaj namerava vlada kriti iz tekoče proizvodnje in industrije, katere nadaljnje naraščanje pričakuje, a ga veže z odpravo sedanjega pomanjkanja električne energije. Delno bodo primanjkljaj krili tudi s tujo pomočjo. Vlada je ob tej priložnosti znova poudarila pomen varčevanja. Z varčevanjem bi lahko znatno pripomogli k ureditvi finančnih problemov dežele. Vlada je tudi sklenila imenovati posebno komisijo, ki bo proučila pospeševanje kmetijstva. Predsednik komisije bo predsednik Prezidija Madžarske Istvan Doby.

Vlada si na vso moč prizadeva, da bi stabilizirala gospodarstvo, toda težave so še zmerom velike. Hud mrz in snežni zameti so v zadnjih štirih dneh povzročili delni zastoj v premogovnikih. Rudarji so sicer včeraj znova nakopali 47.000 ton premoga, toda to praktično pomeni, da v zadnjem tednu storilnost v premogovnikih ni narasla. Nastale so tudi prve motnje v prometu, ki so spričo sedanjega položaja še tembolj občutne. Mrz ovira tudi obnovo porušenih hiš v Budimpešti. Upoštevati je treba še stalno nevarnost, da bo številno brezposelnih naraslo, skrb za preskrbo mest s premogom, živili itd.

Vlada misli na vse te težave in potrebe. Vsaka zase pa zahteva nove napore in povzroča nove skrbi. M. Bratič

Z VSEH STRANI SVETA

TURCIJA

CIPRSKO VPRAŠANJE
Ankara, 19. jan. (AFP). Menimo, da je razdelitev Cipra najpravičnejša ureditev in da je prišel čas, ko je treba to povedati, je izjavil predsednik turške vlade Adnan Menderes v proračunskem odboru Velike narodne skupščine. Otoka po njegovem ni treba najnuj razdeliti sozazerno s številom ljudi obeh narodnosti, ker živi na Cipru 18% turškega in 82% grškega prebivalstva. »To, kar hočemo«, je pripomnil, »je, da lahko na Cipru razpolagamo z delom ozemlja, na katerem bi lahko razvili našo zastavo in namestili naše čete.«

ŠVEDSKA

ATOMSKA OBOROŽITEV
Stockholm, 19. jan. (AP). Nemara bo švedska v šestih ali sedmih letih že proizvajala atomske bombe. Prva atomska »kritična centrala na švedskem« bo za delo obratovale leta 1960. Tri leta pozneje bodo švedski lahko proizvajali plutonij za atomske bombe.

POLJSKA

PROCES V BIDGOSZCZU
Varšava, 19. jan. (Radio Varšava). Sodišče v Bidgosczy je sodilo skupino ljudi, ki so sodelovali v novembrskih izrednih v tem mestu. Glavna obtožnica Gulez in Koszik sta bila obsojena s 6 oziroma s 1 leti ječe, ostali pa na zaporne strani po šest mesecev do treh let. Zaradi pomanjkanja dokazov so opustili tri obtožbe. V temeljitvi obsodbe je rečeno, da so sodišče upoštevalo, da so bili omenjeni izredni izključno pustolovskega značaja.

SOVJETSKA ZVEZA

OKREPITEV TRGOVINSKIH STIKOV Z GRČIJO

Moskva, 19. jan. (Radio Moskva). Predstavnik Sovjetske zveze in Grčije so danes sklenili sporazum o trgovinski menjavi blaga, ki določa dvakratno povečanje menjave med obema deželama v primerjavi z letom 1956. Po sporazumu bo Grčija dobavljala Sovjetski zvezi bokiati, jajna sadja in drugo, v zvezi pa bo stroje, industrijsko oropje in razne kmetijske proizvode.

JUŽNA AFRIKA

NADALJNJA SEGREGACIJA

Capetown, 19. jan. (AP). Ob začetku novega zasedanja južnoafriškega parlamenta je generalni guverner Jansen izjavil, da bodo s posebnimi predpisi uredili ponk tempopolnih študentov. Vlada pripravlja tudi zakon o zvišanju pristojbin, ki jih plačujejo tempopolni prebivalci, kakor tudi nekatere predpise, ki bodo natančneje določali segregacijo belih in tempopolnih uslužbencev v bolnišnicah.

SEVERNI VIETNAM

PROTEST PRI KOMISIJI OZN

Hanoi, 19. jan. Delegacija severnega vietnamske armade je danes protestirala pri mednarodni komisiji OZN za nadzorstvo nad premirjem v Vietnamu, ker je južnovietnamska vojska krčila spopadi o demilitariziranem področju. Južno vietnamski vojski so večkrat prešli na ozemlje Severnega Vietnama in tako kršili ženevski sporazum o premirju.

OB RAZPRAVAH O MEDNARODNI GOSPODARSKI POMOČI V ORGANIH OZN

Razvite in nerazvite dežele

Ko so se po prvi svetovni vojni začela obravnavati nasprotstva med tako imenovanimi industrijskimi in agrarnimi državami ter med naprednimi in zaostalimi državami itd., še ni bilo tako velikih in nepremostljivih jezov, kot so danes in ki postajajo iz dneva v dan večji. Pred prvo svetovno vojno je imperializem zajel skoraj ves svet in ga je večidel obvladoval še naprej, čeprav sta se medtem po eni strani izoblikovali gospodarstvo in države novega tipa, kakršna je bila Sovjetska zveza in čeprav je vse kazalo, da po dotedanji poti ni moč napredovati. Zato je bilo v dobi med prvo in drugo svetovno vojno, zlasti pa še med drugo svetovno vojno in po njej konec tiste dobe imperialističnega kapitalizma, ki se je imenovala kolonializem. Pri tem ne smemo prezehtati, da je sicer tudi ena vodilnih kapitalističnih držav, ZDA, težila za kolonialno oblastjo, toda kaj kmalu je spoznala, da je prišla v nepravem času in na nepravem kraju in da rešitev kapitalizma ni v tistem sistemu, kot se je izoblikoval od 15. stoletja dalje, posebno pa v 19. stoletju, temveč na čisto drugačnih osnovah, na drug način, po drugih poteh. Kapitalizem je namreč začel doživljati bistvene spremembe v samem sebi, stopil je v novo obdobje svojega razvoja, v katerem so začeli veljati drugačni zakoni kot prej, kjer so bile razvojne smerice bistveno drugačne kot prej.

V takem obdobju, ki vlada v mednarodnem gospodarstvu, so začeli govoriti in pisati o razvitih in nerazvitih državah, oziora deželah. Pri tem pa so bili pojmi o tem, kaj so razvite oziora nerazvite države zelo nejasni. Predvsem se je ta pojem oblikoval v visoko razvitih kapitalističnih in industrijskih državah, kjer so razen teoretičnih interesov prevladovali tudi drugi interesi. Zato se marsikdaj pojmovanje o tem, kaj je razvita država in kaj nerazvita, bistveno razlikuje od države do države, od tiste, ki jo štejejo pretežno za razvito, do tiste, ki jo štejejo za nerazvito.

Zato vidimo, da so tudi pota in načini, kako naj bi razvite države pomagale nerazvitim, kaj različne in da zaradi tega tudi marsikdaj ne pridemo do tega, da bi bila pomoč res uspešna.

Običajna opredelitev nerazvite države oziora dežele je ta, da je v njej nizka produktivnost dela, da v njej prevladujejo v celotnem produkcijskem procesu zastareli tehnološki postopki itd. S sociološkega vidika je opaziti na splošno razširjeno revščino v primeri z bogatimi sloji prebivalstva in zaradi tega je velika nepismenost, pa tudi umrljivost. Končno je v njej veliko ne dovolj zaposlene delovne sile, ki živi od kmetijstva. Toda to so v marsikdaj le zunanji znaki ali pa znaki, ki izvirajo iz enega in istega vira oziora razloga. Za najvažnejši kriterij jemljejo nizek narodni dohodek na enega prebivalca. Toda nizki narodni dohodek na prebivalca še ne pomeni, da te države oziora dežele nimajo velike možnosti razvoja, zlasti kar se tiče izkoriščanja zemlje, budi v kmetijske ali rudarske namene. Toda s tem se hkrati tudi postavlja vprašanje: 1. kdo naj izkorišča vsa ta bogastva nerazvitih dežel in 2. kako naj jih izkorišča.

Ze po tem vidimo, da je vprašanje veliko bolj zapleteno, kot si ga predstavljajo tako teoretiki kot praktiki v tako imenovanih

razvitih državah. Imamo nerazvite dežele z visoko pismenostjo, imamo nerazvite dežele, kjer je v posameznih panogah visoka produktivnost z najmodernejšo tehniko, itd. Toda če govorimo o revščini, je ta zelo relativen pojem. Prav sedaj je v ZDA velika razprava o tem, da živi toliko in toliko Američanov v težavnih razmerah, ker njihovi dohodki ne dosegaajo povprečja, in da je treba napovedati bolj revščini tudi v sami Ameriki. V tem so si edini tako ekonomisti kot politiki. Vse to kaže, da je vprašanje razmerja med razvitimi in nerazvitimi ne samo mednarodno vprašanje, temveč tudi nacionalno vprašanje, lahko rečemo v vseh državah. Povprečja ne smejo varati.

Zaradi zapletenosti tega vprašanja marsikdaj tudi v mednarodnem merilu ni mogoče priti na čisto. Zaradi tega se tudi zavlačujejo prizadevanja, kako bi se dala odpraviti razlika med razvitimi in nerazvitimi državami. Razvite države gledajo na to z gledišča svojih interesov, ki jih marsikdaj ozko pojmujejo, nerazvite pa zopet s svoje strani marsikdaj zamenjujejo socialne rešitve z ekonomskimi rešitvami. Posledica tega je, da se najbolj polklicana organizacija mednarodnega značaja, kot je ravno Organizacija združenih narodov, le počasi prebija do spoznanja, da je treba ta problem rešiti in da je tako nujen, da stopajo v ozadje marsikateri drugi problemi, ki se morda na prvi pogled zdajijo važnejši.

Pri tako obsežnem mehanizmu, kot je OZN, je razumljivo, da je mogoče doseči uspehe le s težavnim in vztrajnim delom, pri čemer meseci ne pomenijo nič

več kot marsikdaj dnevi. Vendar ne moremo reči, da bi to vprašanje nenehno ostajalo na seznamu nerešenih vprašanj. Spoznanje, da so potrebni hitri in velikopotezni ukrepi, prihaja vedno bolj do veljave. Zaradi tega in zaradi obsežnosti nalog, ki čakajo delavce na tem področju, ni moč pričakovati hitrih in takoj učinkujočih ukrepov. Pri tem je zlasti važna psihološka zavest, da gre zadeva vendarle naprej in da bomo v doglednem času prišli do prvih učinkovitih ukrepov na tem področju. Po tolikih letih proučevanja in čakanja, ko se prepred med razvitimi in nerazvitimi državami vedno bolj pogloblja, ko se razlike večajo, namesto da bi se zmanjševale, prihajajo tudi iz OZN vesti, da bo prišlo do sestave pravil sklada za pomoč nerazvitim deželam. Pri tem pa si seveda ni treba ničesar utvarjati: tudi mnoge druge mednarodne organizacije so potrebovale leta in leta, da so se lahko uveljavile in da so vsaj do neke mere izpolnile vsa tista pričakovanja, ki so se pojavila pred njihovim rojstvom ali ob njem.

Tudi glede sredstev, ki pritekajo že sedaj na najrazličnejše načine in v najrazličnejših zneskih nerazvitim državam iz razvitih držav, ni mogoče pričakovati, da bodo dobile tisti obseg, ki je zaželen in potreben. Toda če pomislimo, da se dajo marsikdaj z majhnimi sredstvi doseči veliki uspehi, ki jih ni treba niti precenejevati niti podcenejevati, je že veliko, če se začne konkretno delo na tem področju mednarodnih odnosov.

Vsekakor pa je nauk za nerazvite države v današnjem položaju ta, da si morajo pomagati

predvsem same, ker bodo le tedaj lahko računale na večjo pomoč od zunaj. Samopomoč zahteva od njih veliko žrtev, ki pa ne smejo biti ukovina, temveč morajo biti smotrne in vse delo mora biti usmerjeno v to, da se dosežejo nameni z najmanjšimi možnimi stroški. To je zanje tudi nauk, da morajo svojo gospodarsko politiko razvijati na svojih temeljih, proučiti izkušnje drugih, ki je ta pot do neke mere že za njimi in tehtati svoje sile, ki jih lahko zastavijo za dosego svojih ciljev. Le ob smotni lastni gospodarski politiki je mogoče računati tudi na mednarodno sodelovanje na gospodarskem področju v splošno korist vsega človeštva.

Drago Potočnik

V Teksasu so se ponekod vendarle porušile pregrade med belci in črnci. Na sliki eni in drugi družno v nekem lokalnem avtobusu

FRANCOSKA PRVA ETAPA PO NAPADU NA EGIPT

NA RAVNI SOSEDOV

(OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA)

Franciji mnogo pišejo v Evropi, o zahodnoevropski enotnosti, o atomski enotnosti, o skupnem zahodnoevropskem trgu. Töne papirja gredo za literaturo, ki od vseh strani osvetljuje to vprašanje in si prizadeva zainteresirati Francoze za zahodnoevropsko idejo. In vendar v Franciji o tej Evropi malo govore. Časniki, revije in brošure obveščajo svoje bralce v obliki, ki bi lahko bila dostopna širokim slojem, o organizacijskih oblikah združene Zahodne Evrope. Z grafikoni, risbami in shemami v najrazličnejših oblikah skušajo pojasniti bistvo skupnega trga in njegove perspektive, toda ljudje zahodnoevropske ideje še zmerom ne razumejo.

Francozi morda še ne morejo videti čez meje Francije, ki je njihov svet in svet zase. Ponosni na njeno zgodovino, živeti v misli, da so »najbolj inteligentni« narod, so imuni za evropsko koncepcijo, ko da se boje, da bi mogla Evropa natočiti v njihovo francosko vino preveč vode. Razprtije o evropski obrambni skupnosti so baje razdelile Francijo v dva tabora. Če je Francija Bourbonska palača, to drž. Burne razprave med zagovorniki in nasprotniki evropske združitve v poslanski zbornici so sprožile krize vlade, pa tudi republikanskega

režima. Francija je spremljala te razprave z ogorčenjem in željo, da bi naposled že opustili to »evropsko komedijo«, katere bistva ljudje niso razumeli. In velika večina Francozov je oprostila Mendès-Franceu, da se je umaknil iz Indokine, ker se mu je naposled posrečilo odstaviti evropsko obrambno skupnost (EOS) z dnevnega reda.

In vendar je prav iz Francije, v kateri evropska ideja nikoli ni mogla pognati korenin, v kateri je še zdaj ne razumejo in kjer so jo že odklonili, prišla ideja o zahodnoevropski združitvi, o združenji Zahodni Evropi. Strožji zgodovinar ni nemara pripomnil, da so ZDA izbrale prav Francijo, da začne iz nje ofenzivo za ustvaritev združene Evrope, da so prav Francozi Schumanu, Monetu in pozneje Molletu zapuili vlogo arhitektov te enotnosti, kar je že manj nesmiselno. Treba je premagati odpor tam, kjer je bil najhujši. Hkrati pa so storili napako: na spolzkih tleh Francije so začeli takoj graditi velikanski nebotičnik ameriškega obsega. Pod razvalinami evropske konstrukcije je ostala nedotaknjena Schumanova baraka: Evropska skupnost za premog in jeklo. Preživela po katastrofi obrambne skupnosti je ta ustanova kazala svojim tvorcem, kako je treba zgraditi evropsko stavbo iz gra-

diva porušenega nebotičnika, kako je z manj ambicioznimi načrti moč graditi skromnejša poslopja: Evroatom in skupni trg.

Skupni zahodnoevropski trg naj bi bil skupek področij, med katerimi bi krožilo blago svobodno brez carine, brez izvoznih in uvoznih dovoljenj. Za zdaj naj bi ta skupnost obsegala Francijo, Belgijo, Nizozemsko, Luksemburško, Italijo in Zahodno Nemčijo, pustila pa bi odprta vrata še drugim novim članom. Zdaj že pripravljajo pogodbe o ustanovitvi carinske unije, na podlagi katere bodo izenačili prevozne tarife ter gospodarsko, denarno in socialno politiko. Skupni trg bi upravljal svet ministrov šestih dežel, ki bi sprejemali svoje sklepe s kvalificirano večino, v nekaterih primerih pa tudi soglasno. Evropska komisija bi vodila posle skupnosti in stavila svetu ministrov svoje predloge. To komisijo bi imenovala in nadzorovala evropska skupščina, sestavljena iz delegatov nacionalnih parlamentov.

Ni treba, da je človek posebno bistroviden, da spozna, komu bi koristila odprava carin. Naposled pa tudi ne kaže podcenejevati francosko vlado, najmanj pa ji očitati, da je naklonjena nemškemu industrijcem, ker bodo namesto zaščitne carine odredili zaščitne uvozne takse kot regulator cen, dokler ne bo mogla francoska industrija znižati proizvodnih stroškov, nemška pa jih zvišati ter izenačiti svojo delovno zakonodajo s francosko. Carinska unija bo torej veljala med vsemi partnerji, izvemši Francijo, ki bo v privilegiranem položaju, da bo od blaga, uvoženega iz drugih dežel skupnosti, pobrala posebno uvozno takso, dokler tudi sama ne bo mogla svobodno sodelovati v konkurenci. Francija s tem priznava svoj neugodni gospodarski položaj, njeni partnerji pa ji velikodušno dopuščajo, da se zaščiti.

Nesmisel postane popoln: Francija je sprožila evropsko vprašanje, Francija »združuje Evropo«, in sicer na področju, na katerem se je najbolj boji — namreč na gospodarskem. Zakaj prav Francija, zakaj prav Mollet in zakaj tako naglo po Suez? Vprašanje že kaže na odgovor. Izbruh imperialističnih skomin dveh velikih držav, ki imata v rokah kolonije, je prišel prepozno in z neuspehi omajal temelje ne samo »združene Evrope«, marveč je načel tudi atlantsko solidarnost in spravi v nevarnost tradicionalno francosko-ameriško prijateljstvo. Kajalo je, da bo preteklo še mnogo vode po Senu, preden bodo v Bourbonski palači, ob katero pljuskajo valovi te reke, znova spregovorili o evropski združitvi ali vsaj o Evroatomu. Takšno mnenje je bilo docela samovoljno. Tako drugi dan po Suezu so začeli govoriti o skupnem trgu in zdaj je francoska zbornica v vrtnici evropske debate.

Sueški »izlet« je škodoval ugledu Francije v zunanjem svetu in jo nevarno odmaknil od njenih evropskih in atlantskih zaveznikov. Po Edenovi kapitulaciji je ostala Francija bolj osamljena, kakor je bila kdajkoli. Morala se je znova vključiti v evropsko in atlantsko skupnost, toda ne skoz stranska vrata in brez spokorniškega izraza na obrazu. S tem da je spet privlekel iz predela evropski načrt, je Mollet zgradil pontonske mostove do glavnih most evropskih dežel in še mnogo dlje — čez Atlantik. Evropska ideja, za katero se Washington tako ogreva, bo koristila Molletu, da bo zamašil vrzeli, ki jih je napravil Suez na nekot bolj monolitni Atlantski zvezi ter premostil prepad med Francijo in ZDA. To je vrnitev francoske diplomacije v njene čase pri Suezom.

B. Pešič

PISMO Z VZHODNEGA SINAJA

Veselje v El Arišu

(OD NAŠEGA POSEBNEGA DOPISNIKA)

El Ariš, januarja 15. januar bo ostal v spominu tega mesta, izpostavljenega priklopačnemu soncu in vetrovom ter obdanemu s puščavo in morjem kot dan svobode. Med sledovi življenja smo pred vzkoraknjem v El Ariš videli samo tri zapuščene čolne na morski obali in velik palmov gaj. Že kakih sto metrov pred prvimi hišami pa nas je sprejela skupina otrok. Prihiti so za našo kase štiri kilometre dolgo kolono. Potem nam je prihitielo naproti kakih 50 moških in žensk. Ploskali so vzklkali »Jahaja Tito, Jahaja Gamal«.

Po mestu se je razširila vest, da so prispeli Jugoslovani. Kolona se je ustavila. Moški so se povzpeli na jeepe ter začeli poljubljati jugoslovanske oficirje in vojake. Nad kolono se je pojavil helikopter OZN in se spustil ob cesti kakih 10 metrov od poveljnikevega jeepa. Brnenje motorja se je pomešalo z viharjem vzdikanja, navdušenja in čudnega življenja žensk iz helikopterja je stopil general Burns. Poveljnik čet OZN se je kakor pol ure zamen prerival skozi množico. Ko je spoznal, da ne pride naprej, je znova sedel v helikopter in odletel.

Tedaj je prispel na čelo kolone v zaprtem jeepu polkovnik Vojvodič. Pa tudi njega je hipoma obkolila množica. Ljudje so ga poljubljali, objemali in iskali njegovo roko, da bi mu jo stisnili. Odtrgali so mu vse gumbe. Težko je reči, kako dolgo je vse to trajalo. Toda naš odred

je moral zasesti mesto, urediti zvezo s krajevnimi oblastmi in odrediti dalje kakih 20 km od El Ariša proti vzhodu. Jeepi so morali kar naprej uporabljati hupe, da so se prebijali skozi množico. In v tem ko so ljudje čakali na naslednje dele kolone, se vzpenjali na jeepe in kamione, so se drugi vključili v kolono, tretji pa stali v špalirju vzdolž ulic, po katerih je korakal odred. Število ljudi na vozovih se je potrojilo, množica je krenila s kolono, ob njej in za njo. Pojavili so se šopki puščavskega cvetja, palme in vejice zimzelena, jugoslovanska in egiptovska zastava, Naserjeve in Titove slike iz časov predsednikovega obiska v Egiptu. Nekaj nas je zapustilo kolono, ki se je morala znova urediti in nadaljevati pot skozi mesto. Odsli smo na občino, kjer so bili zbrani mestni starešine, šejki z županom Jakobom Abdel Sekijem na čelu. Pred magistratom nam je zbrana množica navdušeno ploskala. Ljudje so nam pripovedovali, da so izraelske čete vkorakale v mesto 2. nov.

Mesto je bučalo od radosti in slišati je bilo strele iz vseh vrst lahkega orožja, ki so ga dobili prebivalci neke takoj v začetku napada. Kjerkoli se je pojavil jugoslovanski vojak ali oficir, se je takoj zbralo okrog njega kakih sto ljudi in navdušenega pozdravljanja ni bilo ne konca ne kraja. Medtem se je kolona uredila in jugoslovanski odred je odrinil proti položajem onkraj El Ariša.

F. D.

Izraelci so v času okupacije na Sinaju v naglici zgradili petrolejski vod iz Eljata v Akabskem zalivu proti Birsebi. Ta vod bo zdaj domala izgubil svoj pomen

OB BILANCI JUGOSLOVANSKO-ROMUNSKIH STIKOV V LETU 1956

Od besed k dejanjem

V januarju navadno sestavljamo »politične bilance«. Saldo je biličen, ponekod so večja aktiva, drugod pa pasiva. Pravo zadovoljstvo je sestaviti aktivno bilanco. Takšno zadovoljstvo nudi prebiranje knjige stikov med Jugoslavijo in Romunijo, ki se nenehoma razvijajo in poglobljajo, kar priča o naraščajočem prijateljstvu in vsestranskem sodelovanju.

Povod za sestavljanje bilance nudi sporazum o blagovnih seznamih za leto 1957, sklenjen v začetku januarja v Bukarešti. Ta sporazum je bil sklenjen na podlagi brionskega protokola o dolgoročni blagovni menjavi lani 27. oktobra, prvi te vrste, kar smo jih sklenili zadnja leta v naši zunanjetrgovinski praksi. Sporazum bo veljal do leta 1960. Na obeh straneh so predvidene ugodnosti in povečanje blagovne menjave na 18 milijonov dolarjev na koncu obdobja, za katero velja sporazum.

Pogajanja v Bukarešti so se razvijala na podlagi tege brionskega protokola, ki je za letos predvideval blagovno menjavo v vrednosti 14 milijonov dolarjev v obeh smereh. S podpisanim sporazumom pa je bila vrednost bla-

govne menjave določena na 18 milijonov ali za dobrih 30 odstotkov več, kakor je znašala lani. Jugoslavija bo uvažala iz Romunije naftne derivate in več drugih proizvodov, Romunija pa iz Jugoslavije izdelke naše industrije je kablov in še nekatere druge izdelke. V blagovnem seznamu za letošnje leto je izraženo vsestransko prizadevanje, da bi razširili blagovno menjavo in da bi obe deželi lahko krili svoje potrebe. To je velik napredek v medsebojni blagovni menjavi, če upoštevamo, da se je še nedavno razvijala menjava med Jugoslavijo in Romunijo na podlagi standardnih blagovnih seznamov.

V Bukarešti sklenjeni sporazum je samo ena postavka v plodni bilanci stikov med obema deželama. Med razgovori obeh delegacij od 23 do 28. junija so sklenili trgovinski sporazum in konvencijo o znanstvenem in tehničnem sodelovanju. Sklenili so tudi upostaviti mešano jugoslovansko-romunsko komisijo stro-

kovnjakov, ki bo proučila »najugodnejše možnosti za skupno izgradnjo hidrocentrale na področju Djerdjapa. Na Brionih sta obe vladi v skupnem poročilu z dne 27. oktobra že lahko ugotovili uspešno uveljavljanje v Bukarešti sklenjenega sporazuma. Istočasno sta izrazili zadovoljstvo z doslej doseženimi uspehi v gospodarskem sodelovanju, ki so omogočili skleniti trgovinski in plačilni sporazum, podpisati protokol o blagovni menjavi za leta 1957 do 1960 ter sporazum o znanstvenem in tehničnem sodelovanju.

Od junija do oktobra sta torej obe deželi sklenili več sporazumov in gospodarsko sodelovanje med njima se je nenehoma razvijalo, kar je vsekakor v skladu s težnjami in koristmi narodov obeh dežel. Od 25. septembra do 2. oktobra pa je bila v Oršavi konferenca naših in romunskih strokovnjakov o izkoriščanju voda Donave na področju Djerdjapa v energetske namene in o

izboljšanju pogojev za plovbo. Na konferenci so sklenili nadaljevati študijska in raziskovalna dela ter jih čimprej izpolniti. Razgovori na Brionih so pomenili konec uspešne etape, hkrati pa začetek plodnejše etape v razvoju stikov med obema deželama. V skupnem poročilu obeh delegacij je rečeno, da je podlaga za blagovno menjavo minimum. Pri tem je bila izražena obojestranska pripravljenost glede nadaljnjih naporov, da bi se medsebojna menjava še razširila. Jugoslovanska vlada je v mešano komisijo že imenovala svojega predstavnika, predsednika odbora za zunanjo trgovino Hasana Brkića. Romunski predstavnik bo minister za energetiko Popa Stoica.

Na Brionih so tudi sklenili, da se bodo čimprej začela pogajanja o dvolastniških posestvih. Naša delegacija je že odgovorila v Romunijo. Med razgovori so tudi ugotovili, da se širijo stiki s predstavniki sindikalnih, kulturnih, mladinskih in družbenih organi-

zacij, ki izpopolnjujejo napore obeh vlad, da bi upostavili čim tesnejše sodelovanje in zbliznanje med narodi obeh dežel.

Na težko razumeti, zakaj lanske leto dopušča zadovoljstvo sprico razvoja stikov med obema deželama. V brionski deklaraciji o medpartijskih stikih je rečeno: »Obe deželi menita, da je v interesu boja za mir in socializem na svetu potrebno enakopravno sodelovanje med komunističnimi partijami in socialističnimi strankami ter drugimi delavskimi in naprednimi gibanji.«

V bukareštanski deklaraciji pa je rečeno: »Jugoslovanska in romunska vlada izražata svoj trden sklep, da se nadalje razvijata in krepija vez sodelovanja med Jugoslavijo in Romunijo na podlagi načel suverenosti, teritorialne nedotakljivosti, enakopravnosti, medsebojnega spoštovanja in nevmiševanja v notranje zadeve.«

Načela enakopravnosti, edino veljavna v stikih med socialističnimi deželami in gibanji, so torej temelj, na katerem slone stiki med Jugoslavijo in Romunijo, katerih lanska bilanca je v vsakem oziru pozitivna. To hkrati upravičuje upanje, da se hkrati nadaljevala.

D. Trailović

PRED ZASEDANJEM LJUDSKE SKUPŠČINE LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Pretores družbenega plana in proračuna

Razgovor z nekaterimi poslanci o pripravah na prihodnje zasedanje Ljudske skupščine Slovenije, kjer bo na dnevnem redu družbeni plan in proračun za 1957

JAKOB POGAČAR, poslanec republiškega Zbora proizvajalcev:

Več načrtnosti pri usmerjanju industrije na proizvodnjo predmetov široke potrošnje

»Zadnje zasedanje Zvezne ljudske skupščine so ljudje dejansko spremljali z mnogo večjim zanimanjem kot prejšnja. Prepričan sem, da bo to zasedanje našlo svoj odmev tudi v republiški Ljudski skupščini.

Sedaj je dokaj govora o plačnem sistemu. Menim, da bi ga ne bilo moč namah povsem preokreniti, pač pa moramo stremeti, da ga postopoma spreminimo, ker ima nekatere pomanjkljivosti. Predvsem z njim ni dana stimulacija res poštenim delavcem, ki s storilnostjo in kvaliteto dela presegajo ostale.

Na prihodnjem zasedanju Ljudske skupščine bomo verjetno razpravljali o storilnosti dela. Ker sem sam zaposlen v Litostroju, vem, da so bila z ukinitvijo investicij prizadeta zlasti večja podjetja, ki so bila opremljena za povsem določeno proizvodnjo. To deloma otežkoča nujno preusmeritev na proizvodnjo drugih predmetov. Morali bi več razpravljati o bolj načrtni in bolj sistematični preusmeritvi proizvodnje. Sedaj se je n. pr. več podjetij odločilo za izdelovanje raznih gospodinskih potrebščin, predvsem hladilnikov, električnih štedilnikov in drugih električnih naprav, ne da bi se hkrati vprašala, koliko teh predmetov bo po določenem času proizvodnje potreboval trg oziroma potrošnik. To je važno zlasti še, če pomislimo na že sedaj polno izkoriščanje kapacitet elektrarn. Zato je treba pri preusmerjanju proizvodnje dobro premisliti, katere in koliko tovarn naj izdeluje določene proizvode glede na potrebe tržišča, kajti vsaka kasnejša, ponovna preusmeritev — tega se moramo zavedati — bi zahtevala spet pomorne dokaj velike stroške.

Vsekakor bom skušal pri razpravi v Skupščini sodelovati o tem problemu in o plačnem sistemu, vendar bom glede predlogov stvari še premislil.

Razprava o družbenem planu v republiški Ljudski skupščini mora voditi k pospešenemu razvoju družbenega upravljanja, zlasti še, ker je to nakazala tudi razprava in iniciativa v Zvezni skupščini. Morda je bilo doslej res tako, da smo v Skupščini bolj pritrdili nekako že vnaprej pripravljenim predlogom, zlasti še glede na omejena materialna sredstva. Toda tudi že pri po-

razdeljenih finančnih sredstvih je moč še vedno preudariti in kaj spremeniti tako, da odmerimo sredstva dejansko za

tista področja, kjer pričakujemo najhitrejši uspeh in kjer so najbolj potrebna. Glede na standard pa bi pripomnil, da se moramo prav vsi zavedati, da ga bomo dvignili le z večjo storilnostjo in boljšim delom.

Zadnje zasedanje Zvezne ljudske skupščine, na katerem so razpravljali o družbenem planu in proračunu za leto 1957, je močno raznetilo zanimanje državljanov za delo tega najvišjega organa. Konec tega meseca ali v začetku februarja se bo sestala tudi republiška Ljudska skupščina, na kateri bodo razpravljali o družbenem planu in proračunu, to je o našem razvoju v tem letu.

Tako kot je bilo zadnje zasedanje Zvezne ljudske skupščine prelomnica v delu tega našega najvišjega organa, pričakujejo naši delovni ljudje, da bo tudi zasedanje republiške Skupščine po živahnosti in pomembnosti presegle dosedanje dogodke. Naši sodelavci so se obrnili na vrsto ljudskih poslancev z vprašanji, kaj mislijo o pripravah na to zasedanje in o čem bi po njihovem mnenju odbori in plenarno zasedanje Skupščine moralo še zlasti obravnavati. Nekateri ljudski poslanci na ta vprašanja niso odgovorili, odgovori drugih pa so dokaz, da se nekateri poslanci vneto pripravljajo na to važno zasedanje našega republiškega parlamenta.

STANISLAV REBERNAK, poslanec Republiškega zbora:

Plačni sistem naj bo vezan na gospodarski uspeh podjetja

»V razpravi na minulem zasedanju Zvezne ljudske skupščine se je čutilo, da ljudski poslanci poznajo razmere, saj so nakazovali probleme in težnje, ki na terenu dejansko so. Seveda je vprašanje zase, koliko je te predloge moč realizirati. Pričakujem, da bo tudi v republiški Ljudski skupščini enako živahna razprava. Vendar se bo vse sukalo v okviru gmočnih sredstev in narodnega dohodka, zato še ne bo moč izpolniti vseh želja.

V družbenem planu je predvideno zvišanje plačnega sklada za 5 oziroma 10 %, kar prinaša poleg dobre strani tudi precej težav. Na osnovi dosedanjih razprav so člani delovnih kolektivov namreč pričakovali, da bo zvišanje plač linearno, zato jih je sedaj težko prepričevati, da bi prav s tem zvišanjem plačnega sklada lahko uredili vse anomalije v prejemkih.

Večini zaposlenih ljudi je jasno, da bo bodoča ureditev plačnega sistema vezana na gospodarski uspeh podjetja. Zaradi tega bo treba upoštevati realne norme, ki jih je lahko ugotoviti za nove proizvode, ki jih delajo s stroji, mnogo težje pa v remontnih delavnicah, kjer se za enak proizvod porabi enkrat več, drugič manj časa. Spet drugače je na delovnem mestu, ki je odvisno največ od fizične sposobnosti. Zato se mi zdi, da je prav vprašanje storilnosti in plačnega sistema najvažnejše. Cim večja sproščenost bo vladala pri nagrajevanju dejanskih uspehov v gospodarstvu, tem hitreje bo rasla proizvodnja.

Zaradi vsega tega menim, da bo razprava v Skupščini živahna in bo

vplivala na nadaljnji razvoj družbenega upravljanja pri nas. Upoštevati pa je treba dva činitelja: človeka kot proizvajalca in človeka kot družbeno bitje, ki upravlja podjetje in komunio. Ljudje zmerom bolj spoznavajo, da bodo raz-

polagali kot delovni kolektiv in kot družbena enota s tolikimi sredstvi, kolikor bodo ustvarili sredstev. Ker to razumejo, so sedanji ukrepi v tej smeri velik napredek.

MATEVZ HACE, poslanec Republiškega zbora:

Obeta se zanimiva razprava

»Pozitivno dejstvo je, da je bila zvezna skupščinska razprava zelo živahna in da je v razpravo posegla cela

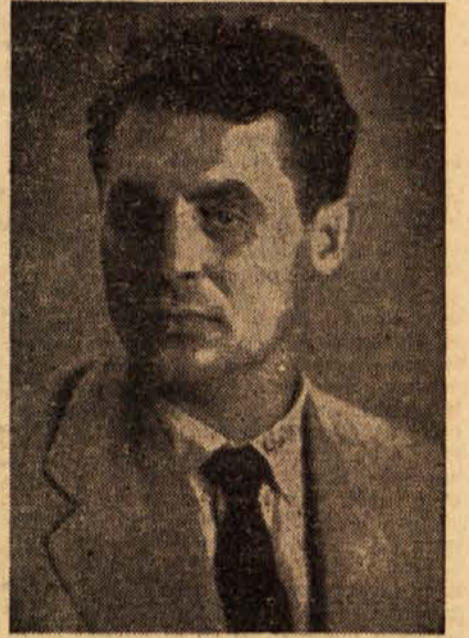
vrsta poslancev. Tudi volivci na terenu so precej govorili o teh razpravah, delavci so se pogovarjali o plačnem sistemu in o proizvodnji. Slej ko prej bo namreč treba preiti na to, da bo vsak delavec v proizvodnji plačan po svojem delu in po ustvarjenem dobičku.

Važno vprašanje, ki se ga je lotila Zvezna skupščina, je tudi vprašanje kmetijstva. Premnogi državljani, ki jim je pri srcu razvoj našega kmetijstva, so bili zaskrbljeni, ko so zvedeli, da je kmetijska proizvodnja v letu 1956 padla v odnosu na leto 1955 za 12 %. Zavedati se moramo, da iniciativa v kmetijstvu lahko mnogo vpliva na povečanje kmetijske proizvodnje. Pri tem pa je potrebna pravilna in smotna davčna politika. Pri nas so dani vsi objektivni pogoji, da se kmetijstvo v desetih letih dvigne do take višine, da bi imeli dovolj pridelkov doma in še za prodajo v inozemstvo.

Moja volilna enota je izrazito gozdarsko-kmetijska. Pred vojno je 80 % dohodka imelo prebivalstvo od sečnje in prevoza lesa ter dela na žagah, a le 20 % od kmetijstva in živinoreje. Večkrat slišimo in beremo, da, kdor več da, naj več dobi. Pri tem pa pozabljam, kaj so dali gozdnati predeli v tisti dobi, ko so bili les in lesni proizvodi edini izvozniki artikli. V dobi obveznega odkupa je Notranjska, razen Kočevske, dala največ lesa in lesnih izdelkov družbi za razvoj industrije.

V naši deželi so že pet let gozdni skladi. Ti skladi so namenjeni za gradnjo in popravilo gozdnih cest in poti, čiščenje gozdov in pogozdovanje Krasa. Zato je marsikateremu nerazumljivo, zakaj so ti skladi postali lani le okrajni in republiški. Gozdni sklad se pobira na območju občin. Pravilno in gospodarsko smotno bi bilo, da ostane najmanj 50 % tega sklada v občinah, šele nadaljnjih 50 % naj bi si delila okraj in republika za šibkeje občine in okraje ter za pogozdovanje Krasa. Nerazum-

ski odbori. Le tako bo celotna Skupščina lahko do vseh potankosti spoznala vso pestro problematiko. Zategadelj

je nujno, da postane skupščinsko življenje pestrejšje.

Sedaj največ razpravljamo o vprašanju življenjskega standarda delavcev in nameščencev. Zdej je domala vsakemu delavcu jasno, da je izboljšanje življenjske ravni odvisno od večje proizvodnje in storilnosti. S tem v zvezi se pojavlja tudi vprašanje uslug prebivalcem s strani obrti in trgovine. Blagovni promet in obrtništvo sta pomembna faktorja, o katerih oblastni organi v zadnjem času precej razpravljajo. Ponekod so na tem področju dosegli že nekaj uspehov. Zlasti je bila nekoliko razširjena mreža uslužnostne obrti. Korak naprej je tudi v tem, ker so lokalni organi začeli bolj življenjsko reševati vsa ta vprašanja. Problem je tudi, kako zadostiti potrošnikom s potrošnim blagom. Sedaj je namreč trgovska mreža premalo razvita.

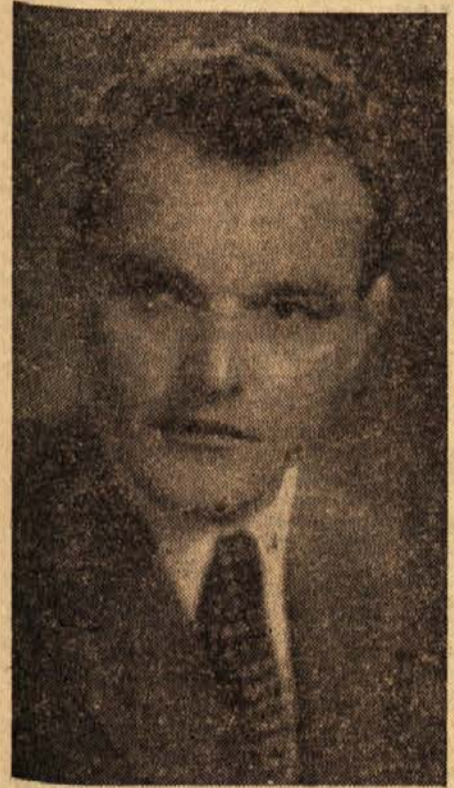
Važen problem v blagovnem prometu so tudi cene. Čeprav industrija znižuje cene svojim artiklom, ni opaziti nikakega znižanja cen v trgovski mreži. Pri delovnih kolektivih in seveda tudi pri potrošnikih vzbuja to dejstvo nezadovoljstvo. Torej ima od takega znižanja cen korist le trgovina. Vsekakor bo treba najti primeren način, ki bo omogočil kolektivom v trgovini večjo gibčnost in da se ne bi dogajalo (zlasti v manjših trgovskih enotah), da zaradi zniževanja cen zabredejo v izguba. Ljudska skupščina naj bi na enem prihodnjih zasedanj razpravljala tudi o tem.

Družbeno upravljanje se bo v letošnjem letu še bolj učvrstilo. Letošnji družbeni plan daje delovnim kolektivom večjo materialno stimulacijo, to je več sredstev, s katerimi bo kolektiv svobodno razpolagal.

ALBIN MEDVED, poslanec Republiškega zbora:

Več razprav in predlogov

»Na prebivalstvo celjskega okraja je podobno kot drugod napravilo zadnje zasedanje Zvezne ljudske skupščine velik vtis. Ljudje živahno razpravljajo o vsakovrstnih problemih, zlasti seveda o pripravah na spremembo plačnega sistema. Prepričan sem, da se bo ta

njihova razgibanost prenesla tudi na zasedanje Ljudske skupščine naše republike. V Celju smo se poslanci že dogovorili, da se bomo takoj po prejemu gradiva za zasedanje pogovorili o njem s čimveč ljudmi in se tudi medsebojno posvetovali, da se bomo tako kar se da temeljito pripravili na zasedanje.

Tudi naša Skupščina bo po vzgledu Zvezne skupščine v razpravi o družbenem planu za letošnje leto prav gotovo načela vrsto perečih problemov. Ne gre za to, da bi jih takoj uredili — saj od Skupščine ne moremo pričakovati, da bo urejala probleme brez obsežnejših temeljnih priprav — ampak, da bomo vsaj začeli razpravljati o njih tudi na tem najvišjem republiškem forumu. Prej ko bomo začeli to razpravo prej bomo našli ustrezno rešitev, če ne že letos, pa v enem izmed prihodnjih let.

Med drugim bi bilo treba po mojem mnenju proučiti, kakšne učinkovite

ukrepe od sedanjih naj bi napravili, da bi odpravili neupravičeno izkoriščanje socialnega zavarovanja in da bi zmanjšali število nesreč pri delu. Sedaj delavci s kmetov 'obolevajo' in dobivajo bolniške dopuste povečini prav v času najtežjih kmečkih del. Zaradi dela izven podjetij delavci tudi pogosto prihajajo nespóčiti v službo in potem zaradi premajhne pazljivosti pogosto pride do nesreče. Lani je bilo n. pr. v našem okraju samo smrtnih nesreč kar 16. Mislim, da bi morali poostriži družbeno kontrolo nad izkoriščanjem bolniških dopustov, hkrati pa tudi poostriži odgovornost predstojnikov za varnost delavcev pri delu in dati podjetjem na razpolago več sredstev, da bodo mogla urediti higiensko tehnično zaščito. Sedaj se namreč skoraj vsa izgovarjajo pri obravnavanju ugotovljenih pomanjkljivosti, da nimajo na razpolago zadostnih sredstev, da bi kupila potrebna zaščitna sredstva.

Poglavje zase je premajhna pomoč družbe zaposlenim ženam, ki zaradi gospodinskega dela doma praktično vsak dan opravijo delo dveh izmen — ene doma in ene v podjetju. Dolgo že govorimo, da bi morali tem ženam v pomoč organizirati vsakovrstne servise, ki naj jim olajšajo gospodinsko delo, premalo pa smo napravili, da bi zagotovili za ustanovitev in poslovanje teh obratov ustrezno materialno osnovo. Zato mislim, naj bi se Skupščina zavzela, da bi spremenili tiste predpise, ki onemogočajo, da bi gospodinskim servisom priznali mnogo večje olajšave, kot jih lahko sedaj uživajo.

Izmed drugih problemov, ki jih bo morala načeti Ljudska skupščina, naj omenim še nepravilno izkoriščanje skladov za pospeševanje obrtništva. Po lanskem družbenem planu naj bi n. pr. v celjski občini zbrali iz obrtništva za pospeševanje te gospodarske panoge nad 70 milijonov. Do 30. novembra je bilo teh sredstev za dobrih 48 milijonov, od česar pa je bilo vloženi v obrtništvo le nekaj nad 8 milijonov. Če bomo tako pospeševali obrtništvo, bomo iz leta v leto ugotavljali, da vse bolj stagnira, zlasti socialistični sektor, kar seveda povzroča podražitev uslug in s tem prispeva k padanju življenjske ravni prebivalstva.

Mislim, da bi morali organi delavskega in družbenega upravljanja več kot doslej razpravljati o teh in podobnih problemih, s katerimi se vsakodnevno srečujejo, ter pripravljati ustrezne predloge za njihovo ureditev. Potem bo tudi Skupščina imela lažje delo.

Kdaj bo zadnja beseda urbanistov?

Zapiski z osme seje Mestnega sveta v Ljubljani

Ljubljana, 19. jan. — Ko je večer zvečer ugasnila v sejni dvorani Magistrata dnevna razprava o letošnji stanovanjski gradnji in še o tem, kaj bomo gradili prihodnji dve leti, je predsednik Mestnega sveta dr. Marjan Dermastia pozval člane, da glasujejo o predlogu plana. Vsi člani Mestnega sveta so dvignili roke. S tem dejanjem so objavili letos 6000 Ljubljancem brez strehe tisoč majhnih udobnih stanovanj. In še nekaj: glasovali so, da bodo razpravljali vsake tri mesece, kako potekajo planirane gradnje, da bi lahko Mestni svet sprosti odpravljati zastoj stanovanjskih gradenj v Ljubljani.

MANJ STANOVANJSKEGA PROSTORA — VEČ GOSPODINJSKIH PRIPOMOČKOV

Zaradi sorazmerno nizkih sredstev, ki jih imamo v Ljubljani za gradnjo stanovanj na razpologo, bomo poslej tudi v Ljubljani upoštevali načela naprednih arhitektov vsega sveta: »Majhna, toda udobna stanovanjska stiska omiljena, če primerjamo štivilo prostora za stanovanje z novimi stanovanji, ki jih vsako leto dobimo v Ljubljani. V Ljubljani prosi za stanovanje 6000 družin, število stanovanj pa narasča tako: leta 1954 smo zgradili 202 stanovanja, leta 1955 — 736 stanovanj, lani 232 stanovanj, toda letos jih predvidevamo čez tisoč. Največ našega za to, da nam bo letos mogoče zgraditi toliko stanovanj, imajo delavski sveti ljubljanski podjetji, ki so se pogosto odrekli trinajstim plačam in delitvam dobička, samo da bi lahko zgradili čim več stanovanj. Tudi upravni odbori kreditnih skladov so z uspešnim zbiranjem denarnih sredstev močno vplivali na zidanje stanovanjskih hiš, le da so zaradi lokalističnih težav pogosto zavračali prošnje za zidanje hiš v sosednjih mestnih občinah. Svet za stanovanjsko izgradnjo je predlagal, naj imajo zaradi cenovnosti stanovanja za štiri ali pet družinskih članov le 61 do 69 m² notranje površine.

OSVEŽITI SO MORALI SKLEP MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA IZ LETA 1955

Mestni ljudski odbor je sprejel 17. marca 1955 sklep, s katerim je zagotovil podjetjem, ki bi iz svojih sredstev zidala stanovanja, izključno pravico do novozgrajenih stanovanj in enkratno pravico do izpraznjenih stanovanj. Prav tako je Mestni ljudski odbor z brezplačnimi gradbenimi načrti in brezplačnimi pripravami gradbišč ter ureditve električne vodovodne in kanalizacijske zunanje napeljave s

priljučki vred pomagal graditvi lejem stanovanjskih hiš. Toda namesto, da bi občine prevzele vse obveznosti Mestnega ljudskega odbora in uveljavljale omenjeni sklep, ga s svojevolnimi preseljevanji ljudi kršijo. Ker povzročajo pri ljudeh in podjetjih nevoljo, priporoča Svet za stanovanjske zadeve, da bi občinski ljudski odbori koristne sklepe Mestnega ljudskega odbora še vnaprej odločno uveljavljali.

MEGLENE URBANISTICNE PERSPEKTIVE

Člani Mestnega sveta so obsodili tudi neenotna gledišča urbanistov, kako urediti Ljubljano. Namesto, da bi se urbanisti že pred leti sporazumeli, kakšna naj bo podoba Ljubljane v bodočnosti, urejajo urbanistična vprašanja prepočasni, kar je vzrok, da

Z LJUBLJANSKEGA TRGA

Uvožena jajca cenejša od domačih

Jajčka po 15 dniš je z modro kredo napisano na rjavem kartonu, ki pribliti na drevesno deblo ob robu ljubljanskega živilskega trga. Za preprosta reklama zaupata, da stečja vrsti pred dvema zasilno napravljenima stojnicama skoraj zmerom nad 60 ljudi na mah, ki ne ostane zinskom mrazu potrpežljivi čakajo. Okoli stojnic pri dveh stoji drug poleg drugega prazni in žeze razmetani prazni lepokasti zaboji z napisanimi sholand eggse.

Skoraj na nobeni drugi stojnici ni bilo jajčk, le neki moški jih je imel polno kosaro. Na vprašanje, po čem prodaja jajčka, je hladno pojasnil, da jih je pripravljen dati že po 28 dinarjev. Ni vedno, da je bila njegova kosara še vedno polna.

Vsi se smejajo k rjavim kartonom. Prav nasproti stojnice s holandskimi jajci je neka branjorka na svojem skatnu zlagala jajčka domače izdelave v mrežo neke gospodinje. Začutil sem se in povprašal lastnico mreže, po čem je dobila okroglo blago in zakaj ga ni kupila tam, kjer ga v zadnjem času kupujejo skoraj vse ljubljanske gospodinje. Takole je dejala: »Jajčka sem kupila po 28 din, holandska jajčka pa poleg so sicer za 4 din cenejša, toda tja ne greva čakati tudi po tri četrt ure, da jih dobiš. Razen tega so nekoliko drobna, morda stara in vložena.«

Pri ljubljanskem zastopstvu ptujškega podjetja »Permatina«, ki prodaja holandska jajca, pa so mi zagotovili, da so uvožena jajčka povsem sveža, da manjka le zato, ker poznam kosolki pa ne nesejo debelih, različna med holandskimi in domačimi jajci je, da imajo prvi nekoliko svetlejši rumenkast, kar je pač njihova posebnost. Zvedel sem, da je prišlo v Ljubljano iz skupne količine uvoženih jajčk 144 tisoč kosov ali 490 zabojev po 360 jajčk. Beograd je dobil 600 tisoč, Zagreb 400 tisoč, Sarajevu 144 tisoč, Skopje 72 tisoč in Titograd 36 tisoč jajčk.

Uvožena jajčka so namenjena za široko potrošnjo v glavnem jih prodajajo na živilskem trgu, dobijo pa jih tudi v nekaterih trgovinah, medtem ko so manjše količine pokupile bolničarice. Na živilskem trgu jih prodajo dnevno 10 tisoč jajčk.

Obiski. Prihodnji petek ob 9. uri dopoldne bo dopovedala iz zgradbe v Ljubljani češka kulturna delegacija. Iz Ljubljane bo enajstčlanska delegacija odšla na Bled. V soboto si bodo češki gostje ogledali Moderno in Narodno galerijo v Ljubljani, nakar bo sprejem pri predsedniku sveta za kulturo, popoldne pa bodo imeli v Klubu književnikov sestank z našimi kulturnimi delavci. Zvečer bo češka delegacija zapustila Ljubljano.

● Dolina miru si utira pot na tuja tržišča. Minuli torek je odposlalo podjetje Triglav-film v Beograd štiri kopije filma »Dolina miru«. Za film se zanimajo Sovjetska zveza, Kitajska in ČSR. Eno kopijo pa so pred kratkim že prodali v Belgijo, verjetno pa ga bosta kupili tudi Danska in Švedska.

● Otvoritve. V ponedeljek, 21. t. m. ob 9. uri dopoldne bodo spet odprli prodajno in sadjem in zelenjavo »Vinsnja v Gradinskem tisku. Lokalno so prepleksali in oprašili z novim inventarjem. S 9. ure ureditvijo so dobili več zračnega prostora in tudi potrebne bo bolj hitra. Lokal bo posloval neprekinjeno od 7. do 19.30 ure.

● Nesreče. Večkrat je prometna služba iz ljubljanske prometnice pri dveh inkvizitorskih nesrečah. Na križišču Križevniška in Gosposke ulice sta okoli 14. ure trčila dva osebna avtomobila. Vzrok: polenelena cesta. Gmotna škoda ni velika. Druge nesreče, ki je bila ob 16.17 na Ljanski cesti, je zakrivil nepreviden kolesar. Osebnih avto S-236 je v bližini križišča Ljanska cesta — Perniševa pri podrl kolesarja J. T., ker je ta nenadoma zavrl pred avtomobilom v levo, ne da bi poprej nakazal spremembo smeri. Kolesar se je pri padcu laže poškodoval, na obeh vozilih pa je manjša gmotna škoda. — Pri smučanju si je večerjapolno zlomil nogo Marjan Krležič iz Rakičevca.

Drobne novice

Spet vinjenost. Vinjenost, — in spet vinjenost. Ko bi le vznokti vodili, ki bolj iz navado kot potrebo popivajo med vožnjajo po gostinab, kolike škoda je bila prizadevanjem, kolike škoda je bila prizadevanjem v miselnem letu pri nerednih, ki se jih povzročili vinjeni vznoki. Škoda je bilo za težke milijone, razen tega pa je bilo hudo prizadetih tudi mnogo ljudi. Tudi pred dnevi je prišlo do nevedne zaradi vinjenosti kolesarja v našem kraju. V Šempasu, v goriskem kraju. Med vožnjo je zavasil preveč čez rob ceste in se prevrnil. Pri tem je dobil hude telesne poškodbe.

stanovanjske gradnje in gradnje komunalnih naprav ne napredujejo dovolj hitro. Tako je Svet za stanovanjsko gradnjo uspel, da je izpolnil plan gradenj lani samo količinsko, ne pa tudi kvalitativno in ni dovoljeval gradenj tam, kjer so bile zaradi komunalnih naprav cenejše, to pa predvsem zato, ker urbanistične zasnove v posameznih delih mesta niso bile razčiščene. Posebno urbanisti so dolžni skrbeti za organski rast mesta, zlasti še za razvoj stanovanjske gradbene dejavnosti v mestnem središču. Zaradi velike stanovanjske stiske pa v Ljubljani ne smemo podirati hiš, kjer bi to zahtevali le urbanistični načrti in lepša podoba mesta, pač pa le v posebnih primerih, kjer to zahtevajo varnejši promet in druge skupne koristi.

V.

Oster ukrep proti malomarnim čistilec snega s pločnikov

Na svoji četrtkovi seji so člani Mestnega sveta Ljubljana sprejeli sklep zaradi neredno čistljenih pločnikov, naj vse neočistene pločnike poslej očisti Uprava za ceste, dvakrat ali trikrat zvišan račun čiščenja pa naj predložijo in izplačilo hišnim svetom ali lastnikom hiš. Le tako bo Uprava za ceste dosegla, da bodo pločniki očiščeni že vsako jutro do šeste ure, kakor zahteva odlok o javnem redu in miru.

Po mnogih letih spet gospodinjki tečaj v Blagovici

Ze pred vojno so imele blagoviška dekleta in žene kuharski tečaj in takrat so bile z uspehom tečaja zelo zadovoljne. Ni čudno, da je želja za podobnim tečajem vzniknila tudi med mlajšo generacijo, ki bi se hotela naučiti kuharskih in drugih gospodinjstvih veščin. Kmetijska zadruga je razumela to željo in organizirala dvomesečni tečaj pod vodstvom strokovnjakinje za gospodinjstva vprašanja Marije Frölichove.

Nad 50 deklet in žena iz Blagovice ter okolice je obiskovalo tečaj, ki so ga ravno danes zaključile. Tečajnice so pripravile uspešno razstavo in pokazale, kaj so se naučile v teh kratkih dveh mesecih. Tečajnice so prispevale za ukovino potreben material, zraven pa še po 500 din, druge izdatke pa je kriila Kmetijska zadruga v Blagovici.

SPORT IN TELESNA VZGOJA

Professionalizem v našem kolesarstvu?

Včeraj se je začela v Beogradu letna skupščina Kolesarske zveze Jugoslavije, na katero so odpovali tudi slovenski delegati. Pozornost pa so vzbudile teze, ki so bile slovenskim delegatom in KZS poslani v obravnavo, in na nekaterih izjave predstavnika KZJ tov. Bosiljevića v zvezi s pripravami na letošnjo sezono in na reorganizacijo v kolesarskem sportu. Zato nas zanimajo končni zaključki skupščine, ki bodo za razvoj kolesarstva pri nas zelo pomembni. Tako nekako izzvenijo besede tovarišča Bosiljevića, ko so ga nekateri novinarni vprašali o stanju tega sporta. Dejal je, da ni samo ti naše bleščite uspehov, da tarejo klube finančne težave, da ni rekvizitov in podobno. Ves kolesarski sport in njegovo vrhunsko kvaliteto pa meri le po petih dirkah, to je po Petrovici, Jugu, Valčicu, Uvalčicu in Vuksanu — kot da bi bili samo ti dve dve »omega« kvalitete našega kolesarskega sporta. Kar je še kvalitete, meni, je lahko najdemo le še pri teh dirkah, težko pa bo v bodočnosti, ko ni nobenih mladih kolesarjev...

V tečaj je govoril o tem, naj bi skupščina razpravljala in tudi dokončno sklenila da bi nekateri vrhunski kolesarji postali snodvisni-oziroma profesionalci. Sekretariat KZJ utemeljuje svoje mnenje v teh tezah s tem, da bi bili naši kolesarji sposobni tekmovali v profesionalni konkurenci vprašali o kvalifikaciji in zaradi tega se na amaterskih dirkah v mednarodni konkurenci dobro izkazali. Trditev je torej povsem nasprotna onl, češ, da ni kvaliteta zadovoljiva. — Torej kdo ima prav?

Kvaliteta nas je v minulnem letu zadovoljila, na pa še takšna, da bi jo lahko merili s povprečno svetovno »profesionalno« kvaliteto. Vrh dvimno, kako bi lahko ustvarili pogoje za vzdrževanje profesionalnih kolesarjev. Ze sedaj so težave, o čemer smo si lahko na jasnem. Klubi bi tega ne zmogli. Kdo pa naj bi potem skrbel za plačevanje tekmovalcev? Morda podjetja? Kdo to delajo po zahodnih državah? Tam je v tečaj stara tradicija in je to za tovarne reklama, za katero žrtvujejo ogromna sredstva. In pri nas? Ze tako se pojavlja vprašanje, kako bi naše amaterske sportne organizacije od podjetij »svetile«. Kdo bi svoje splošne potrebe. Morda bi si lahko privoščila tovarna kolek »Rog« ali pa »Lasta«, toda kolikor poznamo razmere — vsaj pri »Rog«, najbrž ne bo šlo.

Vsekakor bo treba stvar dobro

premisliiti in nato o njej odločiti. Nismo proti temu, da bi naši kolesarji, potem ko bi res dosegli ustrezno kvaliteto, tekmovali kot profesionalci. Toda naša naloga je, da najprej razvijemo in razširimo amatersko kolesarstvo in s tem ustvarimo vsaj enega izmed pogojev za profesionalizem v tem sportu, ki predvsem zahteva velike vsote denarja.

Jugoslavija: Avstrija odpade

Avstrijska hokejska zveza ni poslala niti odpovedi niti obrazložitve

Včeraj (na Jesenicah) in danes (v Ljubljani) bi morali biti tekmi mladih hokejskih reprezentanc Avstrije in Jugoslavije, ki bi igrali pod naslovom Koroška — Slovenija. Hokejska zveza Jugoslavije nas je obvestila, da obeh tekem ne bo, ker Avstrijci niso prispeli, niti niso odpovedali tekem. HZJ je zvedela, da bi morala biti koroška reprezentanca sestavljena iz igralcev »Villacha« in KAC iz Celovca. »Villach« ni dal svojih igralcev za pokrajinsko reprezentanco, ker igra prvenstveno tekmo avstrijske lige, KAC pa gostuje v Beogradu, kjer ima tekmi s Partizanom (včeraj in danes). Hokejska zveza Jugoslavije se bo proti takšnemu neizpolnjevanju dogovora pritožila Mednarodni hokejski federaciji.

Športno društvo NA DRAŽBI

Citatelj S. M. iz Solkana nam je poslal dopisnico, na kateri nam piše takole:

»Ali že veste, da bo v nedeljo 26. januarja v Novi Gorici janna sodna dražba športnih rekvizitov Železničarskega športnega društva Nova Gorica. Menim, kot mnogi drugi, da bo s tem zamrla še tista športna dejavnost na Primorskem, ki je bila dolej. Ali ne bi mogli pristojni činitelji, med njimi OLO Nova Gorica in Sportna zveza Slovenije, preprečiti ta nenavadni postopek prej najmočnejšemu športnemu društvu na Primorskem?«

Problem je vsekakor zanimiv in edinstven, zato ker doslej pri nas še nismo zasledili, da bi sodišče na dražbi prodajalo športne rekvizite nekega društva, da bi tako povrnilo dolgove njegovim upnikom.

Pri vsakem prečem problemu si ustvarimo bolj jasno sliko, če slišimo več glasov. Prav zaradi tega smo se obrnili na sekretarja Okrajnega komiteja ZKS Nova Gorica, Tineta Remškarja, ki precej dobro pozna tudi razmere telesnošportne dejavnosti v goriškem kraju.

Kaj nam je povedal tovariš Remškar:

»Ze nekaj let imamo težave z železničarskim športnim društvom Nova Gorica, predvsem pa z njegovim nogometnim klubom. Le-ta je za svojo dejavnost potreboval visoka denarna sredstva, ki jim društvo samo ni bilo kos. Zato smo jim mnogokrat pomagali z gmotnimi sredstvi in jim tako pomagali plačevati tudi številne dolgove. Pri vsem tem smo vodstvo društva in nogometnega kluba opozarjali na njihove velike izdatke in na tekmovalja, ki so od društva terjala lenji delež razpoložljivih sredstev. Naša opozorila pa so skoraj vedno nale-

Brzovjake

Kairo, 19. jan. (Tanjug). Jugoslovanski kolesar Veselin Petrović, je včeraj po navsegu zdravnika odstopil od na-

XII. ŠAHOVSKO PRVENSTVO ne bo v Ljubljani!

Glede na različne težave je Šahovska zveza Slovenije včeraj odpovedala Šahovski zvezi Jugoslavije izvedbo XII. šahovskega prvenstva Jugoslavije, ki bi se moralo začeti 20. februarja v Ljubljani.

daljnega tekmovalja na mednarodni kolesarski dirki »Po Egiptusu. Zaradi tega je tudi negotovo nadaljnje sodelovanje našega drugega zastopnika Juga.

● KITZBÜHEL, 18. jan. (AP). Na mednarodnem amaterskem tekmovalstvu v smuku se prva tri mesta osvojili Avstrijci. Zmagal je Toni Salier v času 3:47.1 minute. Drugi, rojakoma Molterjemer 3:48.5 in Riederjem 2:50.9.

● SIDNEY, 19. jan. (AFP). Avstrellec John Davitt je preplaval 100 m prostvo v času 55.2 sekunde, kar je najboljši rezultat na svetu v 50-metrskem bazenu.

PO GOSTOVANJU PROLETERJA V ITALIJI

Poplava vzhodnoevropskih moštev ki so dobra in poceni — Klotute na tekmi — Mednarodna športna palača v Bologni — Proleter navdušil s kombinacijami, to pa je bilo vse...

Košarka postaja v Italiji iz dne v dan bolj priljubljena sport. Od tedaj vedno večje število gledalcev in kar je še bolj pomembno — polna blagajne. Vse to pa narekuje italijanskim košarkarjem v prvi ligi, kjer nihče ne skriva denarnih dohodkov, ostro hrbto za čimvišje mesto in temu primerno pripravo. Tako si lahko razložimo pravo poplavo do vzhodnoevropskih moštev med odmorom italijanskega prvenstva.

V teh dneh sta nastopali po dve tekmi iz Poljske in Češke ter eno iz Bolgarije. Nasprotno pa so sečiki s ostalimi evropskimi velesilami neverjetno skromni. Razloga je preprosta — gostujoča moštva morajo biti poceni in dobiti. Neprijetno tekmovalce, dobiček, odtični treninji in slajno organiziranost novinarski stroji ustvarjajo tak avtomat, ki žena italijanske kolarke vedno bolj navzgor.

SREDIŠČE JE V BOLOGNI

Središče tega košarkarskega dogajanja pa je nedvomno Bologna s svojimi tremi profesionalnimi moštvi, med katerimi pomeni Virtus ne le najboljša italijanska tekmovalca najmočnejšega evropskega moštvo. Z 2.07 cm visokim Celebottom v središču in ostalimi skoraj dvometriskimi atletično-izolirali tvorijo celoto, ki ima povprečno 198 cm (toliko kot je imela olimpijska reprezentanca ZDA v Hel-sinkih) in igra na nek čisto svojstven način. Ki ga dosegaj še nismo opazili. Razen centra so vsi ostali vrtnje v krogu okrog njega, tako da ustvarjajo nekakšen vrtnico, iz katerega se sem pa in izstrga napadalec in zdvi profi nasprotnikovanu obroču. Nič manj izvirnih in njihov način obrambe, kjer s konso obrambo napadajo nasprotnika po celem igrišču. Za vsaki temi moštvi in njihovo igro pa stoji Tracuzzi, najboljši italijanski trener, ki ima vse značilne za

uspehe svojega moštva. Kot vse njegove stvaritve je zanimiv njegov način tehnicega vodenja tekem. Na prvi tekmi proti Belgijcem iz Bruslja je neki mladi velikani zgrdel vrsto žog pod samim košem. Takoj time-out. Dvoran gledalec je Tracuzzi pred polna dvorana gledalcev odšel nekaj zaustaviti, ga nato potrepjal in se vesedel. Za čudo je iz igralce pozneje v nekaj minutah dosegel več mojskih košev.

Posebno poglavje pa predstavlja moderna palača športov, ki je — bolj kot praktična — luksuzni doseček italijanske športne arhitekture. Pod trisočnimi je bila v krogu zgrajena atletska stoa, ki služi le za ogrevanje. V drugih krajih je bilo slišati nemalo kritik na račun razpisnosti, s katero je bil postavljen objekt, kjer bo del kolararskega programa olimpijskih iger leta 1960. Vsekakor drži to, da bi za milijardo in nekaj sto milijonov, kolikor je stala dvorana v Bologni, lahko izgradili najmanj 50 še vedno elegantnih preprotebnih dvoran.

PROLETER SOLIDEN, TODA... O igr našega državnega prvaka bi ne mogli govoriti na isti način kot med letošnjo sezono. Najprej jim je pri manjkovala višina, nato vdrljivost in vsaj skromen trening v normalno veliki dvorani. Kljub temu pa so največkrat navdušili občinstvo s svojimi mojskim obvladanjem žoge in kombinacijami, ki so se začele za žongljanjem, končale s kšom. Prav ta pretirana artistična filica jih je stala smago nad sicer prav gotovo slabšo poljsko vrsto A. Z. S. iz Varšave. Razen to tekme je bil njihov nastop v skladu z zmognostmi. Saj ne moremo pričakovati, da bi lahko jugoslovanski državni prvak bil tudi najboljši v Evropi. Se posebej ne, ker lahko na prvi pogled ugotovimo, koliko naša sosednja in košarkarski tekmei prekašajo v organizaciji, množičnosti itd.

tor zaradi vsega tega čedejše bolj — tudi v kvalitati. Naj omenimo le njihovo statistično poročilo po končanem prvem delu prvenstva, kjer ni manjkala uti najbolj nepomemben podatek. Lahko si prebral, koliko je vsako moštvo dobilo žog v napadu, koliko v obrambi, odstotek zadetkov iz igre in vse ostalo. Razlika je precejšnja. Ze vemo, da pri naših štiri meseca po zaključenem prvenstvu nismo približili isti lestvice najboljših strelcev.

Izžrebani reševalci nagradnega šahovskega problema

Za naš šahovski nagradni problem oziroma kombinacijo smo prejeli 151 rešitev. I. nagrada 1000 dinarjev: Avgust Spendl, učitelj, Grajena pri Ptuj, II. nagrada 700 dinarjev: Ignacij Cuderman, Kranj, Titov trg 24. III. nagrada 500 dinarjev: Francec Mišavec, dijak, Ljubljana, Trstenjakova 4. Nagrajenca iz Ljubljane prosimo, da dvigne nagrado v uredništvo, ostalima pa ju bomo poslali po pošti. Najlepši potezi zaključne kombinacije sta: 30... Kg8! Grozi 31... Tf6 mat. Beli se lahko brani le z 31. Sh2: Sedaj izgraja črni še svoj zadnji »adut«, in sicer 31... Tf5! 32. ef5 Sf4 mat. Črni matira z edino figuro, ki mu je še ostala. Pri žrebu smo upoštevali tudi drugo varianto rešitve: 30... Tf6+ 3. Kh7 h5!

Zadnje vesti v športu

HOKEJ NA LEDU Reprezentanca Jugoslavije: »Jesenice« 3:2 (1:0, 0:1, 2:1)

Tekma je bila odigrana sinoči namoščeno srečanja z avstrijsko reprezentanco.

KAC (Celovec): Partizan 2:6 (2:1, 2:2, 3:3)

NAMIZNI TENIS

Državno moštveno mladinsko prvenstvo

V Zrečanjstvu je bilo večerjapolno tekmovalno za moštveno mladinsko prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu. Udeleženci so zasledili naslednja mesta: L. Milosost (Zagreb), 2. Partizan, 3. Triglav (Kranj), 4. Banat (Zrenjanin), 5. Ljubljana, 6. Industrogradnja (Zagreb).

SAH

Matanovič pred zmago v Bewersijku

V predzadnjem kola šahovskega turnirja v Bewersijku so se partije končale z naslednjimi izidi: Donner-Matanovič remi, O'Kall—Pilnik remi, Van Sheltina—Tora 2:0, Kramer—Stahlberg remi, Spanzler—Bink remi, Partija iz VII. kola Stahlberg—Van Sheltina so je končala remi.

Na šestem kolu turnirja vodi Bačičevca, ki je v četrtem kolu premagal Altova.

Cesta naj ne bo sankališče

Kadar je v zimskem času dovolj snega, se počutijo otroci kar najbolje. Bolo smešno odelo izkoristijo čim bolj za smučanje in sankanje. Nekaterim otrokom pa pride prav za sankanje tudi cesta, po kateri se odvija javni promet. Ze je nekoliko bolj položna. Pri tem smešno otroci ne pazijo in so ne ozirajo na razna vozila, ki vozijo mimo, čeprav preži nad njihovo nevarnost na vsakem koraku. Voznik, ki pripelje z avtomobilom po cesti in ko opazi pred seboj otroka s sanmi, mnogokrat ne more storiti več, da ne pri prislo do nesreče. Zaradi zapadlega snega je vozilka opozorila in nevarno zlasti tedaj, če voznik izmenada zavre vozilo. V četrtek popoldne so se v Brezno v mariborskem okraju pripeljal po cesti iz smeri Maribora s tovornjakom pokleni voznik Anton Panzi. Vozni v tem trenutku pa se je pripeljal po strmini s dvočlana na cesto s sanmi otrok Vlado Pašk. Da bi voznik lahko kaj storil, da bi nesrečo preprečil, je bilo verjetno že prepozno, kajti otrok je bil s sanmi že pri avtomobilu in se zaletel v pritrjeno rezervno gumo na zadnjem delu

Kaj zdaj - v zimskih počitnicah?

Ziv-zav v šolskih klopeh je popolnoma zamrl. Naglo je minilo prvo polletje in letos se je naša mladež veselila počitnic. Povsod je razgrnjena bela odeja, ki je tako vabljiva. Kdo bi zdržal za pečjo? Vsak, tudi najmanjši grič je oživel. Sanke, smuči in kepe! To so predmeti, ki so jih zamenjali šolarji za zvezke in pesniške.

Počitnice - hml! Prenekateri otrok se boji, da bo tudi v tritedenskem odmoru moral vsak dan pisati vaje in se učiti. Cemu? Ah, slabo pričevalo, in oče in mati sta neizprosna sodnika. Kar ni šlo do polletja, bo moralo iti zdaj! Ali taki starši pravilno ravnaajo?

Počitnice že kot beseda morajo služiti svojemu namenu: zdravi igri pa tudi lepi knjigi.

Vsem otrokom, ki so bili ob semestru uspešni, bomo radi volje dovolili, da se bodo poigrali v beli naravi. Ali si sploh morete misliti, kako je otroku, ki smo ga obsodili na sobni zapor, pred oknom pa tako živa in vabljiva slika: kepanje, sankanje in smučanje.

Kako z ostalimi, ki so prinesli domov slabeocene? Ali naj te obsodimo na življenje v sobi? Mlad in razvijajoč se organizem se vendar mora dosti gibati na zraku. Ne pozabimo, da so doslej skoraj tri četrt dneva preživeli v šolski sobi in doma.

Jasno je, da moramo pri takem premišljanju dobro poznati svojega otroka. Je inteligenten ali pa se zelo težko učii?

Če smo ugotovili, da je fant »brihten« in je kljub temu pri-

nesel nezaželeneocene, potem mu bomo tudi v počitnicah dvakrat, trikrat tedensko odmerili čas, da bo nadoknadil tisto, kar je zamarnjal v šoli. Seveda brez kontrole učenja no bo šlo. Vedeti je treba eno: če osnovno znanje ni utrjeno, tudi v II. polletju ne bo šlo, ker otrok nivo podane snovi,

vendar prilježe počitek! In prav zato je počitek manj nadarjenim otrokom, ki so navadno ob pomoči staršev zelo pridni, nujno potreben!

Zdaj še nekaj vrstic o razvedrilu. Kaj je lepšega kot beli sneg? Ali niso tudi vam tisti trenutki iz detinstva, ki ste jih prebili ob kepanju in sankanju, lepi? Napačna je miselnost mnogih, češ na sneg ne, da se otrok ne prehladi. Ze otroka utrjujmo, če hočemo, da se bo razvil v zdravega člana družbe. In če bo zdrav, bo tudi kos vsem težavnim nalogam v življenju.

Nekaj pa bi še rad omenil. Otrokovo delo in tudi razvedrilo moramo nadzorovati. Ni že zadošči, da vemo: smučati se gre! Vedeti moramo, kam in s kom gre. Hkrati ga navajajmo, da bo prišel ob določenem času domov. Spet doslednost.

Nikar ne puščajmo otrok samih. Takrat otrok počenja, kar sam hoče. To je najlepša prilžnost za lenarjenje in igranje s samim seboj.

Tudi lepa mladinska knjiga, o katere vsebini naj vam otrok pripoveduje, bo otroka kot razvedrilo učila.

Tudi v počitnicah ne zanemarjajmo otrokovega dnevnega dela. Naj vam prinese vodo, drva in pomaga ostalo. Vse to bo sedaj še laže, vi pa ga boste tako vzgajali v delovnega človeka. Nekoč vam bo za to hvaležen. Delovna vzgoja je silno močna komponenta vzgoje in ne bi bilo prav, da bi jo prav v teh tritedenskih počitnicah pri otroku zanemarjali.

Drugače moramo postopati s tistimi manj nadarjenimi, ki se zelo težko uče. Storili bi jim veliko krivico, če bi jih sedaj za ves trud kljub neuspehu zmerjali, namesto da bi jim vtiljali novih upov v končni uspeh.

Pustimo sedaj take pridne nesrečnike, da se za nekaj dni res odpočijejo. Tudi pozneje jih ne silimo k prekomernemu delu. Če smo se znali takemu otroku pravilno približati in ga vzpodbujati, potem bo on sam začel skrbeti za tisto, kar še ni utrjeno. Prav je, če jim poiščemo inštruktorja, da jim bo nerazumljivo ponovno razložil. Nikar pa ga ne preobremenjujmo! Prav otrok, ki se težko uči, se mora gibati na zraku, da bo našel prijetno in zdravo razvedrilo. Kar pomislimo nase, kadar smo utrjeni. Kako se nam

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

nesel nezaželeneocene, potem mu bomo tudi v počitnicah dvakrat, trikrat tedensko odmerili čas, da bo nadoknadil tisto, kar je zamarnjal v šoli. Seveda brez kontrole učenja no bo šlo. Vedeti je treba eno: če osnovno znanje ni utrjeno, tudi v II. polletju ne bo šlo, ker otrok nivo podane snovi,

vendar prilježe počitek! In prav zato je počitek manj nadarjenim otrokom, ki so navadno ob pomoči staršev zelo pridni, nujno potreben!

Zdaj še nekaj vrstic o razvedrilu. Kaj je lepšega kot beli sneg? Ali niso tudi vam tisti trenutki iz detinstva, ki ste jih prebili ob kepanju in sankanju, lepi? Napačna je miselnost mnogih, češ na sneg ne, da se otrok ne prehladi. Ze otroka utrjujmo, če hočemo, da se bo razvil v zdravega člana družbe. In če bo zdrav, bo tudi kos vsem težavnim nalogam v življenju.

Nekaj pa bi še rad omenil. Otrokovo delo in tudi razvedrilo moramo nadzorovati. Ni že zadošči, da vemo: smučati se gre! Vedeti moramo, kam in s kom gre. Hkrati ga navajajmo, da bo prišel ob določenem času domov. Spet doslednost.

Nikar ne puščajmo otrok samih. Takrat otrok počenja, kar sam hoče. To je najlepša prilžnost za lenarjenje in igranje s samim seboj.

Tudi lepa mladinska knjiga, o katere vsebini naj vam otrok pripoveduje, bo otroka kot razvedrilo učila.

Tudi v počitnicah ne zanemarjajmo otrokovega dnevnega dela. Naj vam prinese vodo, drva in pomaga ostalo. Vse to bo sedaj še laže, vi pa ga boste tako vzgajali v delovnega človeka. Nekoč vam bo za to hvaležen. Delovna vzgoja je silno močna komponenta vzgoje in ne bi bilo prav, da bi jo prav v teh tritedenskih počitnicah pri otroku zanemarjali.

Drugače moramo postopati s tistimi manj nadarjenimi, ki se zelo težko uče. Storili bi jim veliko krivico, če bi jih sedaj za ves trud kljub neuspehu zmerjali, namesto da bi jim vtiljali novih upov v končni uspeh.

Pustimo sedaj take pridne nesrečnike, da se za nekaj dni res odpočijejo. Tudi pozneje jih ne silimo k prekomernemu delu. Če smo se znali takemu otroku pravilno približati in ga vzpodbujati, potem bo on sam začel skrbeti za tisto, kar še ni utrjeno. Prav je, če jim poiščemo inštruktorja, da jim bo nerazumljivo ponovno razložil. Nikar pa ga ne preobremenjujmo! Prav otrok, ki se težko uči, se mora gibati na zraku, da bo našel prijetno in zdravo razvedrilo. Kar pomislimo nase, kadar smo utrjeni. Kako se nam

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

opomba: Na naš nagradni natečaj se je oglasilo že zelo veliko naših bralcev, vendar bi jih radi opozorili, da morajo pri sestavljanju jedilnikov paziti na to, da bosta kosilo in večerja dovolj datna. Nekateri jedilniki kolikor niso ustrezajo. Opozarjamo tudi, naj bodo tudi cepe pravilno izračunane. Upoštevajte, da stane vsa, pa bodisi da smo nabavili živila v jeseni, ali pa jih kupujemo sproži.

Zanimiv pogovor o težki turi

OZIEBLINA - huda nadloga

Ko pritisne mraz, so otroci, pa tudi mladina v nevarnosti, da ozebejo. To so pravzaprav posledice lahkih in često ponovljenih ozeblin na rokah, nogah (petah in prstih) ušesih in nosu, redkeje pa na obrazu. Razen fizikalnih čimtaljev (mraza, tesne obutve, vlage itd.) imajo pri nastanku ozeblin nedvomno svojo vlogo tudi slabokrvnost, nizek krvni pritisk, obolenje žlez tuberkuloznega porekla, morebitno pomanjkanje vitaminov itd.

V prvem stadiju nastanejo hladne otekline, koža na njih se sveti in spreminja v barvo od rdeče do vijoličaste. Vse te znake spremljajo bolečine. V drugem stadiju razpoka koža na sklepih in pojavijo se mehurečki, ki se odpro in spremene v kraste, v hujših primerih pa v globoke rane, ki se celijo počasi in ki dostikrat povzročijo zelo hude infekcije. Ozeblinam podvrženi ljudje morajo nositi toplo ohlapno obutev in rokavice, paziti morajo na snago telesa, zlasti pa na splošno zdravstveno stanje in primerno hrano, v kateri naj bo čimveč vitaminov. Znanih je mnogo primerov, ko so ljudje z vitamini preprečili posledice ozeblin. Zdravljenje z antibiotiki (avreomicinom) ni doseglo zaželenega uspeha. Znatno uspešnejša je uporaba tistih zdravil, ki razširijo žilice na konjih ali bolje rečeno uredijo njihovo moteno funkcioniranje. Gre za tako imenovane elektroporeze, ki jo uporabimo neposredno na ozeblinah.

Ker pa takšno zdravljenje ni vsakomur dostopno, naj opišemo starejše metode, ki pa so še zmerom dobre. Brezpojohno je treba prepovedati sleherni praskanje ozeblin, ker povzroči ranice, ki pospešujejo infekcije. To je zlasti nevarno na tkivu, ki se je pod vplivom ozeblin v svoji sestavi spremenilo. Poskrbeti je

treba za hitrejšo kroženje krvi, kar dosežemo s toplimi kopelmi. Kopljemo se zvečer v vodi, ki ji prilijemo na pet litrov četrt litra kisa in primešamo veliko žlico klorovega apna na liter mlečne vode. Dobro je tudi natirati ozebline z mešanico klorovih hidratov, in sicer 4 grame na 96 gramov glicerina. Dobro deluje tudi mazanje s kafirnim spirantom ali razredčeno jodovo tinkturo (1:10). Podnevi lahko mažemo ozebline z mešanico ihtiola, rezorcina in tanina po 1 gram na 2 grama destilirane vode, ponoči pa položimo nanje

obkladek z vazelinom. Na odprte ozebline je dobro položiti obkladek z lanenim oljem in kalcijevo vodo v enakih delih, razen tega pa je priporočljivo kopanje v 6% hidrogenu, in sicer 15 do 20 minut. Dr V. P.

Kako porabimo stare moške vestje

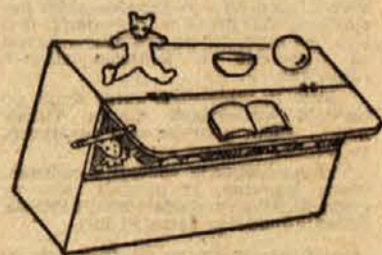
Iz stare moške vestje lahko napravimo čedno vestjo za ženko. Vestjo prekrpite po svojih merah, nato pa spletejete hrbet in rokave iz volne. Pri tem je treba paziti, da barva volne ustreza barvi blaga. Če je vestja črna, je treba hrbet in rokave splesti iz črne volne.

Okrasne rastline in zračenje

Da lahko rastline dobro uspevajo, potrebujejo dovolj zraka, svetloba, vlago, toploto in hranilnih snovi. Če večkrat smo poudarjali, kako važna je za rastline v sobi svetloba in kako naj jih zalivamo, da bodo zadovoljivo uspevale. Zračenje pa je lahko za sobne rastline koristno, lahko pa tudi zelo škodljivo. Brez zraka rastlina kmalu umre. Če vodna rastlina potrebujejo precej zraka, čeprav bi navidezno drugače sodili.

Poleti, ko vse odporniške rastline prenesemo v vrt ali na balkon, ostanejo v stanovanjskih prostorih le ne-nejše rastline, ki jim pa tudi ne manjka zraka. Okna so vseh noč in dan odprta, tako da primanjkuje zraka kvečjemu v starih, slabo grajenih hišah in zastohlih kletih. Drugače pa je to pozimi, ko zaradi nezadostnega zračenja čisto trpijo ljudje in rastline. Najmanj zraka terjajo tropske rastline (palme, sobna smreka, gumovec, filodendron, sobna vanilja, orhideje), ker tudi v svoji domovini rastejo v bolj mirnem, z vlago nasloženem ozračju. Ako stojijo v zakurjenih prostorih blizu oken, jim popolnoma zadostuje že malenkostna kroženja zraka skozi zaprta okna in celo že kroženja zraka, ki nastaja zaradi toplinskih razlik pri oknu. Druge rastline (primulce, ciklame, begonije, pelargonije, gloksinije, sobna lipa, tradescancije) potrebujejo več zraka, moramo pa paziti, da pri zračenju pozimi ne ozebejo. Zlasti begonije, sobna lipa in tradescancije so občutljive za mraz in ozebejo pri dveh stopnjah Celzija nad ničlo. Sploh je zračenje zamotana stvar. Praviloma sobe, kjer so občutljive rastline, ne smemo prezračiti z odpiranjem oken, ker bi neudarna toplotna sprememba škodljivo delovala nanje. Najbolje je, da odpremo sosedni prostor in tako s počasnim pritokanjem zraka skozi odprta vrata, prezračimo sobo posredno. Ako to ni mogoče, moramo rastline prenesti na od okna najbolj oddaljen prostor v sobi, ker bi sicer mrzel zračni tok takoj posmodil listje, ne glede na toploto v sobi. Zračiti tudi ne smemo predolge. Nekateri namreč pojmujejo temeljito zračenje tako, da tudi pozimi vsak dan po dve uri odpirajo okna. Takšno zračenje je kvečjemu nepotrebno izganjanje toplote, ki je sobnim rastlinam potrebna. Pozimaj je soba dovolj prezračena, ako odpremo okna vsak dan za deset minut, ko pa mraz pojema, čas ustrezno podaljšujemo. Prostora, kjer je več ljudi, zračimo večkrat po malem.

Miha Ogorevc

Omarica, ki je hkrati tudi pisalna miza

Higiena v omari za obleke

Da bi obleke daljša obvarovali, je treba paziti, kako jih spravljamo v omaro. V najhujših omarih, kjer so obleke druga ob drugi, je treba paziti, da se med seboj ne drgnajo. To bomo najlaže dosegli, če mednje damo kos kartona. Stara navada, da za oblačila pripravijo prevleke, je zelo koristna. Vendar ni nujno, da blago režemo in šivamo, kajti zadostuje, da med posamezne obleke damo kos tkanine, ki jo pritrdimo za obešalnike. Tenki obešalniki za občutljive obleke niso dobri, ker se na njih raztegnejo in izgube obliko. Najboljši so moški obešalniki s širokimi rameni ali navadni obešalniki, obloženi s bišgom.

Preden obleko spravimo v omaro, jo je treba skrtičati. Preveč ostre krtače kvartijo tkanino. Zato je najbolje, da obleko najprej iztepetemo in nato z mehko ščetko skrtičamo. Obleke je treba večkrat prezračiti, zlasti tiste, ki jih bolj redko oblačimo. Zrak koristi tkanini. Medtem ko se obleka zračii, obrisimo prah z vlažno krpo.

Vsaki šest mesecev je treba omaro zveplati. Položite vanjo na krožniko majhne liste žvepla, jih zagajte in pustite, da v zaprti omarji zgora. Razumljivo je, da morate prej izprazniti omaro.

POPRAVEK

V nedeljski številki dne 13. januarja smo na strani »Pomenimo se se o tem« objavili članek »Koliko elektrotični aparatov smemo hkrati vključiti«. V članku je nastala neželjena pomota, in sicer gre za 220 V, ne pa za 220 W.

Okras s krznom

No samo v inozemstvu, tudi pri nas je letos moderna kožušina. Po cestah sicer srečamo ženske v plaščih in jopah, ki so običajno iz kože strizene ovce, astrahana, strizene zajčke, polha, tigra ali česa podobnega. Gotovo boste takoj rekli, da si plašča ali jope in krzna ne morete kupiti. To je morda res, toda kljub temu še ni treba obupati. Sedaj niso modni samo plašči in jopice, temveč tudi razne krznene

Zbiramo za vas ZBIRAJTE ZA NAS

Kadar čistimo pepel iz peč ali štedilnika, po stanovanju ne bo smrdelo in se kadilo, če posodo, v katero stresamo pepel, pokrijemo z vlažno krpo ali vlažnim papirjem. Le-tega odkrijemo le toliko, da v posodo stresamo pepel.

Če ne marate, da so dunajski zrezki prepojeni z mastjo, jih položite na čist pivnik, ko jih spečete. Pivnik bo popil maščobo.

Očala se nam ne bodo zarosila, če naravno stekla s suhim milnim praškom, nato pa jih zdrgnemo z vato ali z mehkim usnjem. Namazamo jih tudi z mazavim milom in jih čez pet minut z mehko krpo izočimo. S. B.

Nahod zdravilno z vdihavanjem terpentina. Le-tega vlijete v vrelo vodo, pokrijete lonec s papirnatinim litem, obrnjenim navzgor in vdihavajte parno skozi majhno odprtino. Dobro sredstvo proti nahodu je mešanica: 1 g mentola in 10 g kloroforma. Nekaj kapljice te tekočine vlijte na roko, z drugo roko podgrinite in vdihavajte skozi nos in usta. A. M.

NAGRADNI NATEČAJ DRUGI PRISPEVEK

SOBOTA
KOSILO: Ribana kaša v goveji juhi, govedina, pražen krompir, jabolčni hren. Juha: 40 dg mesa s kostmi, selensaja. Meso hitro operi v mrzli vodi, privedi kosti in oprano zelenjavo ter daj kuhati v 3 litre mrzle vode, posoli in kuhaj meso do mehkega.

Zakuhaj: Naredi kolikor mogoče trdo testo. Iz 20 dg moke, 1 jajce, po potrebi malo vode. Testo nastriži na strgalniku in kavo zakuhaj v vrolo juho, kjer naj vre 7 minut.

Pražen krompir pripravljaj iz 12 kuhanih debelih krompirjev. Jabolčni hren. Na strgalniku nastrižaj tri žlice hrena, polij ga z belim vinom ali kisom, malo posoli, nato mu prišmej nastrižena jabolka, po okusu ga sladkaj, dobro premešaj in hren je gotov. Hren je boljji, če ga naredimo kako ura prej.

Cena kosila 208 dinarjev, na osebo 52 dinarjev.

VEČERJA: Krompir v obličah, surovo meslo in sir. 10 do 12 srednje debelih krompirjev daj kuhati tri četrt ure prej, preden mislite večerjati. Krompir postavimo na mizo v obličah, da si vsak sam olupi. Zraven postavimo surovo meslo in sir.

DNEVNE NOVICE

ZDRAVNIŠKA DEZURNA SLUŽBA

za nujne primere: nočna od 20.-7. ure, ob nedeljah in praznikih ves dan

1. Zdravstveni dom Center: od 20. do 26. januarja: Dr. Maks Zalta, tel. 39-159, Miklošičeva 20; dr. Vlasta Kozak, tel. 31-55, Poljanski nasip 12.
2. Zdravstveni dom Bežigrad: od 19. do 26. januarja: Dr. Miloš Setina, tel. 31-286 ali 90-000.
3. Zdravstveni dom Siska: od 19. do 26. januarja: Dr. Mihael Sajovic, Ambulanta, Cernetova 31 telefon 21-131.
4. Zdravstveni dom Vič: od 19. do 26. januarja: Dr. Boris Jagodic, Rožna dolina, Cesta XV. št. 1, tel. 22-40.
5. Zdravstveni dom Rudnik: od 19. do 26. januarja: Dr. Fedor Krejčič, Izanska cesta 3, telefon 20-107 ali 20-500.
6. Zdravstveni dom Moste: od 19. do 26. januarja, tel. 31-359.
7. Zdravstveni dom Sentvid: od 19. do 26. januarja: Dr. Vojko Mitnar, telefon 731 ali 77-31.

Poročili so se v Ljubljani

v soboto, dne 19. januarja 1957

Grab, tehnik Ivan Rovani in učiteljica Marija Mivec; str. ključavničar Janez Božič in frizerka Nikolaja Merlak; delavec Vincenc Sladič in kuh. pom. Ana Ratej; stroj. ključavničar Ivan Stojnič in polj. delavka Franciška Petrič; livar Anton Mesarko in otr. negovalka Milka Ivančević; kuhar Zijo Jusič in delavka Marija Lučič; stroj. ključavničar Ciril Predalič in učiteljica Anica Flanker; št. monter Alojzij Tehovnik in administratorka Milka Ekar; izolater Jože Skofljanec in trg. pom. Ana Pižem; abs. medicine Anton Preve in stud. filozof. Marija Zilko; uslužbenec Franc Pečnik in gosp. pom. Franciška Gerdin; študent Vladimir Čosič in nameščenska Matilda Uč; ključavničar Miroslov Sobar in delavka Veronika Turk; trg. namešt. Aleksander Stančič in nameščenska Marija Kavšek; podoficir J.L.A. Stjepan Smoljanovič in delavka Elfrida Janežič; str. ključavničar Miroslov Purger in trg. pom. Marija Pirnat; tehnik Andrej Vodoševič in uslužbenka Marija Pečarič; livar Rudolf Mechora in pletilja Marijeta Poljak; uslužbenec L.M. Matija Orvir in učiteljica Sonja Drev; model. mizar Martin Mencinger in računovodkinja Vera Beretič; dipl. pravnik Borut Bohte in abs. filozof. Sonja Ravnič; zdravnik Stanislav dr. Stojanovič in študentka Zofija Štrije; študent Jožef Fegedi in kemik. tehnik Bogorima Kralj; nameščenec Franc Gaspari in nameščenska Karolina Voje; grab. tehnik Edvin Stekar in učiteljica Marija Mihelčič; strojniki Janez Martinčič in gosp. pom. Veronika Horvat; godbenik L.M. Marijan Babnik in vlačka Ana Babnik.

POZIV

Okrajni ljudski odbor Ljubljana, Uprava za dohodke, obvešča vse davčne in takse za leto 1957, da potече dne 31. januarja 1957 rok za vložitev davčnih in taksnih prijav; slednje za odmero taksa na proizvodna sredstva iz kmetijstva po tar. št. 62-66 zak. o takсах. Ker je iz dosedanjih poročil z območja Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana, ugotovljeno, da je bilo do sedaj vloženi le malenkostno število prijav, opozarjamo davčne in takse za leto 1957, da se ne tečaj začne dne 28. januarja ob 8. uri Uredbe o dohodnih oziroma Uredbe o spremembah in dopolnitvah zakona o takсах zaradi nevlotivne prijave.

»Avtobusni promet« — Celje vzpostavlja novo avtobusno progo Celje-Mozirje — Gornji grad — Ljubljana ob delavnikih po naslednjem vzornem redu:

Odhod 6.30 Celje	19.10 Prihod
7.24 Mozirje	18.16
7.43 Smarjno o/Dr. 17.37	
7.48 Bočna	17.33
8.00 Gornji grad	17.41
9.20 Kamnik	16.18
Prihod 9.50 Ljubljana	16.00 Odhod
Pričetek obratovanja 19. jan. 1957.	

S to avtobusno zvezo smo ugodila dolgoletni želji prebivalstva Mozirja in Nazarja ter zlasti tudi krajev v Zadrčki dolini po direktni zvezi z Ljubljano. Potniki imajo po prihodu v Ljubljano v času od 18. do 9. ure avtobusne zveze proti Gorenjski, proti Kopru in Piranu, Gorici, Idriji in Novemu mestu. Pričetek obratovanja 19. januarja 1957.

Zdravstveni fond Univerze in Visokih šol v Ljubljani javlja študentom, da je v Parnovi 35, v dvorani podjetja za popravilo železniških voz in strojev, od 15. do 26. januarja 1957 fluorografiranje pljuč in besedilne, ki je za vse redne slušatelje obvezno. Töčen razpored si ogledate na oglasnih deskah dekanatov. Naknadnega roka za zamudnike ne bo, zato prihajajte točno po razporedu.

Geografsko društvo Slovenije, osek za geografski pouk, obvešča vse geografe, ki so se prijavili za seminar za izdelavo geografskih ubit in ki so že obveščeni, da se bo tečaj začel dne 28. januarja ob 8. jutraj v Pedagoškem centru, Dom Ivana Cankarja, Poljanska cesta 20. Prosimo vse udeležence seminarja, da prinesejo s seboj žepne prirezovalke. Za stanovanje in prehrano je preskrbljeno.

Elektrotehniško društvo LRS, sekcija praktičnih elektrotehnikov, prireditelji tromesečnega popoldanskega tečaja za kvalificirane delavce elektrostroke. Prijave sprejema Elektrotehniško društvo LRS, Ljubljana, Erjavčeva cesta 11, do 1. februarja 1957. Pri vpisu naj prijavitelji predložijo potrdilo o dovršeni delovni dobi v elektrostroke. Prebivalce Gorican pri Medvodah in druge opozarjamo, da je uporaba obih stiez, ki vodita na vsaki strani vrta pri gradu Goričane iz vasi v smeri proti železniški progi preko zemljišča Polzkušne postaje za zdravilna zelišča Goričane, od dneva te objave strogo prepovedana. Kršilce bomo klicali na odgovornost. — Zavod za farmacijo in kontrolo zdravil, Ljubljana.

Prebivalce Bizovika in okolice opozarjamo, da je uporaba nejavne poti, ki vodi prek dvorišča Polzkušne postaje za zdravilna zelišča v Bizoviku 5, med hišami in gospodarskim poljem, od preklica dovoljena, kolikor ne moti del na postaji. — Zavod za farmacijo in kontrolo zdravil, Ljubljana.

Svež in mladosten obraz dobil po uporabi kozmetične maske TEINT BELL. Način uporabe zobe enostaven, pa vendar čudovit učinek.

Vsaka drogerija, speerija, zadruga, vsaka trgovina, ki prodaja mlo za gospodinjstvo, prodaja tudi FLEX. Za čiščenje madežev samo FLEX!

PREDAVANJA

Prirodoslovno društvo v Ljubljani vabi na poljudno-znanstveno predavanje asistenta dr. Ing. Franca Širca: Kovine, kot jih vidimo pod mikroskopom. Predavanje, spremljano z diapozitivi, bo v torek, dne 22. januarja ob 20 v prirodoslovni predavalnici na Univerzi, vhod z Gosposke ulice.

Društvo prevajalcev Slovenije vabi svoje člane, književnike in druge kulturne delavce na predavanje dr. Vrčona o prevajanju strokovne literature. Predavanje bo v ponedeljek, 21. januarja ob 20 v Klubu kulturnih delavcev, Wolfova 1-III. — Odbor.

Elektrotehniško društvo LRS vabi vse svoje člane na predavanje, ki bo dne 23. januarja 1957 ob 19.30 (brez akademske četrti) v dvorani Doma elektrogospodarstva, Ljubljana, Hajdrihova ulica 2. Predaval bo tov. Rajko Korbar o temi: »Uporaba izotopov v tehniki«. Predavanje bo spremljano z diapozitivi. Omenjeno predavanje je sedmo iz ciklusa predavanj o jedrski tehniki, ki bodo tedensko do konca februarja 1957.

Higiensko-epidemiološka sekcija Slovenskega zdravniškega društva ima svoj letni občni zbor v ponedeljek, 21. januarja 1957 dopoldne v prostorih Centralnega higijenskega zavoda, Trubarjeva cesta 2.

Slovensko zdravniško društvo vabi vse zdravnike in medicinske višjih semestrov na predavanje tov. prof. dr. Janeza Mihličkega: »odkriteljev zdravniške pomoči«. Predavanje bo v petek, 25. januarja 1957 ob 19.30 v predavalnici interne klinike v Ljubljani.

KONCERTI

Jutri, dne 21. januarja, koncert za rumeni abonma. Solist Boris Campa, dirigent Bogo Leškovic. Spored: Beethoven: I. simfonija; Ibert: Koncert za flavto in orkester; Srebotnik: Glasba za godala; Strauss: Till Eulenspiegel.

GLEDALIŠČA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA

Nedelja, 20. januarja ob 18: Moder-Ajdič: »Janko in Metka«. Izven in za podelželje; ob 20: Krefc: »Krajski komedijant«. Izven in za podelželje.

Ponedeljek, 21. januarja: Zaprtlo.

Torek, 22. januarja ob 20: Miller: »Spomin na dva ponedeljka«. »Pogled z mostu«. Abonma C.

Sreda, 23. januarja ob 20: Miller: »Spomin na dva ponedeljka«. »Pogled z mostu«. Abonma K.

Četrtek, 24. januarja ob 20: Molière: »Sola za moža«. »Izsiljena ženitev«. Abonma F.

Petek, 25. januarja ob 19.30: Shakespeare: »Henrik IV. (II. del)«. Abonma Petek II. popoldanski. (Falstaff Pavle Kovčič).

Sobota, 26. januarja ob 20: B. Krefc: »Krajski komedijant«. Izven in za podelželje.

Nedelja, 27. januarja ob 18: Moder-Ajdič: »Janko in Metka«. Izven in za podelželje; ob 20: Molière: »Sola za moža«. »Izsiljena ženitev«. Izven in za podelželje.

Ljubljanska Drama kupi več izvodov knjige: Sophokles: Kralj Oidipus, prevod Anton Sovrè, druga izdaja, leto 1944.

OPERA

Nedelja, 20. januarja ob 19.30: Pucolni: Madame Butterfly. Gostuje: Valerija Heybalova, Rudolf Frandl in dirigent Vlado Kobler. Izven in za podelželje.

Ponedeljek, 21. januarja: Zaprtlo.

Torek, 22. januarja ob 19.30: Baletni večer: Händel: »Ljubezben in pravda«. Pia Mlakar: »Plesalec v spohnah«. V. Ukmar: »Lepa Vida«. Abonma E.

Sreda, 23. januarja ob 19.30: Rossini: »Seviljski brivci«. Abonma U.

V soboto, 26. januarja, bo v Operi premiera Verdijeve opere »Othello«, ki so jo pripravili: dirigent dr. Danilo Svata, režiser Ciril Debevec, inscenator Ing. arh. Ernest Franz, kostumarka Mia Jarčeva in zborovodja Jože Hanc. Premiera bo združena s proslavo 30-letnice umetniškega delovanja režiserja in igralka Cirila Debeveca. V naslovni vlogi Othello bo pri premieri in pri vseh nadaljnjih predstavah (tudi za abonente) gostoval tenorist Jože Gostič, ki šteje to partijo med svoje najuspešnejše kreacije. Jaga bo pel S. Smerkolj, Cassia D. Čuden, Desdemona Vilma Bukovčeva, Emilijo B. Glavakova.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaza

Nedelja, 20. januarja ob 20: A. Remec: »Magda«. Izven.

Ponedeljek, 21. januarja: Zaprtlo. (Dvorana oddana.)

Torek, 22. januarja ob 20: A. Remec: »Magda«. Abonma Torek. Vstopnice so tudi v prodaji.

Sreda, 23. januarja ob 20: M. Gorki: »Malomeščani«. Abonma Sreda. Vstopnice so tudi v prodaji.

Mestno gledališče v Ljubljani, Gledališka pasaza, razpisuje 3 mesta za igravce (moške). Pogoji: že sistematično igralci ali absolventi Akademije za igravsko umetnost. Ponudbe poslati do 28. januarja.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Mestni dom

Nedelja, 20. januarja ob 16: Wilde: »Idealni soprog«. Igra. Zadržna popoldanska predstava. Izven; ob 20: Stuart: »Čudovite pustolovščine«. komedija. Izven.

Četrtek, 24. januarja ob 18: Grimm-Skufca: »Janko in Metka«. pravljica na igra z godbo, petjem in plesom. Popoldanska predstava. Izven.

Prihodnji teden bo premiera Grinčeve enodejanske »Kje je meja«. in Linhartove »Zupanove Mčke«. Pri veseloigri »Kje je meja« bodo nastopili: J. Čuk, M. Hlebec, V. Vrhovec, M. Marherjeva in I. Marinčičeva. Pri »Zupanovih Mčkah« pa: B. Bergant, I. Keber, F. Penko, L. Sadar, I. Vršjak, B. Ovsecova in M. Strukljeva. Režijo ima P. Ovsec.

Predprodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje telefon 32-860.

OBRTNIŠKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 20. jan. ob 14.30: Golla: »Snežulčica«. — Ob 17: Golla: »Snežulčica«.

Sreda, 23. jan. ob 18: Golla: »Snežulčica«.

Predprodaja v nedeljo od 10-12 in dve uri pred pričetkom predstave. Rezervirajte na telefon 22-633.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Marionete

Levstikov (Sentjakovski) trg 2

Nedelja, 20. januarja ob 11: J. Malik: »Zogica Marogica«.

ob 15: F. Bevk: Lenuh Polezuha.

Ročne lutke

Resljeva cesta 28

Nedelja, 20. januarja ob 17: A. Papler: »Hudobni graščak«.

Prodaja vstopnic za vse predstave v obeh gledališčih v aredu, četrtek, petek in soboto od 10-12 v Upravi, Resljeva cesta 28. telefon št. 32-020, in pol ure pred vsako predstavo pri obeh gledaliških blagajnah.

NAROČNIKE

»LJUDSKE PRAVICE« IN »LJUBLJANSKEGA DNEVNIKA«

TER VSE OSTALE

obveščamo,

DA SMO PREMESTILI NAŠO PODRUŽNICO V LJUBLJANI IZ TITOVE 1 V KNJIGARNO CANKARJEVE ZALOŽBE, TITOVA 15 (NEBOTIČNIK).

Od 21. januarja dalje lahko v tej poslovalnici naročate časopisa »LJUDSKA PRAVICA« in »LJUBLJANSKI DNEVNIK«, plačujete mesečno naročnino, naročate oglase, objave, osmrtnice, zahvale in drugo.

Številka telefona ostane kakor doslej: 22-322.

Poslovalnica posluje vsak delavnik od 8. do 12. ure in popoldne od 15. do 19. ure.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega

METODA KALANA

učitelja v Smartnem pod Smarno goro

smo prejeli toliko moralne in materialne opore, da smo postali veliki dolžniki. Vsem izražamo našo zahvalo. Posebej smo dolžni zahvale tov. Tonetu Ljubčiču, ravnatelju nižje gimnazije v Smartnem, tov. Janku Mehletu, ravnatelju šole DSNZ Rozmanov gaj, delavskemu svetu in direktorju tovarne »Rašica« v Gameljnah ter vsem krajevnim organizacijam terena Tacen-Smartno, darovalcem cvetja in spremljevalcem ob njegovem pogrebu.

Vaše razumevanje nam je v veliko uteho.

Tacen, 19. januarja 1957.

TONČKA KALAN
z otroki in sorodstvo

Dotrpela je v 76. letu starosti naša mama

MARIJA FERLINC, roj. ZUPANČIČ

UČITELJICA V POKOJU

Na zadnji poti jo bomo spremili v ponedeljek, dne 21. januarja 1957 ob 16. uri na pokopališče v Smarju pri Jelšah.

Rodbine: Ferlinc, Peterlin, Colarič in Dobovišek.

Po dolgi in hudi bolezni nas je za vedno zapustil

dr. JANEZ JENŠTERLE

ZDRAVNIK V POKOJU

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes, 20. januarja 1957 ob 16. uri izpred Zdravstvenega doma (stara bolnišnica) v Trbovljah.

Trbovlje, Brestenica, Skoplje, Ljubljana, Sentjurij, Sorica, dne 19. januarja 1957.

ZALUJOČI: ZENA, SINOVI Z DRUŽINAMI IN SORODNIKI

ZDRAVSTVENI DOM TRBOVLJE SPOROČA, DA JE UMRL

dr. JANEZ JENŠTERLE

DOLGOLETNI ZDRAVNIK V ZDRAVSTVENEM DOMU V TRBOVLJAH

POGREB BO DANES, 20. JANUARJA 1957 OB 16. URI IZPRED ZDRAVSTVENEGA DOMA V TRBOVLJAH

TRBOVLJE, 19. JANUARJA 1957.

ZDRAVSTVENI DOM TRBOVLJE

SINDIKALNA PODRUŽNICA ZDRAVSTVENIH DELAVCEV II, TRBOVLJE, SPOROČA, DA JE UMRL

dr. JANEZ JENŠTERLE

DOLGOLETNI ZDRAVNIK V ZDRAVSTVENEM ZAVODU V TRBOVLJAH

POGREB BO DANES, 20. JANUARJA 1957 OB 16. URI IZPRED ZDRAVSTVENEGA DOMA V TRBOVLJAH

TRBOVLJE, 19. JANUARJA 1957.

SINDIKALNA PODRUŽNICA ZDRAVSTVENIH DELAVCEV II, TRBOVLJE

PATRICK QUINTIN

ISČEVA

SAMEGA SEBE

36

Gospa Friend me je porinila prav do nje. Njeni koščati, skrivenci prsti so mi lahko podrseli po mojih rokah. Zazdelo se mi je, kakor da sem slišal preplašeni Murneyjin glas, ki je kričnil v grozi: Ne morem, ne morem prenašati, kar počno s teboj! Demon! To sol!

TRINAJSTO POGlavJE

Gospa Friend je popolnoma obvladala ta obisk. Čutil sem njeno železno roko večje režiserke, ki je premišljeno usmerjala pogovor, kdaj pa kdaj izzvala starkin nasmeji, ji s srepim pogledom narekovala besede in me po petih minutah odpeljala iz sobe.

— Vidiš, — je rekla, ko sva bila spet sama, — babica res ni taka, da bi se moral ustrašiti.

Najraje bi ji odvrnil: — Ona res ni, zato pa si ti prav gotovo, — a nisem odprl ust. Naj sem razglabljal kakorkoli, se zmeraj nisem mogel razumeti, s kakšno zvijačo je ukanila starko, da se je postavila na njeno stran. Le čutil sem, da sem spet brez moči, ves omrežen in ujet.

Menila je, da bi se vrnila k bazenu, toda prav tedaj so Selena, Murney in Knut stopili v hišo. Vsi trije so bili še zmeraj v kopalnih oblekah. Bilim so nasmejani in zadovoljni. Pogled mi je obvisel na Murney in nisem ga mogel ločiti od nje. Na njenem obrazu ni bilo niti sledu vse prejšnje groze in obupnih občutkov.

— Selena, zdaj sva bila pri babici. Kako ti je moglo priti na misel, da si jo hotela Gordyju prikriti?

Selena se je nasmehnila in se brez oklevanja znašla:

— Res še sama ne vem, Gordy je bil ves preplašen in jaz vsa zmedena, da se nisem spomnila ničesar boljšega, da bi ga pomirila. In o vsaki stvari je dvomil, pa sem se bala, da bi mu to zbudilo le še nove sume. Zato sem prosila Murney, naj mi pomaga v tej igri. V ostalem sem vse povedala Knutu in on je kot zdravnik temu pritrđil. Knut ali ni tako?

Kraft je prikimal, gospa Friend se je pomirjena nasmehnila:

— Da se pa ne reči, da si pametno ravnala. Zdaj bi se morala Gordyju opravičiti, da si ga tako prevarila, drugače si bom mislila, da ga imaš še zmeraj za otroka.

Mar so si res utvarjali, da me lahko še goljufajo?

Gospa Friend je Murneyji in Knutu naročila, naj se preoblečeta, mene pa prepustila Yunu, da me je odpeljal nazaj v sobo. Yun je to opravil na mojo nevoljo. In potem me je še vsega izmučil, ko me je umil.

Ko mi je brisal mokroto s kože, mi je prišla nova misel. Nič nisem verjel gospej Friend in bil sem prepričan, da bo morala biti tista seja, ki je bila napovedana za naslednji dan, v nečem odločina. In da je morala imeti tista pesem rajnega Frienda pri tem še posebno vlogo. Morda pa mi bo lahko služila kot orožje za obrambo ali celo za napad?

— Zakaj te je gospod Friend odslovil, — sem vprašal Yuna. Pogledal me je brezizrazno in me ni razumel.

— Zakaj ti je Friend rekel: pojdi?

Zdaj je vedel, kaj sem hotel, in je prikimal. Ponovil sem vprašanje. Tedaj se je nasmehnil, kakor da bi hotel reči, da je bila odsloviitev konec nekega zelo smešnega spora. Ko me je na stolu znova spravil v red, se je še smejal.

V salonu so pripravili cocktail in Yun me je odpeljal tja. Vsi so bili zbrani in so se pristržno menili, kakor da se ni zgodilo prav nič nenavadnega. Tudi meni so ponudili pol kozarca. Na videz veseli razgovor se je nadaljeval tudi po kosilu, ki ga je podajala nova služkinja, ki je doslej še nisem videl. Kazalo je, da smo morali biti vsi vedri, a vendar to nikomur ni prav uspelo. Murney je bila tiha in žalostna, jaz nerazumljiv in nemiren, ostali trije pa so se slišli še preveč, da bi bili glasni in nasmejani, kakor da bi morali nekoga o tem prepričati.

Vsi pa smo bili nervozni in to je bilo znamenje, da se nekaj naglo približuje.

Nihče ni nič govoril o tisti pesmi, toda bilo je jasno, da so vsi mislili nanjo. Čakal sem, da bo kdo izmed njih ob prvi priložnosti s kar se da zlagano prirodnostjo dejal, da bi bilo zelo zabavno, ko bi jaz ponovil stihe, ki me jih je Selena naučila. Po jedi sem se naslonil na svoj stol in Selena je začela recitirati kitlico za kitlico.

— Ponovila sem vse te stihe danes že dvakrat ali trilkrat, — je rekla potem. — Zares so lepi. Uživali bomo, Gordy, ko te bom jutri ališali, kako jih ponavljaš vpričo tistih moralnih ljudi. Da, naučimo se jih do kraja.

V steklu odseva njihovo življenje

Z obiska pri steklarjih v Slovenski Bistrici

TAKRAT, KO SO DELALI SAMO GUMBE

Kaj bi dejali, če vam bi povedal tole pravljico:

Nekoč je sedel ob pohorskem jezeru pastirček in se igral v pesku. Zidal je palačo. V nekaj dneh je bila tolikšna, da ji daleč naokoli noben grad ni bil enak... Kaj bi nadaljevali. Verjameste? Prav gotovo ne, saj je tista o pastirčku in pesku še za pravljico preveč neresnična.

Toda v žitljenju se marsikaj zgodi, marsikaj je mogoče, kar se nam na prvi pogled zdi neuresničljivo. Prosim, posedite za kako uro pri Milošu Božičniku, direktorju steklarne v Slovenski Bistrici in poslušajte zgodbo o nastanku njihovega podjetja. Zdelo se vam bo, da ste slišali pravljico. Slišali boste, kako je iz nič nastala tovarna, prava tovarna steklenih izdelkov. Pred sedmimi leti je ni bilo, ne njegova imena ne kakega obrata. Danes pa stoji in nemara je malo takih, ki ne bi vedeli zanjo.

Da, kako se začela ta zgodba, ki je vsekolz resnična, ki skriva v sebi toliko življenjske volje, dela, naporov, skrbi in veselja?

Steklobrusač pri brušenju

Začelo se je pred sedmimi leti v Rogasški Slatini.

»Pogovarjali smo se o tem in onem,« pripoveduje Božičnik. »Med nami je bil tudi tovariš Kardelj. — Dajte, zberite nekaj sredstev in začnite izdelovati kakšno drobno stekleno galanterijo — je rekel. Nekako moramo začeti z ustanavljanjem manjših proizvodnih obratov. — Vsi so se oprijeli te misli. Veste, to je bilo še takrat, ko nisi mogel dobiti ne žeblice, ne šivank in gumbov.«

Tako se je v Rogasški Slatini pojavila skromna delavnica za gumba. Potem so ljudje z okraja v Poljčanah začeli razmišljati, kako bi to majhno podjetje, ki je zaposlovalo vsega šest ljudi, spravili pod streho. Po krajšem sem in tja je izdelovalnica za gumba priromala v Slovensko Bistrico. Pred sedmimi leti so od tam začeli pošiljati v svet steklene gumba. No, najboljši niso bili. Kako neki, ko pa so jih izdelovali s tako pomanjkljivim orodjem. Bilo je tiste dni več težav in skrbi kot veselja. Gumbi pa so kljub osemu šli v prodajo, saj jih je povsod primanjkovalo. Kar v vrečah so jih razpošiljali. Kajpak, danes, ko jih lepo prištevajo na kartončke in jih je res lepo pogledati, se lahko samo nasmehnejo tem skromnim začetkom.

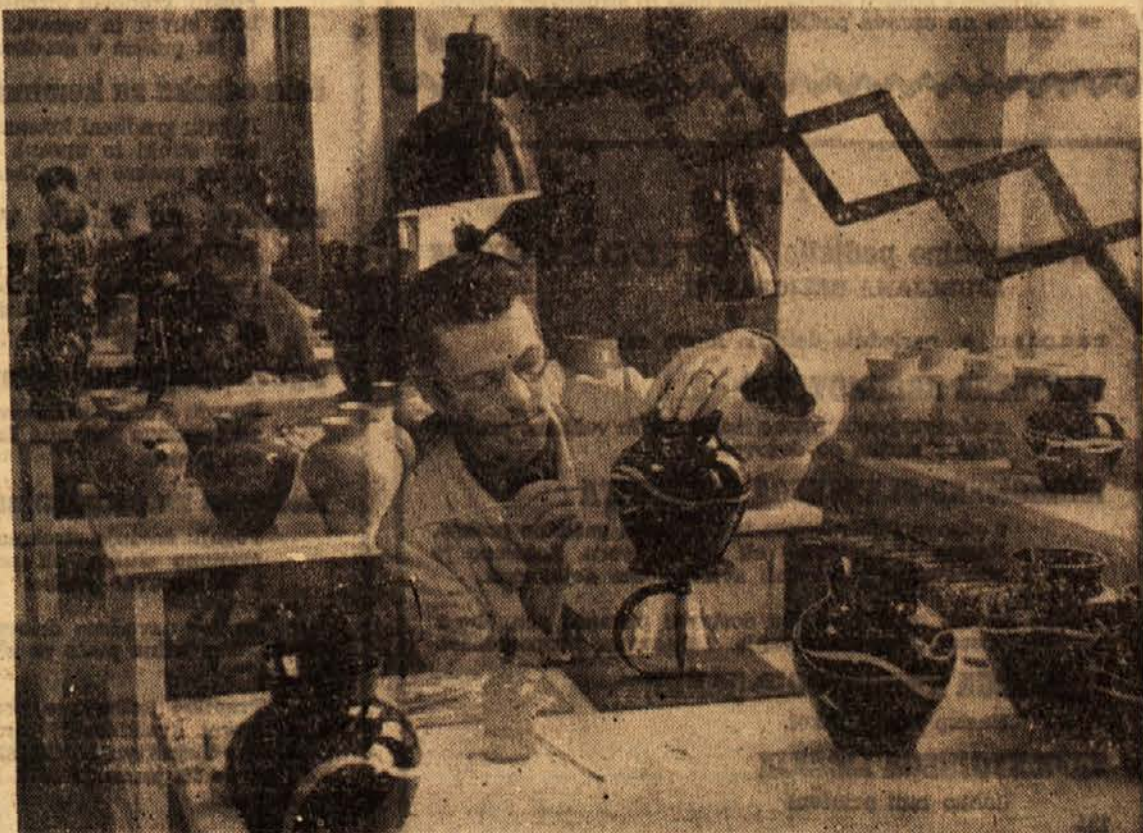
Iz peči so vzeli žarečo stekleno maso

Delavnica za izdelovanje gumbov je obstala. Nekoliko so ji pomagali dobri sosede iz Rogaske Slatine, še bolj ljudje, ki so se trudili, da bi pod Pohorjem spet zacvetelo steklarstvo. Petdeset let je minilo, kar so ugasnile peči slovečih pohorskih glažuf. Tradicije res ni bilo nobene več, tehnika obdelave stekla se je že zdavnaj spremenila. Z osem je bilo treba začeti na novo, privaditi ljudi novemu delu, novemu poklicu. Res, ni bilo lahko.

PEČ, KI DAJE TOPLOTO IN KRUH

Pravo rojstvo današnje tovarne steklenih izdelkov se začne pravzaprav šele leta 1952. Tedaj so v Slovenski Bistrici ukinili tovarno za izdelovanje sanitetnega materiala. Prostori so bili tu. Kdo jih bo dobil? Menda ne delavnica za izdelovanje gumbov, ki je premogla dva kvalificirana steklarja in nekaj priučeni delavci? Da, dobila jih je prav ona.

V novi stavbi je bilo več prostora. Toda v te prostore bi bilo treba postaviti tudi lastno peč, brusilne stroje, pa še kopice drugega orodja. Kje dobiti te prepotrebne reči? Zaposlili so spet sosede in ti so z razumevanjem podprli njihove napore. Nekaj so prispevali steklarji iz Rogaske Slatine, nekaj iz Straže in Hrastnika. Tudi druga pod-

Pri dekoriranju vaz v slikarskem oddelku

jetja so po malem prispevala, kako orodje. Topilne peči pa so se lotili kar sami, delavci so se odpovedali dobičku in zavihali rokave. Prav vsi, od direktorja do zadnjega delavca so dovažali pesek, kamenje, da si zgradijo prvo majhno topilno peč. Kajti lastna peč je bil njihov največji up, brez nje bi propadle zamisli o napredku in razvoju podjetja. Peč, ki tali in daje toploto, jim je lahko obvarovala kruh.

POTEM JE SLO NAVZGOR

Življenje v novih tovarniških prostorih je teklo neugnano dalje. Ljudje so se privajali novemu poklicu, pridobili so si strokovno znanje in izkušnje. Uredili so si delovne prostore, topilno peč na gretje z mazutom, vrsto težkega olja, kar je bil prvi primer v naši steklarski industriji, brusilnico, slikarski oddelke, skladišče in steklopihaški oddelke. Večidel teh naprav so zgradili z lastnimi močmi. Računica-pokaže, da so z lastnimi sredstvi opravili za 15,176 milijonov dinarjev investicijskih del. V istem času pa so dali skupnosti nad 61 milijonov dinarjev in od nje le malo zahtevali.

Proizvodnja je naraščala. V letu 1954 pa je nastalo vprašanje, kam z gumbi, kako izkoristiti zmogljivost tovarne, ko so vendar toliko žrtvovali zanjo.

Samo dvoje je bilo mogoče: ostati pri izdelovanju gumbov in skrbiti obratovanje, ali pa se lotiti česa novega. Sli so po drugi poti, čeprav niso imeli izkušenj. Volja do dela in boj za obstanek podjetja sta jih navdihovala, da so se lotili izdelovanja novih izdelkov. V zelo kratkem času so obvladali proizvodnjo razsvetljavnega stekla, v steklopihaškem oddelku pa so se čez noč pojavili pravi umetniki v oblikovanju okrasnih steklenih izdelkov.

Vse, kar so v zadnjih letih dosegli, nazorno potrjujejo številke. Kako so rasli znanje, strokovna sposobnost in delovna storilnost, nam pove razpredelnica o vrednosti proizvodnje na enega zaposlenega delavca:

1950 = 476.888 dinarjev	1953 = 71
1951 = 444.964 dinarjev	1954 = 70
1952 = 526.610 dinarjev	1955 = 81
1953 = 657.070 dinarjev	1956 = 86
1954 = 677.472 dinarjev	
1955 = 787.929 dinarjev	
1956 = 927.929 dinarjev	

Prav tako zanimiva je primerjava z bruto dohodkom, ki se je večal iz leta v leto. Tabela nam pokaže naslednje:

Matični oddelke Tovarne steklenih izdelkov — oddelke za izdelovanje gumbov

1950 = 3.815.110 dinarjev
1951 = 19.133.481 dinarjev
1952 = 41.076.279 dinarjev
1953 = 46.651.997 dinarjev
1954 = 47.423.058 dinarjev
1955 = 63.990.925 dinarjev
1956 = 80.000.000 dinarjev

Se se pomudimo pri številkah. Zaradi povečanja proizvodnje ni naraščalo število zaposlenih. Povečanje je nastajalo v pravilnem sorazmerju s proizvodnjo. Večja proizvodnja je

Iz steklene cevke bo pod večimi rokami nastala plesalka

zato bila izrazito plod večjega delovnega prizadevanja, strokovnega znanja in boljše organizacije v proizvodnji. Število zaposlenih je bilo v razmerju s količino proizvodov iz leta v leto manjše. Tabela pokaže tole:

1950 = 8	1953 = 71
1951 = 43	1954 = 70
1952 = 78	1955 = 81
1956 = 86	

Številke so potrdile to, kar si je delovni kolektiv od začetka obratovanja tovarne stalno prizadeval: delati, pridobiti si znanje in izkušnje, koristiti sebi in skupnosti.

RAZGLED PO TOVARNI

Takšna je zgodba o nastanku in razvoju podjetja.

vžejo v steklo. Nato jih ohladijo v posebnih komorah in odneso v skladišče. Tu jih poslednji očistijo, zavijejo in odpošljejo trgovcu. Jutri boste nemara kupili stekleno bučko za spalnico, vazo za rože, skodelico za sladkor...

PRI UMETNIKIŠTEKLOPIHACIJI

Steklopihaški oddelke je nemara naziv, ki ne ustreza temu, kar vidite v njem. Tukaj sede za mizicami mladi ljudje. Pred njimi na mizi bruhajo iz gorlnikov žareči curki butana, zraven njih leže steklene palice oseh barv. Nič več kot palice — in spretno roke. Iz teh palic je treba oblikovati cvetlice, psičke, košarice, baletke, plesalce. To ni navadno delo, je umetnost. Morda je tedaj, ko odštevamo zanjo denar, nehoče ne razumemo. Kiparstvo je to, ki zahteva talent, posluh za obliko, anatomijo, lepoto... Tukaj je treba preltiti idejo v steklo. In pri tem nimate ničesar drugega kot gorlnik in stekleno palico. Toda mladi ljudje znajo marsikaj, naučili so se oblikovati. In človek je presenečen, ko gleda te mlade obraze, ki so morda še pred nedavnim zrl na šolsko tablo.

Mladi ljudje. Skoraj vsa tovarna je polna mladih obrazov. Razlog več, ko trdimo, da raste pod zelenim Pohorjem nov rod steklarjev. Nastaja generacija, ki je vzljubila steklo, ki se je posvetila poklicu, ki ne pozna samo mehaničnega proizvajanja, ampak je poln domiselnosti, ustvarjalnega poleta, fantazije in posluha za lepo.

»Sli bomo naprej,« zaključuje direktor Božičnik drugi del svoje zgodbe. »Dobili smo brusilne stroje za fino brušenje. Začeli bomo tudi z izdelovanjem steklenih izdelkov, ki bodo kombinacija opala in stekla. No, marsikaj nas še čaka. Vse možnosti imamo, da gremo naprej.«

Vmes pa so še težave. Sicer mnogo manjše, kot nekoč, a vendarle vznemirjajo. Potrebnoall bi garderobe, kopalnice, skladišča, garaže, sanitarne naprave. Za vse to se potegujejo in upajo, da bodo dosegli.

Lahko jim verjamemo, kajti ljudje, ki so iz nič napravili tovarno, so sposobni vsega. Prijetno je slovo od njih. A vendarle to ni slovo. Povsod se lahko srečujemo z njimi, v trgovinah, kjer se bleščijo njihovi izdelki, doma, kjer jih že imamo. In če se bomo globlje zazrli v to oblikovano steklo, bomo nemara bolje razumeli delo in ljudi, ki stoje za njim. V steklu je odsevo njihovega dela in žipljenja. Je znamenje poklica, ki zasluži spoštovanje.

TO STRAN SMO ODSTOPILO TOVARNI STEKLENIH IZDELKOV — SLOVENSKA BISTRICA

Od risalnice romajo izdelki v električno peč, kjer se barve

KINO »KOMUNA«

Cinemascope film

»CARMEN JONES«

Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matineja istega filma. V glavni vlogi Dorothy Dandridge in Hary Belafonte. Prodaja vstopnic od 9 do 11 ter od 14 dalje. Danes zadnjikrat!

KINO »TRIGLAV«

Ameriški barvni film

NOCOJ BOMO PELI

V glavnih vlogah David Wayne in Anne Bancroft. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 10-11 in od 18 dalje. Ob 10 mladinska predstava.

KINO »UNION«

Ital. barvni film: »Dekle z roke«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Sofia Loren. Tednik. Ob 10 matineja istega filma. KINO »SLOGA«: Amer. film: »Na morilčevi sledi«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Danes zadnjikrat. Ob 10 matineja istega filma. KINO »VIC«: Francoski film: »Marijana moje mladosti«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Danes zadnjikrat. Ob 10 matineja istega filma. KINO »SOCA«: Francoski film: »Marijana moje mladosti«. Predstave ob 15, 18 in 20. V glavni vlogi Marianne Hold in Pierre Vanek. Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9-11 in od 14 dalje. MLADINSKI KINO LM: Kotnikova 8. predvaja ameriški film: »Festival Charlja Chaplina«. Predstave danes ob 10, 15 in 17.

KINO »SISKA«

Italijanski film

»PLAŠČ«

V glavni vlogi R. Rascel in Sanson. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje. Danes zadnjikrat.

KINO »LITOSTROJ«

Ameriški barvni film: »Beau Brummell«. Predstave ob 15, 18 in 20. V glavni vlogi Stewart Granger, Elizabeth Taylor in Peter Ustinov. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom prve predstave. Danes zadnjikrat.

RADIO LJUBLJANA

Sporočila za nedeljo, 20. januarja: Poročila ob 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 19.00, 22.00 in 22.55. 6.00-7.00 Poskočne in domače melodije za prijetno nedeljsko jutro - 7.15 Reklame - 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva - 7.35 Zabavne melodije - 8.30 Otroška predstava: Friedrich Feld. Jezdec na oblaku - 9.00 Slovenske narodne in umetne pesmi - 9.45 Se pomnite, tovariši... Ivo Porenta-Vojko: Zakon tovarištva - 10.15 Nedeljski simfonični koncert - 11.15 Oddaja za Beneške Slovence - 11.35 Lahka glasba - 12.00 Pogovor s poslušalci - 12.10 Opoldanski glasbeni spored - 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.30 Za našo vas - 14.00-16.00 Zeleni ste, poslušajte! - 16.00 Preved in premalo korajže (reportaža) - 16.15 Igra zabavni orkester Huga Winterhalterja - 16.30 Glasbeni mozalk - 17.30 Radijska igra: Saroyan: Cloveška komedija - 18.30 Melodije za dobro voljo - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Posnetki reportaže z mednarodne hokejske tekme Avstrija - Jugoslavija - 19.45 Zabavna glasba, vmes reklame - 20.00 Radio-variete (posnetki javne zabavne glasbene oddaje Radia Zagreb) - 21.00 Kulturni razgledi: Tone Potokar: O srbsko-hrvatskih recitacijah - 21.15 Nočni koncert - 22.15 Zapešimo - 22.15-23.00 UKV program: Jazz cocktail - 23.00-24.00 Oddaja za tujino, na valu 327,1 m (prenos iz Zagreba).

II. program za nedeljo, 20. januarja: 13.10 Promenadni koncert - 14.00 Ljubljanska kronika in obvestila - 14.15 Od melodije do melodije - 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved - 15.15-16.00 Glasbeni mozalk - 22.15-23.00 Zapešimo.

VESTI IZ KRANJA

PRESEBNO GLEDALIŠČE: Nedelja, 20. januarja ob 18: Linhart: »Veseli dan ali Matiček se ženit«. Iven in za podelitve.

KINO

»STORŽIC«: Ob 9.30: Amer. barvni film: »Rapsodija«. V glavni vlogi Elizabeth Taylor, Vittorio Gassman. - Ob 14, 16, 18 in 20: Italijanski barvni film: »Teodora«. V glavni vlogi Glana Maria Canale. Danes zadnjikrat.

Z JESENIC IN OKOLICE

Zdravniško dežurno službo na Jevnicah od 18. do 25. januarja ima dr. Alojz Jenko, Cesta Bratstva in enotnosti.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENIC: Nedelja, 20. januarja ob 14.30: Roussin: ob 19.30: Roussin: »Otroci prihajajo«.

KINO

»RADIO«: Ruski barvni film: »Pedagoška poema«. Predstava ob 16, 18 in 20. Ob 10 matineja skopljenege programa št. 5.

»PLAVŽ«: Ameriški film: »Na razpotju«. Predstave ob 16, 18 in 20. - Ob 10.30 matineja mladinskega filma. »ZIROVNICA«: Angl. film: »Ugrabitelj«. Predstavi ob 16 in 19.30.

»DOVJE«: Amer. barvni film: »Kil-El M. za umore«. Predstava ob 16. - Ob 16 matineja mladinskega filma. KOROSKA BELA: Ruski barvni film: »Pedagoška poema«. Predstava ob 19.

Z BLEDA

Ameriški barvni film: »Trobente opoldne«. Predstave ob 14, 16, 18 in 20. V glavni vlogi Ray Milland, Helena Carter, H. Marlowe, Forrest Tucker.

IZ DOMŽAL

Ameriški film: »Kraljica Kristina«. Predstave ob 15, 17 in 19. V glavni vlogi Greta Garbo in John Gilbert.

MARIBORSKE VESTI

DEZURNA LEKARNA: Nedelja, dne 20. januarja: lekarna »Planinka«. Glavni trg 30. Ponedeljek, dne 21. januarja: lekarna »Pri gradu«, Partizanska cesta 1.

KINO

PARTIZAN: Jugosl. film: »Osumljena. UDARNIK: Amer. film: »Zrtvovani«.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Nedelja, 20. januarja ob 10: Grimm-Skufca: »Janko in Metka. Iven; ob 18: Cajkovski: »Francesca da Rimini«. Rimski-Korsakov: »Capriccio. Red U. Nekaj sedežev in stojšč v prodaji.

PRESEBNO GLEDALIŠČE

Torek, 22. januarja ob 18: Aristofanes: »Lisistrata«. Zaključena predstava za tovarno »Iskra«. Mladini prepovedano.

Cetrtek, 24. januarja ob 20: Aristofanes: »Lisistrata«. Iven. Mladini prepovedano.

Nedelja, 27. januarja ob 18: Aristofanes: »Lisistrata«. Iven in za podelitve. Mladini prepovedano.

IZ PTUJA

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ: Nedelja, 20. januarja ob 18.30: Molière: »Tartuffe, gostovanje v Gorinici.

KINO

»MESTNI KINO«: Ital. film: »Kruh, ljubezen in ljubosumje«. - V glavni vlogi Gina Lollobrigida in Vittorio de Sica.

IZ MURSKE SOBOTE

»PARK«: Ital. film: »Oprosti mi«. Predstave ob 10, 15, 17.30 in 20. - V glavni vlogi Raf Vallone, Antonella Lualdi in Tamara Less.

CELJSKE VESTI

CELJSKO GLEDALIŠČE: Nedelja, 20. januarja ob 18.30: Shakespeare: »Macbeth«. Red nedelja.

KINO

»UNION«: Ameriški barvni film: »Kvartoprec z Missisippija«. Predstava ob 14, 16 in 20. V glavni vlogi Tyrone Power in Julia Adams.

»METROPOL«: Amer. barvni film: »Destri«. Predstave ob 16, 18 in 20. V glavni vlogi Audie Murphy.

IZ ŽALCA

Ameriški barvni film: »Mirni človek«. Predstave ob 15, 17 in 19.30. - V glavni vlogi John Wayne, Maureen O'Hara in Victor Mc Laglen.

VESTI IZ TRBOVELJ

Revirsko akademsko društvo Trbovlje obvešča, da je gostovanje Akademije za igralsko umetnost iz Ljubljane s Shakespeareovim »Kakor vam drago« in Molièrovim »Sganarelle« zaradi obolevnosti v ansamblu preloženo od nedelje, 20. januarja, na soboto, 26. januarja 1957. Vstopnice, prodane za predstavi v nedeljo, veljajo za soboto, 26. januarja.

KINO

»DELAVSKE DOM«: Amer. barvni film: »Svoboda«. - Trbovlje II.: Češki barvni film: »Jan Hus«. V glavni vlogi Zdenek Stepanek.

IZ NOVEGA MESTA

KINO: »KRKA«: Ameriški film: »Na apski meji«. V glavni vlogi John Wayne.

Samostojnega računovodjo - bilancista

S PRAKSO SPREJME

Trgovska podjetje

»TEHNOSEK« v Kopru

Nastop službe s 1. februarjem 1957, ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku. - Pismene ponudbe pošljite na zgornji naslov.

162

UPRAVA KLINIČNIH BOLNIŠNIC V LJUBLJANI

sprejme v službo: INFEKCIJSKA KLINIKA:

ekonoma klinike

Pogoji: dovršena srednja šola z nekaj let prakse v ekonomski službi.

INTERNA KLINIKA:

4 bolničarke

Pogoji: dovršena bolničarska šola.

pisarniškega uslužbenca

Pogoji: perfektno obvladane strojepisja in praksa v administraciji.

Prošnje vložite v personalnem oddelku Kliničnih bolnišnic, Ljubljana - Zaloška cesta 2 do 26. januarja 1957.

170

RAZPIS

Na podlagi člena 10 Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ, št. 34/55)

razpisuje

Komisija za razpis mest direktorjev ObLO KOPER delovno mesto

direktorja

tovarne »LAMA«, Dekani

- Pogoji: 1. strojni inženir s 5-letno prakso; 2. strojni tehnik z 10-letno prakso; 3. ekonomist z večletno prakso.

Kolkovane prošnje z življenjepisom ter opisom strokovne usposobljenosti dostavite ObLO KOPER v roku 10 dni po razpisu.

160

UPRAVNI ODBOR TOVARNE

»PLAMEN« - KROPA

razpisuje mesto

šefa

gospodarsko-računskega sektorja

POGOJI: Fakultetna izobrazba ali srednja ekonomska šola in večletna praksa na vodilnem mestu v knjigovodstvu kot samostojni računovodja.

Plača po tarifnem pravilniku z dodatno plačo po sistemu premiranja.

Družinsko ali samsko stanovanje zagotovljeno v novi stanovanjski hiši.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela in strokovne izobrazbe pošljite na upravo podjetja.

146

RAZPIS

Avto remontno podjetje »Avtoobnova« LJUBLJANA-BEŽIGRAD 11

razpisuje naslednja delovna mesta za:

GLAVNEGA RAČUNOVODJO

z odgovarjajočo šolsko izobrazbo in večletno prakso. Nastop službe po dogovoru.

EKONOMSKO-PLANSKEGA REFERENTA

z odgovarjajočo šolsko izobrazbo in večletno prakso. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Zaželeno je poznavanje posebnosti avto remonta dejavnosti.

Za obe delovni mesti je treba dostaviti pismene ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja. Zahteva se neoporečnost.

MEZDNEGA KNJIGOVODJO-(KINJO)

Nastop službe takoj.

SAMOSTOJNEGA LIČARJA

(lahko tudi prlučen)

151

Gospodarske organizacije, drž. organi in ustanove

POZOR!

Te dni bo izšel

»Zvezni družbeni plan za leto 1957«

s pojasnil.

V tem zvezku je podano besedilo zveznega družbenega plana za leto 1957 s pojasnilom za uporabo ekonomskih instrumentov in ukrepov.

Na koncu zvezka so objavljena tudi vsa veljavna besedila za uporabo predvidenih instrumentov in ukrepov iz družbenega plana.

Ta zvezek je nujno potreben vsem gospodarskim organizacijam, državnim organom in ustanovam, bankam, kakor tudi vsem drugim organom, ki v svojem poslovanju uporabljajo odredbe zveznega družbenega plana za leto 1957.

»Zbirka predpisov o kreditih in bankah«

s pojasnil. - Zbirko so pripravili: Milan Mihalovič, Aleksander Pelejič in Vladimir Bošković.

Zbirka vsebuje vse predpise o kratkoročnih kreditih, potrošniških kreditih, o posojilih za investicije, predpise o financiranju stanovanjske izgradnje, predpise o skladu obratnih sredstev gospodarskih organizacij s potrebnimi pojasnili zaradi njihove pravilne uporabe.

Razen tega so dani vsi predpisi o bančnem sistemu: uredba o bankah in hranilnicah, uredba o Jugoslovanski investicijski banki, uredba o Jugoslovanski banki za zunanjo trgovino, uredba o družbenih investicijskih skladih, uredba o izdelavi in odobritvi investicijskega programa in o polaganju depozitov za zagotovitev izplačila investicijskih del, kakor tudi vsi ostali predpisi, ki sestavljajo naš kreditni sistem.

Pojasnila so dana prvenstveno za praktično uporabo gospodarskih organizacij, bank in hranilnic, državnih organov in ustanov, kakor tudi vseh tistih, ki pri svojem delu uporabljajo predpise s tega področja.

»Zakon o splošnem upravnem postopku«

s komentarjem Bogdana Majstoroviča v redakciji dr. Jerka Radmiljeviča, ljudskega poslanca, in Fedora Bazale, državnega svetnika.

V komentarju je vsak člen zakona razložen tako, da je lahko razumeti njegov smisel. Pri posameznih členih so navedeni tudi drugi členi tega zakona in drugih predpisov, ki so z njimi v zvezi, za tem so pri mnogih členih objavljene razsode vrhovnih sodišč, s katerimi so bila v upravno sodni praksi razpravljana ustreza vprašanja upravnega postopka.

Komentar je izdelan prvenstveno za praktično uporabo državnih organov, državnih organov, ustanov in organizacij in vsem tem bo služil koristno v vprašanih vodenja postopka pristojnosti zakona, povrnitve v prejšnje stanje, pritožbe, osnove postopka itd. in v vseh drugih vprašanih upravnega postopka.

Cena 600 din.

»Zbirka predpisov o zaključnem računu za leto 1956«

S komentarjem, vsemi uradnimi pojasnili, navodili in praktičnim primerom za izdelavo zaključnega računa. Zbirko pripravljajo: Zivko Djordjevič, Nikolaj Petrov in Sava Rončević, zvezni finančni inšpektorji, v sodelovanju z drugimi finančnimi strokovnjaki.

Cena 500 dinarjev.

Da bi se v večji meri olajšali delo pri izdelavi zaključnih računov, bo izdal Beograjski grafični zavod

komplete obrazcev za zaključni račun v letu 1956,

ki jih bo predpisal Zvezni državni sekretariat za finance.

Cena 220 dinarjev.

Narčila za Zbirko predpisov o zaključnem računu za leto 1956, kakor tudi za obrazce sprejema komercialni oddelk »Uradnega lista FLRJ - Beograd, Kraljevića Marka 3. - Tekoči račun 1932-T-230.

POŠLJITE PRAVOCASNO SVOJA NARČILA!

159

Komisija za volitve in imenovanja pri Občinskem ljudskem odboru KOPER razpisuje po členu 40 Splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Uradni list FLRJ, št. 26/55) ter v smislu člena 2 Statuta občine Koper naslednja

delovna mesta za:

načelnika oddelka za finance

Pogoji: ekonomska fakulteta z najmanj 5 let prakse v upravi in gospodarstvu, ali pa srednja ekonomska šola z najmanj 10 let prakse v upravi ali gospodarstvu.

načelnika oddelka za gospodarstvo in komunalne zadeve

Pogoji: ekonomska fakulteta z najmanj 5 let prakse v upravi ali gospodarstvu, ali pa srednja ekonomska šola z najmanj 10 let prakse v upravi ali gospodarstvu.

referenta za plan v oddelku za gospodarske in komunalne zadeve

Pogoji: srednja ekonomska šola in najmanj 5 let prakse v gospodarskem planiranju, ali pa priznana ustreza šolska izobrazba in 10 let prakse v gospodarskem planiranju.

referenta za plače v gospodarstvu v oddelku za gospodarske in komunalne zadeve

Pogoji: srednja ekonomska šola in najmanj 5 let prakse v gospodarskem planiranju, ali pa priznana ustreza šolska izobrazba in 10 let prakse v gospodarskem planiranju.

gradbenega inšpektorja

Pogoji: gradbeni inženir z najmanj 8 let prakse v gradbeni stroki in upravi, ali gradbeni tehnik z najmanj 10 let prakse v gradbeni stroki in upravi.

šefa odseka za komunalne zadeve

Pogoji: gradbeni inženir z najmanj 8 let prakse v gradbeni stroki in upravi, ali gradbeni tehnik z najmanj 10 let prakse v gradbeni stroki in upravi.

referenta za sklade v oddelku za finance in proračun

Pogoji: srednja ekonomska šola z najmanj 5 let prakse v finančno-računovodski službi oziroma v gospodarstvu.

trgovinskega inšpektorja

Pogoji: srednja ekonomska šola z najmanj 5 let prakse, ali priznana ustreza izobrazba in najmanj 8 let trgovske prakse.

referenta za personalno službo

Pogoji: srednja strokovno izobrazba in najmanj 3 leta upravne službe, ali priznana ustreza izobrazba in 5 let upravne službe.

Za vsa navedena delovna mesta je določena plača po uredbi, dopolnilna plača pa z odlokom Občinskega ljudskega odbora.

Pravilno kolkovane prošnje z življenjepisom, dokazil o strokovni kvalifikaciji ter s potrdilom o nekaznovanju predložite Tajništvo OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KOPER do 30. januarja 1957. Nekolkovanih prošenj ne bomo upoštevali.

159

DROBNI OGLASI

Komisija za razpis mesta direktorja podjetja »Kovinar« Kranj razpisuje na podlagi člena 10 Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ, št. 34-371/55) in člena 90 uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Uradni list FLRJ, št. 51-424/53)

mesto direktorja

podjetja »KOVINAR« — tovarne za izdelovanje tekstilnih strojev in naprav, louskih pušk ter patron — Kranj

Ponudniki za razpisano mesto morajo izpolnjevati enega od naslednjih pogojev:

1. diplomirani ekonomist z večletno prakso;
2. strojni inženir z večletno prakso;
3. strojni tehnik z večletno prakso na vodilnem položaju.

Pravilno kolkovane prošnje z izčrpnim življenjepisom in dokazili o šolski in strokovni kvalifikaciji dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Kranj do vključno 31. jan. 1957.

RAZPIS

KOMISIJA ZA VOLITVE IN IMENOVANJA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KANAL

razpisuje

na podlagi člena 102 statuta Občine KANAL delovno mesto

upravnika lekarne Kanal

Pogoji: farmacevt s strokovnim izpitom, po možnosti z večletno prakso.

Plača in ostali podatki po predpisih.

Prijave z življenjepisom in dokazi o strokovni izobrazbi dostavite OBČINSKEMU LJUDSKEMU ODBORU KANAL najkasneje do 31. januarja 1957.

Personalna komisija OLO Kočevje

razpisuje delovno mesto za

upravnika vodnega sklada

Pogoji: vodogradbeni inženir ali tehnik z najmanj dveletno prakso v tej stroki.

Plača in dopolnilna plača po uredbi. — Ponudbe pošljite na Okrajni ljudski odbor Kočevje najkasneje do 15. februarja 1957.

RAZPIS

Na osnovi člena 1 Zakona o oddajanju in izvajanju gradbenih del (Uradni list LRS, št. 17-77/55) in v zvezi s členom 3 Pravilnika o postopku pri javni pisemni licitaciji za oddajo gradbenih del (Uradni list LRS, št. 17-81/55),

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR NOVO MESTO

javno pisemno LICITACIJO

za oddajo gradbenih in obrtniških del za stanovanjsko stavbo II v Novem mestu na »Znamčevih njivah«

Licitacija bo dne 23. februarja 1957 ob 10. uri v sejni dvorani ObLO NOVO MESTO.

Predračunska vsota za vsa gradbena in obrtniška dela inštalacijska dela znaša 45.648.113 dinarjev.

Rok da dovršitev III. gradbene faze je 31. julij 1957.

Rok za dokončno dovršitev pa do 31. decembra 1957.

Varščina v znesku 0,2 % od predračunske vsote mora biti položena z garancijskim pismom ali na drug način, najpozneje do začetka licitacije.

Ponudbe je treba predložiti najpozneje do dneva licitacijske obravnave, do 10. ure, pri ODDELKU ZA GOSPODARSTVO IN KOMUNALNE ZADEVE ter morajo biti opremljene v skladu s predpisi cit. pravilnika.

Projekt elaborat in splošni pogoji bodo interesentom na razpolago od dneva objave v Uradnem listu LRS od 10. do 12. ure pri ODDELKU ZA GOSPODARSTVO IN KOMUNALNE ZADEVE ObLO NOVO MESTO, proti plačilu kavcije 10.000 din.

Pri predaji ponudbe je ponudnik dolžan plačati po tar. št. 9/d (Uradni list LRS, št. 15-258/54) občinsko takso v znesku 9850 din.

Investitor:
OBČINSKI LJUDSKI ODBOR NOVO MESTO

N 15

ZAPOSILITEV

MANUFAKTURIST mode in galanterije, vešč skladišča, s prakso, 50 let star, poročen, želi namestitev. — Julij Borko, Maribor, Smoletova 8. M 78 z

RAZPIS. Javna zborna poliklinika v Novem mestu razpisuje mesto dentista. Nastop službe takoj. Temeljna plača po uredbi, dopolnilna plača po dogovoru, redno mesečno nagradljanje po storitvah. Stanovanje za samca zagotovljeno. N 14 z

GOSPODINJSKO POMOČNICO k štiričlanski družini sprejemem takoj. — Ing. T. Mali, RUNO, Tržič. 178 z

RAZPIS. Bolnica za tuberkulozo v Sežani razpisuje mesto bolničarke. Samsko stanovanje in prehrana v zavodu. Nastop službe takoj. Prošnje z navedbo doseganjih zaposlitev poslati v upravo bolnice najkasneje do 1. februarja 1957. 176 z

SPREMEMO PERFEKTO STROJEPIŠKO, ki je sposobna samostojno voditi tudi vse administrativne posle. Nastop službe takoj. Kandidat(ice) naj se zgledajo v pisarni Dopisnega tečaja Ekonomske srednje šole, Ljubljana, Cankarjeva cesta 5/III, soba 143. 152

ELEKTRICNA CESTNA ZELEZNICA v Ljubljani sprejme v delovno razmerje karoseriste, električarje in prične mehanike. Zglasti se je v remizi v upravi podjetja. 181 z

ADMINISTRATORKA z večletno prakso, večša vseh administracijskih del in stroještva, išče zaposlitev v Ljubljani. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod geslom »Samostojna administracija«. 2357 z

NATAKAR, zanesljiv in spreten, išče zaposlitev v svoji stroki. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Natakar«. 3210 z

INDUSTRIJSKI TEHNIK, srednjih let, želi zaposlitev v svoji stroki v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Industrijski tehnik«. 2311 z

ČUVAJ, pošten, zanesljiv in trezen, išče zaposlitev. Službo želi v Ljubljani ali njeni bližnji okolici. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Čuvaj«. 2312 z

Svet Prirodoslovno matematično filozofske fakultete v Ljubljani razpisuje natečaj v smislu 27. in 59. člena Splošnega zakona o univerzah:

a) za ponovne volitve fakultetnih sodelavcev: asistenta:

za dialektični in historični materializem ter logiko, za pedagogiko, za psihologijo, za zgodovino najnovejše dobe, za zgodovino balkanskih narodov, za zgodovino umetnosti, za klasično arheologijo in staro zgodovino, za zgodovino slovenske književnosti, za zgodovino slovenske književnosti, za ruski jezik in književnost, za ruski jezik in književnost, za francoski jezik, za angleški jezik, za nemški jezik, za grški jezik, za primerjalno jezikoslovje, za matematiko, za fiziko, za geofiziko, za organsko kemijo, za organsko kemijo, za geologijo s paleontologijo, za mineralogijo s petrografijo, za prazgodovino človeka, za zoologijo, za fiziologijo, za antropologijo, za sistematsko botaniko, za geografijo, za geografijo, za geografijo, v botaničnem vrtu;

lektorja:

za slovaški jezik, za poljski jezik, za italijanski jezik, za angleški jezik, za angleški jezik, za nemški jezik;

b) za volitve fakultetnih sodelavcev asistenta:

za občo pedagogiko, za občo zgodovino srednjega veka in pomožne zgodovinske vede, za slovensko filologijo in staro cerkveno slovanščino, za matematiko in geometrijo, za astronomijo, za meteorologijo, za analitično kemijo, za anorgansko kemijo, za zoologijo, za antropologijo;

lektorja za ruski jezik; bibliotekarja v slovenskem inštitutu.

Prijave sprejema tajništvo 14 dni po objavi v Uradnem listu LRS.

Tajništvo Prirodoslovno matematično filozofske fakultete.

161

Svet Prirodoslovno matematično filozofske fakultete v Ljubljani

razpisuje natečaj za ta-le mesta:

rednega ali izrednega profesorja ali docenta za predmet zgodovina slovenskega jezika honorarnega predavatelja za predmet fizika za biologe in farmaceute in honorarnega lektorja za nemški jezik za germaniste

Prijave sprejema tajništvo 14 dni po objavi v Uradnem listu LRS.

Tajništvo Prirodoslovno matematično filozofske fakultete

161

Zakon o splošnem upravnem postopku

bo v kratkem izšel v posebni brošuri, na kar še posebej opozarjamo vse urade, ustanove, podjetja in druge gospodarske organizacije ter posameznike.

CENA OKROG 100 DIN

Naroča se pri »Uradnem listu LRS« LJUBLJANA, Erjavčeva 11 a. 166

POMOŽNA NATAKARICA, mlajša, išče zaposlitev v svoji stroki v Ljubljani. Ponudbe pošljite na ogl. oddelk LP pod geslom »Pomožna natakarica«. 2314 z

TRGOVSKA POMOČNICA, zanesljiva, išče zaposlitev v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Trgovka«. 2315 z

NATAKARICA, mlajša, išče zaposlitev v svoji stroki v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Natakarica«. 2316 z

ADMINISTRATORKA, pridna in večša vseh del v administraciji, išče primerno zaposlitev v Ljubljani ali njeni okolici. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Administratorka«. 2317 z

VRATAR išče zaposlitev v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Vratar«. 2319 z

KOMERCIALIST, srednjih let, z večletno prakso, išče zaposlitev v svoji stroki. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Komercialist«. 2320 z

Uprava Zavoda za odrasle duševno defektne Hrastovec - Trate

sporoča vsem prizadetim ustanovam in posameznikom, naj ne pošiljajo v okrbno imenovane ustanove duševno defektne osebe, če ne prejmejo prej ustrezne odločbe o sprejemu, ki jo izda po opravljeni triazi uprava zavoda.

Vsi bolniki, katerih spremljevalci se ne bodo mogli izkazati z omenjeno odločbo Zavoda za odrasle duševno defektne, Hrastovec - Trate, bodo brezpogojno odklonjeni in bo nosil stroške prevoza tisti, ki je prevoz odredil.

M 77

CEVLJARSKEGA VAJENCA sprejememo. Naslov v ogl. odd. LP. 2356 z

DELAVKA, stara 20 let, pridna in poštena, se hitro priladi vsakemu delu, išče zaposlitev v Ljubljani ali njeni okolici. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Mlada delavka«. 2321 z

NAMESČENKO, s popolno srednjo šolo, večšo knjigovodstva in administracije, sprejememo. — Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »iščem nameščenko«. 2322 z

PEKOVSKI POMOČNIK išče zaposlitev v svoji stroki v Ljubljani. — Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Peke«. 2323 z

KNJIGOVODKINJO, absolventko ESS all administrativne šole, sprejememo. Interesentka mora biti večša tudi vseh administrativnih del. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »iščem knjigovodkinjo«. 2325 z

REZBARKA, srednjih let, išče zaposlitev v svoji stroki v Ljubljani. — Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Rezbarka«. 2326 z

STROJEPIŠKO, absolventko administrativne šole, sprejememo. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »iščem strojepiško«. 2328 z

RISARKA, srednjih let, absolventka šole za umetno obrt, išče zaposlitev v Ljubljani ali njeni okolici. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Risarka«. 2329 z

MIZARSKEGA VAJENCA iščem. V doštve pride interesent, ki ima stanovanje v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. LP. 2330 z

TRGOVSKI POMOČNIK išče zaposlitev v trgovini v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Trgovski pomočnik«. 2332 z

PRAVNI REFERENT išče zaposlitev. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Pravni referent«. 2333 z

KUHARICA, zanesljiva in sposobna, išče zaposlitev v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Kuharica«. 2335 z

KUHARSKA POMOČNICA, polkvalificirana, išče zaposlitev v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni odd. LP pod »Kuh. pomočnica«. 2340 z

VETERINARSKI TEHNIK, starejši, z večletno prakso, išče zaposlitev v svoji stroki. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Veterinarski tehnik«. 2341 z

NAMESČENEC z večletno prakso v administraciji, išče zaposlitev v svoji stroki v Ljubljani ali njeni okolici. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Nameščeneec«. 2343 z

SOBOSLIKAR, VAJENCA sprejememo. Interesent mora imeti stanovanje v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku LP. 2345 z

TELEGRAFIŠKA, mlajša, išče zaposlitev v svoji stroki v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni odd. LP pod geslom »Telegrafistka«. 2347 z

KUHAR išče zaposlitev v svoji stroki v Ljubljani ali njeni okolici. Ponudbe pošljite na oglasni odd. LP pod geslom »Kuhar«. 2348 z

»TEKO«, export-import sprejme več korespondentk-strojepisk z znanjem nemškega in po možnosti še kakega tujega jezika.

Javite se med 8. in 12. uro v poslovnih prostorih — Ljubljana, Cankarjeva ulica 1/IV. 171

Po sklepu UNIVERZITETNE UPRAVE in smislu temeljnega zakona o štipendijah razpisuje

SEKRETARIAT UNIVERZE natečaj

za podelitev štipendij na fakultetah univerze v Beogradu

Prijave, kakor tudi druge dokumente predložite sekretariatu ustreznih fakultet do dne 15. februarja 1957. — Podrobna pojasnila dobite na sekretariatu fakultet. Iz sekretariata Univerze 263

FRIZERKA, srednjih let, išče zaposlitev v svoji stroki v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni odd. LP pod geslom »Frizerka«. 2350 z

KLEPARSKEGA VAJENCA sprejememo. Interesent mora imeti stanovanje v Ljubljani. Naslov v ogl. oddelku LP. 2351 z

VIŠJI GRADBENI TEHNIK, z večletno prakso, išče zaposlitev v gradbeni stroki v podjetju ali ustanovi v Ljubljani. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Višji tehnik«. 2353 z

DELAVKA, srednjih let, išče kakršnokoli zaposlitev v Ljubljani ali njeni okolici. Ponudbe pošljite na oglasni odd. LP pod »Delavka«. 2354 z

PRODAM

PSICO »BOXER«, z rodovnikom, mlad, zdrav, prodam. Naslov: Koper, Istrska obala 4. Ko 13 p

MOTORNO KOLO »Puche«, 200 cm, z vsemi rezervnimi deli, dobro ohranjeno, prodam. Cena ugodna. — Hrastnik, Skofje, Ceraj 45 b. 177 p

RAZNO

POZORI! Zaradi pomanjkanja dobrega materiala ali dela lažistokovnjakov so bili po vojni mnogi uporabniki »Lutz« peč znatno oskudovani. Citajte današnji inšerat Lutz-pečarja. 185 b r

LUTZ PEČI, solidna popravila, montaže ali premontaže zopet izvršuje po vsej državi predvojni strokovnjak. Zahtevajte ponudbe — Rupena Ivo, Domžale, Industrijska 37. 185 a r

ZAMENJAM SOBO v Šiški iz osebnih razlogov. Ponudbe v upravo LP pod »Sostanovalec«. r

OPREMLJENO SOBO oddam najboljšemu ponudniku. Ponudbe v upravo LP pod »Resno«. r

STANOVANJE, enosobno, na Studencih pri Mariboru, zamenjam za eno ali eno in pol sobo stanovanje v središču Maribora. Naslov: Remšak Elza, Maribor-Studenci, Ciril Metodova ul. 10/I. 836 r

SOBO z balkonom in posebnim vzhodom in souporabo kopalnice in drvarnice, lepo in sončno v centru Ljubljane, zamenjam za sobo in kuhinjo ali za večjo sobo v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku Ljudske pravice. 839 r

DVOSOBNO STANOVANJE s kabineto, v Sežani, zamenjam za enako, večje ali dvosobno v Ljubljani ali njeni bližnji okolici. — Ponudbe v upravo LP pod »Pomlad 1957«. 183

IŠČEM SOBO pri dobri družini. Grem tudi kot sostanovalec. — Ponudbe v upravo LP pod »Studentka«. 183

STANOVANJE v ljubljanski okolici, sestojče se iz sobe in kuhinje ter sobe v Ljubljani zamenjam za dvosobno stanovanje v Ljubljani. — Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Zamenjava 1«. 844 r

DVOSOBNO STANOVANJE v Ljubljani ali njeni bližnji okolici kupim. Ponudbe z navedbo cene in podatkov o stanovanju pošljite v upravo LP pod geslom »Kupim«. 845 r

ZEMLJO, obdobjevalno, v severnem delu Ljubljane, zamenjam za stavbeno parcelo v razmerju 1:4. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Zemlja«. 846 r

GARSONJERO, lepo, v centru Maribora, zamenjam za garsonjero enake vrednosti v Ljubljani. — Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Garsonjera«. 847 r

DANICA ČRETNIK iz Hrastnika, se zahvaljujem darovalcem paketa, ki ga je prejel moj sin Danilo v Novem Celju, za Novo leto. H 3 r

DEKLE, dobrega in vedrega značaja ter primerne zunanosti, stara 24 let, išče bide primernega moškega. — Cenjene ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Razočarana«. 848 r

ŠTIRI MLADA DEKLETA, v starosti 17-20 let, nameščence, želijo poznanstva iz intelektualni v starosti do 25 let zaradi dopisovanja. Ponudbe s sliko pošljite na naslove v upravi LP pod »Mladost«. — Ponežnja ženitev ni izključena. 174 r

30-LETNI INTELIGENTNI MOSKI želi prijateljstvo s tovarišico za izlete na planine. Ostalo po dogovoru. Cenj. ponudbe pošljite v upravo LP pod »Murke«. 156 r

SRB — BEOGRAJČAN, intelektualec, star 30 let, se želi zaradi ženitve spoznati s Slovenko dobre narave do starosti 24 let. Pisemne ponudbe pošljite v upravo LP pod »Petar«. 175 r

FANT, eleganten, ključavničar, z lastnim domom, pošten, vesela narava, želi poročiti priljubljeno dekle do 25 let starosti. Zadržana slika. — Ponudbe v upravo LP pod »Lepa Ljubljana«. 184

LOČENKA, stara 30 let, ljubiteljica športa in kulturnih prireditelj, išče prijatelja. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Prijateljica«. 842 r

RAZNAŠALKE

za raznašanje časopisa za Šiško, Bežigrad, Jarše in Šmartinsko cesto — sprejme tako j

UPRAVA »LJUBLJANSKEGA DNEVNIKA« Ljubljana, Kopitarjeva 4/I.

Personalna komisija Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana

razpisuje

v upravi Okrajnega ljudskega odbora mesta

dveh proračunskih inšpektorjev

Pogoji: srednja strokovna izobrazba z daljšo prakso v proračunskih poslih.

Plača po temeljni uredbi in dopolnilna plača.

Pravilno kolkovane prošnje z življenjepisom vložite v uradu tajnika OLO — Markova ulica 1, soba št. 13/I. Rok za vlaganje prošenj je do 31. januarja 1957.

Personalna komisija 173

PRODAMO

generalno popravljene

avtomobilski bencinski motor

znamke »Grajzlera«

125 KS

po ugodni ceni

Kovinsko podjetje Celje, Vodnikova 6

C 57

TOVARNA PISALNIH STROJEV V LJUBLJANI

obveščā, da se je v celoti preselila v nove obratne prostore

Vse cenjene stranke obveščamo, naj se v bodoče obračajo na naslov:

TOVARNA PISALNIH STROJEV LJUBLJANA — SAVLJE 18 a TELEFON 382-255 145

LANSKA ODKRITJA

Nekaj najpomembnejših znanstvenih pridobitev

Po svetu so začeli urejati in zbirati statistične podatke o lanskem doseganju na znanstvenem področju. Kakor so bralci lahko opazili tudi že v našem listu, so znanstveniki največ storili v pripravah na Mednarodno geofizikalno leto.

Na »arheološki fronti« je bilo doseženih prav tako precej uspehov. V italijanskem mestu Toskana so našli ostanke okamenelih kosti bitja, ki je bilo zelo podobno človeku, kosti pa so po ocenah stare nad deset milijonov let.

Ta najdba dokazuje točnost nove teorije, ki je po njej nastal človek mnogo prej, kakor so znanstveniki domnevali doslej. Z vseh strani poročajo tudi o številnih najdbah okamenelih ostankev prazgodovinskih rib, ptic in žuželk.

Lani so izkopal ostanke številnih starorimskih zgradb — vil, amfiteatrov, ladij — in kipov v Angliji, Švici, Nemčiji, Avstriji, na Portugalskem, v Bolgariji in Jugoslaviji. V angleškem Northumberlandu so odkrili temelje

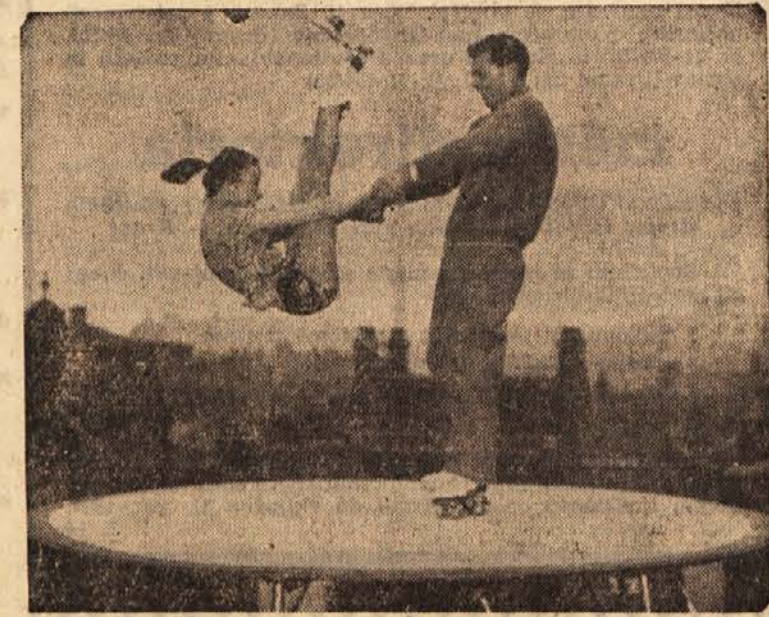
pomembnega starega anglosaškega središča — palače kralja Edwina — medtem ko so danski arheologi našli stara grobišča Vi-

kingov. V zalivu Sirakuse so potapljači našli ladijske ostanke grške mornarice, ki je bila tam potopljena več stoletij pred našo dobo.

Zvezdoslovci so lani izdelali doslej najbolj točen nebesni zemljevid, ki je v njem zaznamovanih več deset tisoč novih zvezdnih skupin v nasprotju z trideset prejšnjimi galaktičnimi sistemi. S tem nebesnim atlasom je obsežno vsemirje v razdalji nad milijardo svetlobnih let, torej 25-krat več, kakor so znašale doslej znane razdalje. Vse te raziskave in uspehi so posledica razvoja drugih znanstvenih področij, kakor tudi pomoči najnovejših tehničnih iznajdb, strojev in natančnih instrumentov.

Novi plesni popadek »Rock and Roll« je zajel tudi japonske mladotnike. Posnetek kaže japonski plesni par. Dekle nosi še vedno tradicionalni kimono

Dober lovec

Neki ameriški lovec je na nedeljskem lovu naravnal puško proti precej oddaljeni zveri in seveda ustrelil. Ko je pozneje prišel do svojega plena, je na veliko žalost ugotovil, da je ustrelil konja; na njem pa je jahal njegov lastnik, ki mu je bilo treba takoj izplačati odškodnino v znesku 100 dolarjev.

Visoko nad strehami meglenega Londona sta Johnny Rave in Babs za reklamo trenirala na stehi gledališča princa Waleskega, kjer bosta v kratkem nastopila. »Vedno se vadi na svežem zraku,« sta povedala, »v teh meglenih dneh pa je zrak čist samo na stehi gledališkega poslopja...«

NOVOZELANDSKO ZDRAVILO

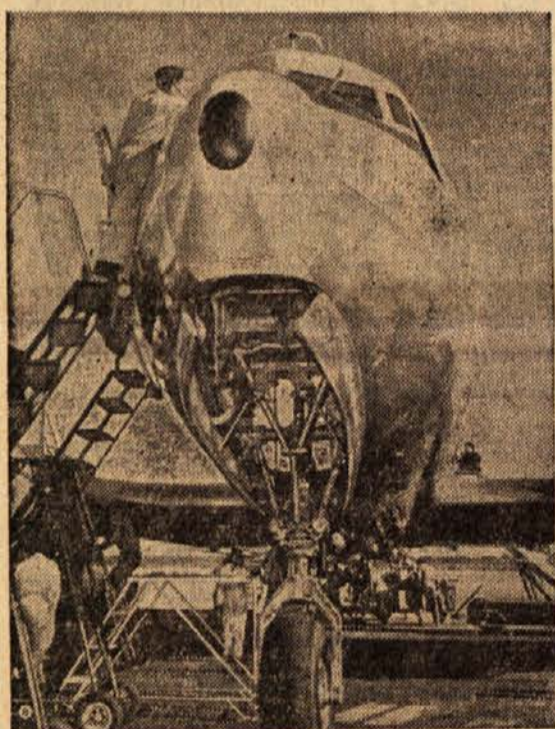
V zadnjem času si po vsem svetu na vse mogoče in nemogoče načine prizadevajo, da bi našli učinkovito zdravilo proti rakastim boleznim. Tako poročajo z Nove Zelandije, da je začel proučevati morebitna protirakasta sredstva dr. Kern, ki

jih pridobiva iz nekaterih novozelandskih rastlin. Omenjeni strokovnjak je profesor kemičnega oddelka univerze in je baje izjavil, da upa, da je našel pri nekaterih novozelandskih rastlinah lastnosti, ki kažejo prav razveseljivo protirakasto delovanje.

Po najnovejših poročilih so nekatere kemikalije, ki so jih pridobili iz novozelandskih rastlin, že poslali v neki ameriški raziskovalni inštitut, da bi tam proučili njihove protirakaste lastnosti. Rezultati pa so bili zelo skromni, vendar dr. Kern ne namerava odnehati, ker je mnenja, da prvi rezultati nikakor ne morejo biti odločilni. Se nadalje je prepričan o zdravilnem učinku nekaterih rastlin na rakaste bolezenske pojave.

Nov šivalni stroj

Japonec Kadijama iz Nihana je iznašel šivalni stroj, ki se premika po blagu kot likalnik. Električni stroj je tolkšen kot človeška pest, pregledali pa so ga na tokijski visoki šoli in ga označili kot zelo praktičnega. Iznajditelj je prepričan, da bo letna produkcija teh strojev kmalu znašala nad milijon kosov.

Pred vsakim poletom iz Starega in Novi svet brez Severni tečaj — Skandinavci so že pred dvema letoma uvedli na tej progi reden letalski promet — je treba vse dele letedelega velikana temeljito pregledati, zakaj potniki bi bili v primeru nesreče med poletom nad pusto pokrajino skoraj gotovo izgubljeni, zlasti če bi jih po zasilnem pristanku brez opreme zajel kak ledeni vihar. — Posnetek kaže letalske mehanike pri delu na danškem letališču.

MICHELANGELO

ZMAGAL Besedna vojska med Rimom in Firencami zaradi mostu

»Tisti vaš most bomo spet zgradili, in sicer iz cementskega.« — »Iz cementskega? Nikoli! Michelangelo ni poznal modernega cementskega!«

Ze deset let se bje med Rimom in Firencami polemni boj, ki spominja na prastare spore nekoč med seboj tekmujočih mest. Predmet sedanje pravde je svetovno znana arhitektonska umetnina: most Santa Trinita.

Od leta 1569, ko je Ammanati zgradil most po Michelangelovih načrtih, pa do noči med 3. in 4. avgustom 1944, ko so padle letalske bombe, se je Santa Trinita bočila nad reko Arno v Firencah. Ze mesec dni po uničenju te arhitektonske umetnine so Florentinci sestavili posebno komisijo, ki naj bi zbrala vse, kar je ostalo od mostu.

Rimski minister za javna dela je odobril predlog, po katerem bi most zgradili čimprej, in sicer v arhitektonskem slogu, ki je dal navdih zanj izvirni most, le s to razliko, da bi ga zalili s cementom. Posledice tega »cementnega načrta« v Firencah pa so bile, kot da bi dregnili v sršenje gnezdo. Florentinci so kategorično odklonili sleherni uporabo cementskega. Z vsjo ostrino so nastopili proti vsem modernim sredstvom pri obnovi tega mostu. Zaradi »rimске nevednosti« so se odločili za samostojno akcijo.

Znani ameriški umetnostni kritik Berensen je sprožil nabiralno akcijo; znesek 90 milijonov lir, kolikor potrebujejo za ponovno graditev tega mostu, je zdaj zbran. Florentinci pa so ponovno odprli kamnolom v vrtovih Boboli, od koder je Michelangelo nekoč dobival gradivo za svoja dela. V teh kamnolomih bodo smeli delati samo tisti kamnoseki, ki so vse življenje prebili v Firencah. Tuji nimajo potrebnega umetniškega čuta, izjavljajo Florentinci. Vsi kamni bodo oblikovani prav tako, kot so bili tisti v prvotnem mostu, vsak bo dobil do milimetra natančno odmerjen prostor kot v izvirni izvedbi. Florentinski arhitekt Tizardo Giddulich bo celo poskusil ponoviti vse arhitektonske napake, ki so jih zagrešili graditelji Michelangelovega mostu v šestnajstem stoletju.

Novoletno darilo

Glavni tajnik japonske socialistične stranke Asanuma je dobil nenavadno novoletno darilo. Pariško društvo za vseirske polete mu je podarilo »kmetijsko posestvo na Marsuc. Asanuma je sprejel darilo in se nasmehnil: »Vesel sem ga. Ko bodo ljudje začeli potovati po vsemirju, bom poslal nekaj pridelkov s tega posestva tudi članom pariškega združenja.«

Vihar uničil vrtni stolp

V Perzijskem zalivu je divjal vihar, ki je razdejal plavajoči vrtni stolp. Nesreča je zahtevala 20 človeških življenj, škode pa je poldruge milijardo dolarjev. V celotne načrte, katerih del je tudi uničeni plavajoči vrtni stolp, je vložila petrolejska družba 25 milijonov.

Zvočni katalogi gramofonskih plošč

Redni kupci gramofonskih plošč v Franciji zdaj lahko dobijo tudi »zvočne kataloge« različnih najnovejših gramofonskih plošč. Ti »katalogi« so pravzaprav velike plošče, ki so na njih posneti odlomki posameznih glasbenih del in podrobnosti o najnovejših ploščah. Prodajalci gramofonskih plošč bodo te sodobne kataloge brezplačno pošiljali svojim rednim odjemalcem.

Snemalna kamera za potapljača

Na londonskem trgu so se pojavili prvi primerki nove podvodne snemalne kamere, ki snema do globine 1000 m. Kamero je mogoče držati v rokah ali pa jo na posebni potapljaški napravi spustiti v globino.

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. izbira po vrsti in kvartletu, 9. zajem, 10. gledalec, 11. egiptansko božanstvo, 13. vrsta jedi, 14. počat, 16. srbohrvatski kazalni zajemek, 17. nazal, 20. dva soglasnika, 21. zgodovinsko mesto v Mali Aziji, 22. glasbeni izraz, počasi, 24. širjava, 26. merska enota, 27. karibunke, 29. oščeni zajemek, 30. slovenski časopis, 32. afriška ptica, 33. velik športni dogodek.

1	2	3	4	5	6	7	8
9			10				
11		12		13		14	
15		16		17		18	
19		20		21		22	
23		24		25		26	
27		28		29		30	
31		32		33			

Navpično: 1. varušvo, 2. vrsta pesmi, 3. grška črka, 4. kratica za sibioidne, 5. v čemer kaj namakamo, 6. španska reka, 7. moralni, 8. orientacija v današnji psihologiji, ki po tipih življenjskega resiranja pojasnjuje individualno psihiko, 12. žensko ime, 14. dva soglasnika, 15. francoski pripovednik in esejist (»Pastoralna simfonija«), 18. siv, 19. riba, 23. ista soglasnika, 25. deli posode, 28. eden izmed ustanoviteljev Rima, 29. vojaška enota, 31. kratica na receptu.

RESITEV KRIZANKE
Z DNE 15. JANUARJA

Vodoravno: 1. marioneta, 9. urok, 10. iris, 11. riž, 12. blato, 13. nočij, 15. koc, 16. inos, 17. v. t. k. t. 18. soha, 21. rov, 24. Lavso, 25. abota, 27. Iri, 28. duče, 29. stoj, 30. operacija.

Huda nesreča na Koreji

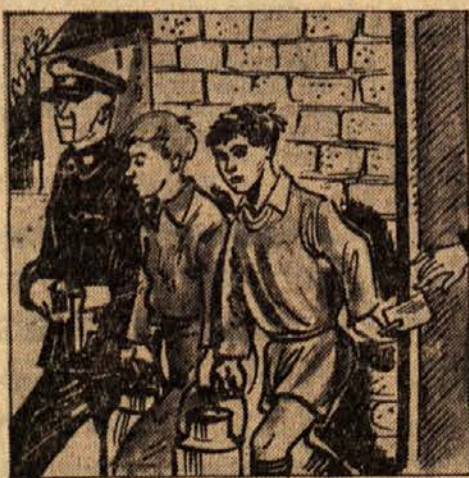
V bližini južnokorejskega mesta Pusan se je vnel avtobus. V plamenih je našlo smrt 33 potnikov, 21 pa jih je dobilo hude opekline. Požar je nastal zaradi eksplozije bencinske posode, ki je vanjo padla tleča cigareta.

Prevozna krojaška delavnica

Nekemu londonskemu krojaču, ki so mu poslali šli čedalje slabše, se je porodila izvirna zamisel: kupil je star avtobus in v njem odprl — prevožno krojaško delavnico. Mnoge naročnike je pritegnila nanavadnost te zamisli, začeli so obiskovati avtobus in na veliko naročati obleke. Iznajdljivemu krojaču so se poslali tako razmahnili, da je moral že v kratkem času zaposliti 16 novih pomočnikov.

NEUKROČENO MESTO

RADO KRAGELJ
MILAN MAVER

211 Blisk se je hitro sprijateljil z novimi tovariši. Pa ne samo to: njegove veselosti so se nalezli tudi drugi jetniki, ki so tako laže prenašali muke in trpinčenje. V zaporu je organiziral svojo skupino, ki je zbirala podatke o ovaduhih. Ta dragocena poročila so potem mladinci tihotapili v bolnico, kamor so hodili po hrano za bolne pripornike; od tam so romala naprej po nevidnih kanalih organizacije.

212 Se eno veselo je zagodel Blisk. Nekoč je bila večerja spet prav zanič. Blisk se je nekajkrat namrdnil ob smrdljivi juhi v menazki, potem pa je vse skupaj zil skozi zamreženo okno. Hip zatem se je v dvorišča oglasilo divje kričanje in zmerjanje. Blisk je nehote polil policijske šefe, ki so se bili zbrali na dvorišču, da bi se osvežili v prijetnem večernem hladu. Razjarjeni policaji niso krivca nikoli izsledili.

213 Kak teden zatem so Bilka in še nekatere poklicali pred trumo oficirjev. Povedali so jim, da jih bodo sodili. Nekaj ur so jih izpraševali, govorili sem in tja, sodba pa se je glasila: vsak po nekaj let prisilnega dela, baje zato, da se »uporniški otroci« poboljšajo... Naložili so jih v živinske vagoncine in jih odpeljali v noč. Fantje niso vedeli ne kam ne za koliko časa.

Vrtnjenec

»Tvoj pa je bil zelo živahen.«

»Ze spet nogomet! Pa si rekel, da boš ta teden igral doma.«

»Mar moraš prav vsem povedati, da si me spoznal v startarni?«